

\ gemeente
voerendaal

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Aanbieding jaarstukken 2020.....	5
JAARVERSLAG	7
<u>DE PROGRAMMA'S</u>	8
Programma Bestuur en ondersteuning	9
Programma Veiligheid.....	14
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat.....	17
Programma Economie	19
Programma Onderwijs	22
Programma Sport, cultuur en recreatie	24
Programma Sociaal domein.....	28
Programma Volksgezondheid en milieu.....	33
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	36
<u>DE PARAGRAFEN</u>	39
Paragraaf Bedrijfsvoering	41
Paragraaf Grondbeleid.....	43
Paragraaf Lokale heffingen	45
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	51
Paragraaf Financiering.....	55
Paragraaf Verbonden Partijen.....	60
Paragraaf Weerstandvermogen & Risicobeheersing	79
Paragraaf Open Club Klimmen	85
Paragraaf COVID-19- pandemie.....	87
JAARREKENING	91
Overzicht van baten en lasten	92
Reserves en voorzieningen	110
Investeringsprojecten.....	112
Bestemming jaarrekeningsaldo.....	115
BALANS	117
Balans 2020	118
Toelichting op de balans	121
BIJLAGEN	133
Algemene dekkingsmiddelen	134
Incidentele baten en lasten en bedrag voor onvoorzien	135
Verplichte beleidsindicatoren	138
Sisa bijlage	140
RAADSBSLUIT	143
Controleverklaring.....	145

Aanbieding jaarstukken 2020

Geachte raadsleden en inwoners van de gemeente Voerendaal,

Graag bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening 2020 aan. Hiermee leggen wij verantwoording af voor het door ons gevoerde beleid en uitvoering. De jaarrekening 2020 sluit met een positief saldo van € 1.994.000. Dit is € 1.354.000 positiever dan bij de najaarsrapportage 2020 (€ 519.000) én raadbesluit 2e begrotingswijziging GR WOZL / WSP (€ 121.000) geraamd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de analyse van het jaarrekeningresultaat binnen het hoofdstuk “Jaarrekening”.

Met als basis het raadsakkoord “Investeren in een sociaal en duurzaam Voerendaal!” hebben wij vormgegeven aan onze gemeente. 2020 was een jaar dat gekend werd door de wereldwijde COVID-19-pandemie, waar we nog steeds in zitten. De pandemie heeft ons gewezen op kwetsbaarheden. In onze organisatie en in de regio zijn noodplannen in werking getreden om de bestrijding van de pandemie adequaat vorm te geven en tegelijkertijd onze dienstverlening te continueren. Daarnaast heeft de pandemie een zware wissel getrokken op de maatschappij en onze inwoners: onze sterke sociale cohesie is onder druk komen te staan doordat ontmoeten, leren en werken en ondernemen niet meer vanzelfsprekend waren. Daarnaast hebben we een hoger aantal overlijdens moeten betreuren.

Deze pandemie heeft ons desondanks geleerd dat we, ondanks alle leed, flexibel en daadkrachtig zijn gebleven: op lokaal niveau hebben we invulling gegeven aan onze rol als eerste overheid door in contact te blijven met inwoners en ondernemers. De Rijksoverheid heeft, naast haar rol als eerste bestrijder van de pandemie, een ruimhartige ondersteuning geboden aan gemeenten en ondernemers. Op lokaal niveau zullen wij een vervolg hieraan geven op een manier die past bij de mogelijkheden van onze gemeente. Samen met u rekenen we erop om deze veerkracht ook in de toekomst te tonen.

College van Burgemeester en Wethouders.

JAARVERSLAG

DE PROGRAMMA'S

Dit hoofdstuk bevat de programmaverantwoording met:

- per programma een inhoudelijke terugblik en verantwoording over het uitgevoerde beleid;
- per programma een financieel overzicht op taakveldniveau.

Programma Bestuur en ondersteuning

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Burgemeester W. Houben Wethouder R. Braun
--	--

Samenwerking Simpelveld-Voerendaal

Wat wilden we bereiken?

Meer kwaliteit, meer kansen, minder kwetsbaarheid en minder kosten via functionele integratie Voerendaal-Simpelveld.

Wat hebben we gedaan?

Op basis van het op 18 oktober 2016 vastgestelde integratieplan hebben de gemeenten Simpelveld en Voerendaal de afgelopen jaren gewerkt aan een ambtelijke samenwerking in de vorm van functionele integratie. Begin 2020 is op initiatief van Simpelveld die verregaande vorm van samenwerking herijkt en bijgesteld. De verschillen in (bestuurs)cultuur en de wijze van aansturing bleken onoverkomelijk. Dit heeft ertoe geleid dat de reeds geïntegreerde afdelingen Bedrijfsvoering en Openbare Ruimte per 1 juni jl. zijn ontvlecht. Inmiddels is in goed overleg met elkaar afgesproken dat, daar waar beide gemeenten elkaar als vanouds kunnen ondersteunen, dat niet zal worden nagelaten.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- De (potentiele) voordelen op de 4k's zijn niet gerealiseerd. Met name kwetsbaarheid blijft aanwezig, doordat veel éénpittersfuncties blijven. Daarnaast is de beoogde besparing, door een voorziene reductie van overhead, niet mogelijk gebleken.

Regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken?

Een sterke regio met een sterke positie van en voor Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?

In de samenwerking Middengebied nemen we deel aan een tweetal projecten te weten 'Scan agrarische bouwkavels en vitaliteitsmanager' in de programmalijs Landschap-Landbouw en 'Sectorplatform vrijetijdseconomie Zuid-Limburg' in de programmalijs Toerisme van de Toekomst. Daarnaast hebben wij de rol opgepakt om als één van de drie procesregisseurs voor de samenwerking Middengebied (mee) te kunnen sturen op voortgang en focus op het Uitvoeringsprogramma en het Strategische Actieplan Middengebied.

De uitvoering van de Regio Deal en de daarmee samenhangende herijking van de samenwerking in Parkstad heeft in 2020 haar beslag gekregen in de zogenaamde Takendiscussie Parkstad. In december 2020 is dit geresulteerd in een voorstel voor wijziging van de Gemeenschappelijke regeling, gebaseerd op de (geüpdatete) Strategische Agenda waarmee wij nadrukkelijk aandacht hebben gevraagd -en krijgen- voor een aantal thema's die specifiek voor de landelijke gemeenten gelden. Deze wijzigingen zijn ook vertaald in een versterking van de organisatie om deze passend te maken bij de opdrachten die zij voor ons uitvoert.

In 2020 is in het kader van Zo doen we dat in Parkstad gestart met de implementatie van het adoptiemodel. Daarnaast heeft een uitrol naar een aantal gemeenten in Zuid-Limburg plaatsgevonden. Deze uitrol betekent dat deze aanpak nu wordt ingezet bij 12 van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Een goede stap om meer grip en sturing te krijgen op de verschillende verbonden partijen. Overigens is hier ook een naamswijziging aan verbonden, te weten: Samen Grip op Verbonden Partijen (SGOVP).

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

- Ook in 2020 zijn meer taken overgegaan naar gemeenschappelijke regelingen. Hoewel hiermee primair meerwaarde wordt gecreëerd en de stijging van de bijdragen beperkt is gebleven tot 3,9%, betekent dit desondanks dat er permanent regie hierop gevoerd moet worden.

Werving derden middelen

Wat wilden we bereiken?

Werving middelen derden.

Wat hebben we gedaan?

Voor de projecten Open Club Klimmen en Fietsverbinding Heuvelland-Parkstad zijn middelen van derden verworven. In totaal betreft dit een bedrag van 3.033.695 euro. Deze bedragen komen onder andere uit de Decentralisatie Uitkering Bevolkingskrimp Stadsregio Parkstad Limburg, IBA Parkstad en Provincie Limburg.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Dienstverlening

Wat wilden we bereiken?

Verbetering interne en externe (digitale) dienstverlening.

Wat hebben we gedaan?

Gelet op de COVID-19 maatregelen is de dienstverlening in termen van bereikbaarheid en afname van producten van burgerzaken anders ingericht. Vanaf medio maart is gewerkt met het maken van afspraken waardoor het bezoek aan het gemeentehuis gereguleerd kon worden. In zijn algemeenheid is hier positief op gereageerd waardoor deze vorm van dienstverlening ook naar de toekomst toe al dan niet kan worden blijven ingezet. Daarnaast zijn in 2020 voor burgerzaken modules t.b.v. van e-formulieren aangekocht welke in 2021 worden geïmplementeerd.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Er hebben zich geen bijzondere risico's voorgedaan.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Bestuur en ondersteuning				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Bestuur	1.391	1.257	1.286	1.320	
Burgerzaken	359	313	313	312	
Beheer overige gebouwen en gronden	29	27	27	27	
Overhead	2.963	3.356	3.469	3.089	
Treasury	168	117	117	127	
OZB woningen	104	55	55	59	
OZB niet woningen	11	12	12	13	
Belastingen overig	7	19	19	6	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	
Overige baten en lasten	0	353	73	0	
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Mutaties reserves	1.104	0	1.542	1.155	
Resultaat van de rekening van baten en lasten	681	22	640		
Totaal lasten:	6.817	5.531	7.553	6.108	-1.445
Baten:					
Bestuur	32	8	8	14	
Burgerzaken	175	135	135	130	
Beheer overige gebouwen en gronden	20	20	20	15	
Overhead	10	4	19	37	
Treasury	584	229	229	251	
OZB woningen	2.065	2.246	2.246	2.267	
OZB niet woningen	427	511	511	528	
Belastingen overig	73	71	71	70	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	16.720	16.958	17.810	17.938	
Overige baten en lasten	0	0	0	0	
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	
Mutaties reserves	2.167	647	2.647	2.036	

Programma Bestuur en ondersteuning				Bedragen x € 1.000	
Resultaat van de rekening van baten en lasten					
Totaal baten:	22.273	20.829	23.696	23.286	-410
Saldo programma	15.456	15.298	16.143	17.178	1.035

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Overige informatie

Algemene dekkingsmiddelen

Tot de algemene dekkingsmiddelen worden gerekend de algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds, de onroerende zaakbelasting, de hondenbelasting, rente en dividenduitkeringen.

Deze algemene dekkingsmiddelen worden, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet toegerekend aan de programma's.

De algemene uitkering 2020 en de integratie-uitkering sociaal domein zijn berekend op basis van de decembercirculaire 2020 (respectievelijk € 15.887.988 en € 1.988.554). Hierin begrepen zijn de in 2020 door het rijk beschikbaar gestelde aanvullende compensatiemiddelen COVID-19 ad respectievelijk € 247.250 (toegevoegd aan de algemene reserve) en € 108.007 (doorbetaald aan WOZL). Ook in 2021 zal het rijk nog aanvullende compensatiemiddelen COVID-19 ter beschikking stellen. Deze middelen worden verdeeld via het gemeentefonds 2021 en zullen 2021 verantwoord worden.

De opbrengsten onroerende zaakbelasting, hondenbelasting en rente- en dividenduitkeringen bedragen respectievelijk € 2.794.417, € 69.764 en € 250.487.

Overhead

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is voorgeschreven welke kosten tot de "overhead" gerekend worden. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

In elk geval betreft dit:

- leidinggevenden primair proces;
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeelszaken en organisatie;
- inkoop;
- interne en externe communicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening;
- managementondersteuning primair proces.

Met ingang van 2017 worden deze kosten niet meer toegerekend aan de programma's, maar worden deze afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Voor de berekening van kostendekkendheid van leges en heffingen mogen deze kosten overigens wel meegenomen worden.

Kosten welke direct toe te rekenen zijn aan de taakvelden dienen rechtstreeks op deze taakvelden verantwoord te worden.

Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven was in de begroting 2020 een bedrag van € 60.000 gereserveerd.

De stelpost onvoorzien is in 2020 niet ingezet.

Heffing vennootschapsbelasting

Als gevolg van het feit dat gemeenten met ingang van 2016 vennootschapsbelastingplichtig zijn voor activiteiten waarbij zij optreden als ondernemer, is na vereiste dossieropbouw in een overleg met de belastingdienst onderbouwd en beargumenteerd waarom Voerendaal niet vennootschapsbelastingplichtig is. Begin 2020 heeft de belastingdienst per brief beschikt geen aanslag voor 2016 op te leggen. Conform afspraak met de belastingdienst vindt vanaf 2017 (als onderdeel van de reguliere accountantscontrole) jaarlijks een monitoring van de Vpb-plicht plaats (door een extern bureau). In 2020 is uit de jaarlijkse monitoring gebleken dat, net als voorgaande jaren, geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.

Programma Veiligheid

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Burgemeester W. Houben
--	------------------------

Openbare orde en veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Een veilige woon-, werk- en leefomgeving.

Wat hebben we gedaan?

Structureel:

- Deelnemen aan en sturen op samenwerkingsverbanden als het RIEC en Veiligheidshuis Parkstad.
- Uitvoeren van de bestuurlijke aanpak en de integrale aanpak.
- Handhaven van wet en regelgeving.

Specifiek 2020:

- Door het RIEC is het Integraal Ondernijningsbeeld Voerendaal opgeleverd. Voor Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum en Landgraaf is in 2020 ingezet op een gezamenlijke prioritering en vervolg-aanpak op basis van de aanbevelingen uit de vijf lokale Integrale Ondernijningsbeelden. Daarbij zijn de thema's bepaald die prioriteit verdienen en is zoveel als mogelijk afgestemd ten aanzien van de inzet van maatregelen om efficiency te bevorderen en een waterbed-effect tegen te gaan. De eerste maatregelen zijn in 2020 genomen, zoals de actualisatie van de APV's, andere maatregelen staan gepland voor 2021 en 2022.
- Door het RIEC is tevens in 2020 een scan bestuurlijke weerbaarheid opgesteld. De aanbevelingen die voortvloeien uit deze scan zijn in 2020 geanalyseerd en worden in 2021 verder uitgerold.
- In 2020 is gestart met deelname aan het project #HAP, Hennep Aanpak Parkstad. Toezichhouders van gemeente Heerlen voeren onaangekondigde controles van loodsen en bedrijfspanden in Parkstad uit om te controleren of de activiteiten in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan, met als neven doel het tegengaan van illegale hennep teelt.
- In 2020 zijn de Algemene Plaatselijke Verordening en een aantal beleidsdocumenten geactualiseerd. De update van de Algemene Plaatselijke Verordening is daar waar het gaat om veiligheidsvoorschriften voorbereid in samenwerking en afstemming met de SVBBL-gemeenten. Dat geldt ook voor de herziening van het Damoclesbeleid. De insteek is om de algemene voorschriften en beleidslijnen zo veel als mogelijk gelijk te trekken om waterbed-effecten te voorkomen.
- In 2020 is gestart met het verbinden van de beleidsvelden Zorg en Veiligheid. Onderzoeksbureau BMC heeft in het najaar van 2020 een aanvang gemaakt met een verkennende notitie inzake Zorg en Veiligheid binnen de SVBBL-gemeenten. De aanbevelingen uit dit rapport zullen in 2021 verder opgepakt worden.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De COVID-19-pandemie heeft in 2020 geleid tot extra inzet van personeel en middelen op het gebied van toezicht en handhaving. Inzet op de COVID-19 maatregelen is gedeeltelijk ten koste gegaan van de reguliere taken van de boa, bijvoorbeeld controle op APV-feiten. Daarnaast is de boa ook op andere tijdstippen ingezet, meer in de avonduren en in de weekenden, waardoor op sommige momenten minder toezicht gedurende de dag plaats heeft gevonden. Het risico hiervan is geweest dat sommige meldingen van burgers niet per direct konden worden opgepakt, maar pas één of enkele dagen later.

Wat wilden we bereiken?

Voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Wat hebben we gedaan?

Structureel:

- Deelnemen aan en sturen op Veiligheidsregio Zuid-Limburg (brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en rampenbestrijding/crisisbeheersing).
- Rampen- en crisisbeheersorganisatie op orde houden.

Het jaar 2020 heeft grotendeels in het teken gestaan van de COVID-19-pandemie. De gemeentelijke COVID-19-werkgroep heeft gefunctioneerd als contactpersoon tussen de Veiligheidsregio en de interne organisatie, veiligheidspartners, burgers, ondernemers en verenigingen. Zij hebben met grote regelmaat overleg gevoerd met al deze spelers om de vertaalslag te kunnen maken van de door het Rijk gestelde maatregelen naar de samenleving.

In 2020 is daarnaast een begin gemaakt met de inrichting van de crisisorganisatie van gemeente Voerendaal.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De COVID-19-pandemie heeft ertoe geleid dat de focus is komen te liggen op informatievoorziening en organisatorische maatregelen rondom de pandemie. Het risico hiervan is geweest dat de betrokken adviseur Veiligheid minder tijd heeft kunnen investeren in de inrichting van de crisisorganisatie van gemeente Voerendaal.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Veiligheid				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Crisisbeheersing en brandweer	662	769	811	810	
Openbare orde en veiligheid	329	328	435	467	
Totaal lasten:	991	1.097	1.246	1.277	31
Baten:					
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	51	51	
Openbare orde en veiligheid	12	5	5	3	
Totaal baten:	12	5	56	54	-2
Saldo programma	- 979	-1.092	-1.190	-1.223	-33

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder P. Verbraak
--	-----------------------

Verkeer en Mobiliteit

Wat wilden we bereiken?

Leefbare en veilige wegen voor alle weggebruikers, passend bij het landelijke karakter van Voerendaal. Het onderhoudsniveau van onze wegen doen wij volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit "C".

Wat hebben we gedaan?

- We hebben het Groot Onderhoud Wegen uitgevoerd;
- We hebben onderzoeken uitgevoerd naar de staat van diverse wegen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Projecten

Wat wilden we bereiken?

Kwalitatief passende inrichting van de Openbare Ruimte in Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?

- Voorbereiding realisatie fietsverbinding Parkstad-Heuvelland (Daelsweg- Vrakelbergerweg), o.a. vaststelling Realisatieovereenkomst, vaststellen en ter visie leggen ontwerp bestemmingsplannen voor beide tracé, onderzoeken, aankoop gronden en besteksvoorbereiding).
- We hebben het project "Reconstructie diverse straten Ransdaal" afgerond.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Voor het project Fietsverbinding heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden waarbij aan de gegroepeerde belangrijkste risico's beheersmaatregelen zijn gekoppeld voor het geval zich een of meerdere risico's zich manifesteren.

Strategie en planning

Wat wilden we bereiken?

Een gedegen integrale planning voor de komende jaren.

Wat hebben we gedaan?

- We hebben het Strategisch Investeringsprogramma (STRIP) 2020-2025 vastgesteld.
- We zijn gestart met het opstellen van het Mobiliteitsplan. Dit zal in de Raad van juni 2021 ter vaststelling worden voorgelegd.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De vaststelling van het Mobiliteitsplan was oorspronkelijk voorzien voor eind 2020. Als gevolg van de COVID-19-pandemie heeft dit vertraging opgelopen en is de consultatie van burgers en stakeholders minder uitgebreid geweest dan voorzien. Dit zal een zorgvuldiger (en waarschijnlijk langer en intensiever) traject bij de uitwerking en uitvoering van de hieruit voortvloeiende maatregelen vergen.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Verkeer en vervoer	2.025	1.808	1.980	2.121	
Parkeren	2	2	2	5	
Totaal lasten:	2.027	1.810	1.982	2.126	144
Baten:					
Verkeer en vervoer	125	44	63	272	
Parkeren	3	3	3	2	
Totaal baten:	128	47	66	274	208
Saldo programma	-1.899	-1.763	-1.916	-1.852	64

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Economie

Wat wilden we bereiken?

Een goed vestigingsklimaat waar bedrijven optimaal gefaciliteerd worden.

Wat hebben we gedaan?

- Regionaal beleid economie.
De stadsregio Parkstad heeft in 2020 verder uitvoering gegeven aan de Retailagenda en het Retail Uitvoeringsprogramma. Binnen het Retailuitvoeringsprogramma worden instrumenten ontwikkeld en pilotprojecten opgezet om winkelleegstand tegen te gaan en om de winkelfuncties in aanloopstraten om te turnen.
- COVID-19-pandemie.
De COVID-19-pandemie heeft een grote invloed op de economie en op de toeristische sector. De steunpakketten van de Rijksoverheid zijn cruciaal en leidend voor de financiële steun aan ondernemers. In regionaal verband (op de schaal van Zuid-Limburg) is direct ook gekeken wat de gemeentelijke overheid kan doen om ondernemers (in specifieke sectoren) te ondersteunen of faciliteren waar mogelijk. Zo is uitstel van betaling verleend voor een aantal gemeentelijke belastingen.
De gemeente heeft vooral een rol gehad bij de communicatie naar en het beantwoorden van de vragen van ondernemers over de landelijke maatregelen. De inhoudelijke reacties zijn afgestemd met de veiligheidsregio. De raad is geïnformeerd via de nieuwsbrieven.
In regionaal verband (stadsregio Parkstad en op de schaal van Zuid-Limburg) vond monitoring plaats van de gevolgen van de COVID-19-pandemie. Ook vond op dit niveau afstemming plaats met de koepelorganisaties als MKB Parkstad, MKB Limburg, KHN, etc.
- In december 2020 hebben alle ondernemers die gevestigd zijn in Voerendaal een cadeau-pakketje ontvangen om hen een hart onder de riem te steken in verband met de COVID-19-pandemie. Het pakketje bevatte o.a. een horecabon, te besteden bij de horeca in Voerendaal.
- Het Starterscentrum Limburg heeft startende ondernemers geadviseerd en begeleid. Het jaarverslag 2020 van het starterscentrum verschijnt in het tweede kwartaal 2021.
- Centrum Voerendaal.
In samenwerking met de winkeliersvereniging zijn er gevelvlaggen en “hanging baskets” in het centrum gerealiseerd.
Van januari tot juni 2020 heeft de Stichting Streetwise ondersteuning geboden bij het duurzaam invullen de winkelpanden van de kernplan II. Het contract met Stichting Streetwise is niet verlengd omdat vrijwel alle winkelpanden een nieuwe invulling hebben gekregen.
Er heeft een marktoriëntatie plaatsgevonden t.a.v. herontwikkelingen panden Kerkplein 54-56 (onttrekken van retail-m2, herontwikkeling tot wonen, toevoegen parkeerplaatsen ten behoeve van het centrum).
- Herontwikkeling percelen Lindelauffer gewande 54-60.
De ruimtelijke onderbouwing is opgesteld evenals het ontwerpbestemmingsplan.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Wat wilden we bereiken?

Een aantrekkelijke recreatieve infrastructuur en programmering gekoppeld aan de gebiedskenmerken “Land van Kalk”.

Wat hebben we gedaan?

- Regionaal beleid toerisme.
Ter uitvoering van de ‘Visie vrijetijdseconomie Zuid-Limburg’ is door de 16 gemeenten een uitvoeringsprogramma opgesteld en er heeft een prioritering van de acties plaatsgevonden in verband met de COVID-19-pandemie. Prioriteit wordt gegeven aan de acties die het herstel van de sector zo veel mogelijk ondersteunen.
De stadsregio Parkstad heeft een Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie opgesteld. Dit Ontwikkelprogramma is een nadere uitwerking van de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg voor de regio Parkstad. Het Land van Kalk is als een van de speerpunten opgenomen in het ontwikkelprogramma.
In de samenwerking Middengebied zijn twee projecten geïnitieerd. Op de eerste plaats is dat een vooronderzoek naar een online platform voor leisure-ondernemers. Dit wordt opgepakt in samenspraak met de sector en de partners en brancheverenigingen. In de tweede plaats het aanjagen van (her)ontwikkeling (nieuwe investeringen of andere functie) van hotels en pensions die kwalitatief niet meer aan de maat zijn. Dit in aansluiting op een vergelijkbaar traject dat door de Provincie Limburg is gefinancierd voor bungalowparken en campings.
- In samenwerking met IBA, gemeenten Simpelveld, Heerlen en Gulpen-Wittem, Visit Zuid-Limburg en de coöperatie Land van Kalk is verder gewerkt aan de gebiedsontwikkeling en promotie Land van Kalk.
- Door de coöperatie Land van Kalk is het Safari-project van start gegaan. Er zijn vanaf juli verschillende safari’s aangeboden waarbij lokale vrijwilligers vertellen over het Land van Kalk. Vanwege COVID-19 zijn de groepen verkleind en zijn nog niet alle safari’s kunnen starten. Desondanks was de belangstelling ruimschoots aanwezig en de reacties van deelnemers waren zeer positief.
- In samenwerking met Visit Zuid-Limburg zijn in 2020 twee wijnwandelroutes gerealiseerd., onder de naam: Routes des vins, Land van Kalk. De wijn en wijngoederen is één van de thema’s waarmee Voerendaal zich kan profileren.
- Onderdeel van de gebiedsontwikkeling Land van Kalk is de realisatie van een aantal transferia in Voerendaal, Simpelveld en Heerlen.
 - De aanbesteding voor de aanleg van het natuurtransferium Kunradersteengroeve vond plaats in Q2 2020, en daarna is de aanleg van start gegaan. Eind 2020 was het werk grotendeels gerealiseerd.
 - In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor het realiseren van een natuurtransferium in Mingersborg. De inwoners zijn bij dit proces intensief betrokken.
- Op de schaal van Zuid-Limburg zijn in 2020 voorbereidende werkzaamheden getroffen voor de aanbesteding voor het realiseren van het wandelknooppuntennetwerk Zuid-Limburg. Met alle partners is een Samenwerkingsovereenkomst voorbereid.
- Het regionale project Via Belgica is in 2020 voortgezet, de activiteiten dragen zowel bij aan de toeristisch-recreatieve ontwikkeling als aan het beleefbaar maken van archeologie. Voor meer informatie zie onder de paragraaf Erfgoed.

Welke risico’s hebben zich voorgedaan?

In de begroting 2020 was het verstevigen en verbreden van de coöperatie Land van Kalk als kritische succesfactor benoemd voor het Land van Kalk. In 2020 is het ledenaantal van de coöperatie fors gegroeid. Ultimo 2020 heeft de coöperatie Land van Kalk ruim 40 leden verspreid over het hele gebied (gemeenten Voerendaal, Simpelveld, Gulpen-Wittem en Heerlen).

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Economie				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Economische ontwikkeling	62	66	66	50	
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	14	0	0	0	
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	38	38	43	195	
Economische promotie	94	105	105	121	
Totaal lasten:	208	209	214	366	152
Baten:					
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2	2	2	133	
Economische promotie	47	37	37	44	
Totaal baten:	49	39	39	177	138
Saldo programma	- 159	- 170	- 175	- 189	-14

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Onderwijs

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder R. Braun Wethouder H. Coenen
--	---

Implementatie van de nieuwe educatieve agenda

Wat wilden we bereiken?

Goede samenwerking tussen de educatieve- en jeugdpartners onderling, samen met de gemeente Voerendaal, waardoor de domeinen jeugd en onderwijs met eigen wetgeving, maar gericht op dezelfde doelgroep jeugd en ouders goed met elkaar verbonden worden.

Wat hebben we gedaan?

Het jaar 2020 is anders verlopen dan gepland met name door de grote invloed van COVID-19. In de lockdown periode is onderwijs op afstand en noodopvang door de educatieve partners georganiseerd. Door zowel gemeente en JENS is hierop aangesloten door het ondersteunen van het onderwijs en opvang bij het triageren en opvangen van de kwetsbare doelgroep en het bieden van ondersteuning aan gezinnen. De gemeente heeft intensief contact onderhouden met onderwijs en opvangpartners en ondersteuning geboden. In de periode na de lockdown is er veel aandacht geweest voor het vasthouden van de constructieve samenwerking die tijdens de lockdown periode was gerealiseerd. Dit heeft in de tweede lockdown periode er onder andere toe geleid dat er personeelsuitwisseling heeft plaatsgevonden tussen de organisaties. Anders dan aanvankelijk gepland zijn er dus mooie resultaten gerealiseerd ten aanzien van de doelstelling en is de samenwerking afgelopen jaar geïntensiveerd. In 2020 is een onderzoek uitgevoerd naar toekomstbestendige peuteropvang en als uitkomst van dit onderzoek heeft er een overgang plaatsgevonden van POVV naar Humankind als aanbieders van peuteropvang. Voor de uitvoering van de educatieve agenda heeft dit maar beperkt invloed, omdat Humankind reeds één van de educatie partners was.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De risico's beschreven in programmabegroting 2020 hebben zich niet voorgedaan. Door de lockdown periodes in 2020 waarbij noodopvang is geboden is intensief aandacht geweest voor het risico op onderwijsachterstand of het ontstaan van overbelasting in gezinnen. Hier is door de partners in samenwerking op geacteerd. Pas op een langere termijn is vast te stellen welke impact de maatregelen voor leerlingen en gezinnen gehad hebben. Bij zowel onderwijs als gemeente is hier aandacht voor.

Overname beheer en exploitatie Brede school Cortemich

Wat wilden we bereiken?

Een eenduidige beheer- en exploitatieopzet van Brede school Cortemich ten behoeve van een optimale bezetting van het gebouw en ter versterking van onderlinge samenwerking van de gebruikers c.q. huurders.

Wat hebben we gedaan?

We hebben het afgelopen jaar met de gebruikers overleg gehad m.b.t. mogelijke interne verhuizingen binnen het pand Cortemich. Ook de mogelijk financiële consequenties voor de gebruikers maar ook voor de gemeente zijn besproken en geanalyseerd. Aangezien Innovo enkele jaren geleden het verzoek tot overname van het beheer en de exploitatie heeft gedaan en de grootste belanghebbende was/is, lag/ligt de regie en het tempo van dit proces bij hen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Zoals hiervoor is aangegeven lag/ligt de regie op dit proces bij Innovo. Uiteindelijk heeft Innovo in februari 2021 aangegeven dat nut en noodzaak ten aanzien van het verzoek tot overname inmiddels is achterhaald en niet meer aan de orde is. Sterker nog dat de mogelijkheden aangaande het versterken van de kindcentrumfunctie nu prevalleren. Wat dit concreet (inhoudelijk en financieel) betekent voor alle betrokkenen is onderwerp van gesprek voor de komende periode.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Onderwijs				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Onderwijshuisvesting	675	354	375	372	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	519	552	557	491	
Totaal lasten:	1.194	906	932	863	-69
Baten:					
Onderwijshuisvesting	107	72	72	87	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	66	71	71	72	
Totaal baten:	173	143	143	159	16
Saldo programma	-1.021	- 763	- 789	- 704	85

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Sport, cultuur en recreatie

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder R. Braun Wethouder P. Thomas Wethouder P. Verbraak
--	--

Sport

Wat wilden we bereiken?

Het bereik van sporten en bewegen onder alle inwoners en doelgroepen van Voerendaal vergroten.

Wat hebben we gedaan?

Het Sportakkoord Voerendaal is opgesteld met sportaanbieders, verenigingen en maatschappelijke partners om gezamenlijke doelen rondom sporten, bewegen en positieve gezondheid te bekrachtigen. Dit akkoord is ondertekend door meer dan 25 partners uit de gemeente Voerendaal. Borging van het akkoord is een taak van het Sportplatform Voerendaal.

Daarnaast is The Move Factory gestart met het nieuwe sportstimuleringsprogramma dat zich richt op de jeugd van 0-12 jaar. De nadruk ligt op ontwikkeling en kwaliteitsbevordering van het beweegonderwijs, stimuleren van een gezonde leefstijl middels JOGG (jongeren op gezond gewicht) en het versterken van het buitenschools sport aanbod in samenwerking met verenigingen.

Tot slot is gestart met het partnership met Fontys Sportkunde waardoor wekelijks 4 studenten ingezet worden op de ontwikkeling van het sport- en beweegaanbod bij educatieve partners en verenigingen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De risico's voor alle ontwikkelingen zijn vooral terug te vinden in de COVID-19 crisis. Veel van het sport- en beweegaanbod is deels stil komen te liggen en het verenigingsleven kan niet functioneren als normaliter. Risico's gelieerd aan gezondheid en vitaliteit zijn nadrukkelijk aanwezig bij het stilvallen van sport- en beweegaanbod. Daarbij kunnen verenigingen niet hun maatschappelijke functie uitvoeren hetgeen zorgt voor een extra uitdaging voor verenigingen tijdens en na de COVID-19 crisis.

Verder is het Sportakkoord Voerendaal een proces waar deelnemers veel energie voor hadden. Het is een uitdaging om deze energie te hervinden op het moment dat de ambities daadwerkelijk omgezet kunnen worden in actie. Veel zaken zijn op dit moment niet mogelijk door de COVID-19 maatregelen.

Verenigingsleven

Wat wilden we bereiken?

Een toekomstbestendig, robuust en gevarieerd verenigingsleven in de gemeente Voerendaal.

Wat hebben we gedaan?

De verenigingsondersteuner heeft verenigingen actief geholpen tijdens de coronacrisis aangaande financiële, organisatorische en praktische vraagstukken. Er is een groot beroep gedaan op de adviserende rol op het gebied van gebruik van accommodaties en veilige doorgang van verenigingsactiviteiten. Verder zijn verenigingsnieuwsbrieven opgesteld, journaals gemaakt en heeft afstemming plaatsgevonden met het ambtelijke COVID-19-team, oftewel zijn de lijnen tussen verenigingen en gemeente kort gehouden. Ook is de MVA voor het eerst geëvalueerd. Er hebben met diverse verenigingen gesprekken plaatsgevonden over het vervolg hiervan.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De COVID-19 crisis is een groot risico voor het verenigingsleven. De natuurlijke binding is onder druk komen te staan doordat activiteiten deels, of niet plaats hebben kunnen vinden. De bekende uitdagingen van verenigingen hebben zich mogelijk in negatieve zin ontwikkeld door de COVID-19 crisis.

Door de nadruk op de COVID-19 crisis en het in stand houden van de vereniging en haar activiteiten is de er een risico dat er minder aandacht is voor de MVA.

Erfgoed

Wat wilden we bereiken?

Instandhouding en meer zichtbaar en beleefbaar maken van het cultureel erfgoed om identiteit en eigen karakter te behouden en de economie te versterken.

Wat hebben we gedaan?

- De regio-archeologe van de stadsregio Parkstad heeft geadviseerd over het zorgvuldig omgaan met archeologische waarden bij ruimtelijke projecten.
- Het regionale programma Via Belgica is voortgezet. In de zomer vond een grote PR-campagne op L1 en op de reclameborden langs de snelwegen plaats om de Via Belgica en met name de wandel- en fietsroutes te promoten.
- Als onderdeel van het Land van Kalk en het Via Belgica project is het kunstwerk “De Dame van Voerendaal” gerealiseerd aan het stationsplein in Voerendaal. De locatie sluit aan op de Via-Belgica fietsroute.
- Op het kleine kerkplein in Voerendaal is een speerpunt Archeoroute geplaatst. Het verhaal van de middeleeuwse vondsten in het Kernplan II wordt hier (via de app) verteld.
- Het project archeoroute van de Provincie Limburg (www.archeoroutelimburg.nl) maakt archeologie zichtbaar en beleefbaar op een uniforme wijze middels ‘augmented en virtual reality’.
- Afronding van het initiatief van de Heemkundevereniging de wederopbouw van de dorpspomp op het Laurentiusplein In opdracht van de gemeente is de aanpassing van de inrichting van het plein uitgevoerd.
- De Mariakapel aan de Valkenburgerweg is gerestaureerd en voorzien van een nieuwe verharding rondom.
- Afronding van het rapport met de inventarisatie van de karakteristieke en beeldbepalende bouwwerken in gemeente Voerendaal.
- Gedurende het onderzoek naar de Villa Voerendaal organiseert het Limburgs museum in samenwerking met de gemeente publieksactiviteiten rondom de opgravingen en het onderzoek. Vanwege COVID-19 heeft dit in 2020 hoofdzakelijk online plaatsgevonden.
- Voor het Rijksmonument de Kalkovens, Daelsweg 1, is een haalbaarheidsonderzoek opgesteld. Op grond hiervan zijn scenario's uitgewerkt en is grofmazig zichtbaar gemaakt welk budget aan de orde is om te komen tot consolidatie en restauratie van dit rijksmonument. Het vervolg is het door initiatiefnemer / eigenaar tot stand brengen van een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken partijen gericht op het consolideren en restaureren van de kalkovens.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Niet zozeer risico's, maar de ontwikkelingen met COVID-19 hebben zijn weerslag gehad op de activiteiten voor het beleefbaar maken van erfgoed. De Monumentendag, Romeinenweek en andere activiteiten konden daarom geen doorgang vinden.

Natuur, landschap en groen

Wat wilden we bereiken?

- Bescherming en versterking van de natuur- en landschapswaarden in de gemeente Voerendaal.
- Kwalitatief hoogwaardig onderhoud van het gemeentelijk groen, volgens de CROW beeldkwaliteitsbepaling vergelijkbaar met kwaliteit “A”.

Wat hebben we gedaan?

- Er zijn offertes opgevraagd voor het nalopen van de lijst beschermde bomen waarna de bomenverordening zal worden geactualiseerd.
- Er zijn projecten in voorbereiding waarbij aansluiting wordt gezocht bij het 1 miljoen bomenplan van de Provincie. Het gaat dan om de aanplant van bomen ter versterking van het landschap of zorgen voor een verbetering van de leefomgeving. Concrete projecten die momenteel in voorbereiding zijn o.a. uitbreiding Bos Haeren en de opbrengst uit de samenwerking met het IVN wat heeft geresulteerd in een lijst met aan te planten bomen in het buitengebied.
- Met de werkgroep Natuur, Landschap en Milieu zijn afspraken gemaakt over het realiseren van bloeiende bermen. Hiertoe worden nu de mogelijkheden onderzocht om bermen in te zaaien met een bloemrijk mengsel o.a. via de stichting Limburg Bloeit Op.
- Binnen het project Fietsverbinding Vrakelbergerweg – Daelsweg wordt een perceel kalkgrasland aan de Karstraat door de gemeente overgenomen.

- Ten behoeve van landbouwverkeersafwikkeling, waterbeheer, natuur en landschap en ten behoeve van extra wandelmogelijkheden vanuit Ransdaal wordt op initiatief van de coöperatie Ransdaal in samenwerking met de werkgroep natuur, landschap en milieu een nieuwe veldweg voorbereid op het Ransdalerveld. Inmiddels heeft het college een werkbudget beschikbaar gesteld en worden de overeenkomsten momenteel definitief gemaakt, waarna de aankoop en grondruil kan worden geformaliseerd waarna de uitvoering kan worden opgepakt.
- Er zijn gesprekken met verschillende partners gaande om te komen tot een gezamenlijke aanpak van wateroverlast. Een van de oplossingen ligt in het versterken en terugbrengen van “groene” landschappelijke elementen. Het succes van deze exercitie is afhankelijk van de medewerking van grondeigenaren.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

COVID-19 heeft in het afgelopen jaar veel invloed gehad op het onderhoud van het openbaar groen. Als gevolg hiervan is er in het afgelopen jaar minder personeel beschikbaar geweest waardoor achterstanden in het onderhoud van het groen zijn opgetreden. Ook de enorme toename van zwerfvuil als gevolg van de COVID-19 maatregelen (burgers recreëerde meer in de eigen omgeving) zorgde voor meer druk op het onderhoud van het groen. Uitbesteden van werk bleek vooral tijdens de eerste Coronagolf niet mogelijk. Bedrijven hadden namelijk ook te maken met personele problemen als gevolg van COVID-19 waardoor ze zich noodgedwongen moesten concentreren op hun lopende contractverplichtingen en er geen ruimte was om extra werk aan te nemen.

Om zoveel mogelijk “eigen” medewerkers aan het werk te krijgen is gebruik gemaakt van tijdelijke voorzieningen en de kantines van de plaatselijke voetbalverenigingen. Later in het jaar werd het ook weer mogelijk om werk uit te besteden. Mede hierdoor zijn de achterstanden in het onderhoud in de loop van het jaar grotendeels ingehaald.

Recreatie

Voor de invulling van het onderdeel “Recreatie” wordt verwezen naar het Programma Economie onderdeel “Toeristisch-recreatieve ontwikkeling”.

Zomerfestival

Wat wilden we bereiken?

Het bereik van het Zomerfestival als zijnde dé culturele manifestatie van de gemeente Voerendaal verder vergroten.

Wat hebben we gedaan?

Het zomerfestival is in 2020 coronaproof doorgegaan als een van de weinige festivals in het land. Het festival was een daverend succes met een divers programma voor alle leeftijden en doelgroepen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Ook hier is de coronacrisis een risico in programmering, veiligheid en betrokkenheid van verenigingen geweest. Voordeel is dat het Zomerfestival zich in haar kleinschalige opzet leent voor een veilige en coronaproof uitvoering.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sport, cultuur en recreatie				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Sportbeleid en activering	129	182	234	172	
Sportaccommodaties	661	667	685	681	
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	225	215	235	175	
Musea	12	14	14	13	
Cultureel erfgoed	95	44	68	70	
Media	326	309	309	315	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.022	954	1.020	1.098	
Totaal lasten:	2.470	2.385	2.565	2.524	-41
Baten:					
Sportbeleid en activering	0	0	25	25	
Sportaccommodaties	147	151	151	162	
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	0	0	
Musea	0	0	0	0	
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	
Media	20	20	20	20	
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	4	3	
Totaal baten:	167	171	200	210	10
Saldo programma	-2.303	-2.214	-2.365	-2.314	51

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Sociaal domein

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder H. Coenen Wethouder R. Braun
--	---

Jeugdhulp

Wat wilden we bereiken?

Een kwalitatief, toegankelijker en beter betaalbaar systeem van ondersteuning en zorg voor de jeugd met als doel een inclusieve en vitale samenleving voor en door inwoners die zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en naar eigen vermogen mee kunnen doen.

Wat hebben we gedaan?

In 2020 zijn er grote stappen gezet ten aanzien van de transformatie van de ambulante jeugdhulp. In 2020 is het palet van ondersteuningsmogelijkheden dicht bij huis uitgebreid, denk hierbij aan begeleidingsgroepen, gekoppeld aan buitenschoolse opvang (BSO) en een combinatie van sport (TMF), ambulant jongerenwerk vanuit een JENS-bus en de ontwikkeling van GGZ in de buurt. Professionals met GGZ expertise zijn beschikbaar om in de omgeving van cliënten ondersteuning te bieden of JENS professionals te ondersteunen bij het bieden van jeugdhulp. Daarnaast is er sprake van goede vooruitgang van de ontwikkeling en combinatie van onderwijs en zorg. We kunnen spreken over een startklas, een kantelklas, MBO coach en verbinding van JENS expertise aan de opvanglocaties. We zien dat de transformatie-gedachte concreet wordt uitgewerkt en onze inwoners hiermee goed geholpen worden. Uiteraard verdient dit nog verdere doorontwikkeling. Ten aanzien van de COVID-19 maatregelen en lockdown periodes waarbij extra aandacht nodig is voor kwetsbare gezinnen en kinderen hebben we in JENS een stevige partner gevonden die samen met de gemeente, onderwijs en opvang staat voor de best mogelijke hulp en ondersteuning voor onze inwoners.

De aanbesteding gespecialiseerde en intensief klinisch verblijf (GIK-J) is een jaar uitgesteld vanwege COVID-19 en de transformatie die voorzien was te realiseren. Met een nieuwe aanbesteding is in 2020 nog niet gestart. De verdere implementatie van de nieuwe werkwijze rondom crisisopvang in de jeugdhulp heeft plaatsgevonden en de samenwerking acute zorg en crisiszorg is verbeterd.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

In 2020 zijn we geconfronteerd met de kwetsbare financiële situatie van JENS. Dit noopt de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal nader onderzoek te doen naar deze financiële kwetsbaarheid en in kaart te brengen welke mogelijkheden er zijn om deze kwetsbaarheid op te lossen, waarmee we recht doen aan de inhoudelijke uitgangspunten van deze werkwijze en de transformatie ontwikkeling die is ingezet. Dit onderzoek vindt plaats in het 1^e kwartaal van 2021.

In 2020 zien we een toenemende vraag naar jeugdhulp. Dit betekent dat de druk op het beschikbare aanbod groeit en dit betekent in voorkomende situaties langere wachttijden. Met JENS zoeken we actief naar mogelijkheden als overbruggingszorg, alternatief zorgaanbod, maar in lijn met de landelijke trend is ook in Voerendaal een toename zichtbaar waarbij de afgelopen periode ook de gevolgen van het coronavirus een rol hebben gespeeld.

Kompas en Inburgeringswet

Wat wilden we bereiken?

Optimale dienstverlening aan onze burgers die in een kwetsbare situatie terecht zijn gekomen en aangewezen zijn op ondersteuning vanuit de participatiewetgeving.

Wat hebben we gedaan?

2020 was in vele opzichten een bijzonder jaar met diverse lockdowns en vele beperkende maatregelen. Onze economie werd hard geraakt. De door de rijksoverheid in het leven geroepen regelingen ter ondersteuning van zelfstandigen werden voor ons door Kompas uitgevoerd. Tevens zochten zij telkens weer manieren om toch zoveel als mogelijk in persoonlijk contact te komen en blijven met de bij ons bekende burgers in een kwetsbare positie. Ook de voorbereidingen voor de nieuwe Inburgeringswet en de toetreding van de voormalige gemeente Schinnen (nu onderdeel van de gemeente Beekdaalen) gingen 'gewoon' door.

En ondanks alles is de instroom van nieuwe cliënten beperkt en de uitstroom naar werk op nagenoeg hetzelfde niveau gehouden als in 2019.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De hierboven genoemde risico's t.g.v. COVID-19 en dan met name de verslechterde economie. De nieuwe wet Inburgering is reeds voor de 2^e maal uitgesteld en zal nu per 01-01-2022 ingaan.

Burgerijen

Wat wilden we bereiken?

Een sterke sociale infrastructuur van zorg en welzijn, vanuit een groeimodel, waar diensten en functies vanuit de formele en informele sector hun plek vinden, aansluitend bij de (lokale) behoeften en mogelijkheden die er zijn.

Wat hebben we gedaan?

Het is evident dat COVID-19 grote invloed heeft gehad op de Burgerij in 2020. Daarbij is het van wezenlijk belang geweest om enerzijds zicht te houden op de doelgroepen bezoekers en vrijwilligers op de momenten dat er geen fysiek contact kon plaatsvinden en anderzijds zorg te hebben voor de kwetsbare doelgroep en de grote impact die het virus op inwoners in deze doelgroep kan hebben. Dit bleek het afgelopen jaar een enorme opgave. Enerzijds werd hulp geboden op afstand, maar ook fysiek bijvoorbeeld door de boodschappenbus, anderzijds was aandacht nodig voor de vrijwilligers om zich betrokken en verbonden te blijven voelen en ook bij hen was het nodig om aanwijzingen van eenzaamheid en isolement te signaleren. Ondanks alle beperkingen is een aantal alternatieve activiteiten ontwikkeld om aan de genoemde opgaves invulling te kunnen geven zoals: mantelzorgcontact, Hart voor Voerendaal telefoonlijn, Taalclub via Skype, mannen achter de pannen via Facebook.

In 2020 heeft er dus ten gevolge van de COVID-19-impact weinig doorontwikkeling van de Burgerij kunnen plaatsvinden, zoals aanvankelijk gepland. Dat is enerzijds jammer, maar anderzijds heeft de Burgerij juist een plek in de sociale infrastructuur als voorliggende voorziening om te voorzien in een aanpak aangepast aan de maatschappelijke vraag en hier heeft zij in 2020 invulling aan gegeven.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Door de hierboven beschreven ontwikkeling hebben de risico's zoals beschreven in programmabegroting 2020 zich niet voorgedaan. Belangrijk is wel, zodra versoepeling van COVID-19 maatregelen in beeld komt, actief aandacht te besteden aan het vrijwilligersbeleid. Het betrekken en verbinden van vrijwilligers bij de Burgerij heeft intensief aandacht nodig is onze inschatting na een lange periode van beperkingen en maatregelen rondom de Burgerij.

Leefbaarheid Kernen

Wat wilden we bereiken?

Vitale en leefbare kernen waarbij burgers en verenigingen een rol hebben als samenwerkingspartner en 'aandeelhouder' in het belang van het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving en leefbaarheid in de kern.

Wat hebben we gedaan?

Initiatieven vanuit burgers gerelateerd aan COVID-19 maar ook verzoeken die hieraan niet zijn gerelateerd hebben we inhoudelijk en financieel gesteund. Denk hierbij aan: #Voerendaalsamensterk, ondersteuning parochie, actie voor ondernemers en minima, de beoogde ontwikkelingen bij de schoolomgevingen in Ransdaal en Ubachsberg. Daarnaast is in samenwerking met Cube Design Museum een zogenaamd canvas ontwikkeld dat inhoudelijke en procesmatige ondersteuning biedt bij co-creatie tussen burgers, (netwerk)partners en gemeente. Verder zijn de mogelijkheden van 'wethouders on tour' aangepast aan de mogelijkheden die er al dan niet waren gelet op de vigerende maatregelen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Er hebben zich geen specifieke risico's voorgedaan echter door COVID-19 zijn de voornemens uiteraard anders verlopen dan aanvankelijk gedacht of verwacht maar hierdoor zijn ook weer nieuwe initiatieven ontwikkeld.

Wet verplichte GGZ

Wat wilden we bereiken?

Door invoering en implementatie van de wet (deels lokaal en deels sub-regionaal) wordt over meer en betere instrumenten beschikt waardoor meer gevarieerde GGZ op maat mogelijk is.

Wat hebben we gedaan?

De Wet verplichte GGZ met bijbehorend lokaal meldpunt en de uit de wet voortvloeiende hoofdprocessen 'crisismaatregel' en 'zorgmachtiging' zijn nu één jaar operationeel. Ondanks dat we in Voerendaal niet veel meldingen hebben gehad (slechts twee van één en dezelfde melder over dezelfde persoon), heeft er een goede doorontwikkeling plaats gevonden. In het afgelopen jaar hebben de volgende activiteiten plaats gevonden:

- Werkprocessen beschreven, werkinstructie opgesteld, contactpersonenlijsten samengesteld;
- Intervisie (voor wmo-consulenten en beleidsmedewerkers);
- Scholing (voor wmo-consulenten);
- Afstemming met ketenpartners om de werkprocessen soepeler te laten verlopen (OM);
- OM aangesloten op Khonraad;
- Kennismaking en afstemming met Familie Vertrouwens Persoon (op structurele basis);
- Kennisbevordering voor bestuurders en/of burgemeester.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Er hebben zich geen risico's voorgedaan. De meldingen die we hebben ontvangen zijn in het vrijwillige kader opgelost. Verplichte zorg was niet noodzakelijk. Een aandachtspunt is dat er door een gebrek aan meldingen ook weinig ervaring en routine wordt opgedaan. Een ander aandachtspunt is dat met deze geringe omvang aan problematiek evengoed noodzakelijk is om 365 dagen per jaar formatie paraat te hebben staan om een melding op te pakken als dat aan de orde is.

Personen met verward gedrag

Wat wilden we bereiken?

Een integrale, sociaal domein overstijgende aanpak met het accent op preventie en vroegsignalering teneinde betere hulp en ondersteuning te organiseren om mensen te helpen weer grip op hun leven terug te krijgen waarbij we de intentie hebben om zowel maatschappelijke overlast alsook persoonlijk leed zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Wat hebben we gedaan?

In 2020 zijn de reeds eerder opgestarte initiatieven en pilots verder voortgezet en aangepast waar dat nodig bleek. Te denken valt aan de projecten VIA, passend vervoer, time-outvoorziening, crisiskaart, meldpunt, samenwerking Mondriaan en Levanto in de Burgerijen (mixen doelgroepen).

- De subsidie voor het VIA is verlengd tot eind 2021. Vanaf 2022 dient een structurele financiering gerealiseerd te worden.
- In 2020 is ook een landelijk meldpunt zorgwekkend gedrag van start gegaan. Telefoontjes/meldingen van Voerendalers worden doorgeschakeld naar de wmo-medewerkers van Voerendaal.
- In 2020 zijn nieuwe afspraken gemaakt met Mondriaan en Philadelphia over het project 'mixen doelgroepen', maar deze hebben we helaas nog niet kunnen uitvoeren i.v.m. de COVID-19 maatregelen. We streven ernaar om dit per april 2021 alsnog uit te voeren.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Er hebben zich geen risico's voorgedaan.

Beschermd wonen en opvang

Wat wilden we bereiken?

Meer kleinschalige opvang, liefst in een gewoon huis in de eigen omgeving, dus wonen in verschillende varianten, met begeleiding op maat en evenredig verspreid over Parkstad.

Wat hebben we gedaan?

Preventie:

Mogelijkheid tot briefadres en grijs wonen geregeld (in samenwerking met Kompas).

Kwaliteitsverbetering opvang:

Jongerenopvang Putgraaf (17 plekken met eigen sanitair), vanaf mei 2021 nieuwe locatie Dag- en Nachtopvang (28-30 plekken met eigen sanitair en buitenruimte), verbreding opvang aanbod en tegelijkertijd spreiding in de regio met 6 appartementen in Brunssum en gesprekken met woningcorporaties in Simpelveld en Voerendaal voor één eengezinswoning per gemeente.

Doorstroom en uitstroom:

Versoepeling exclusiecriteria Housing (schulden en spaargeld niet meer noodzakelijk. Hiervoor in de plaats is de eis gesteld dat er een budgetplan is opgesteld), aanbod opvang verbreed waardoor in fases naar zelfstandigheid begeleid kan worden, inzetten van bijzondere bijstand en nauwere samenwerking sociale diensten (waaronder Kompas).

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Er hebben zich geen risico's voorgedaan. Aandachtspunt/knelpunt is het vinden van een locatie voor de skaeve huse (taakstelling is 1 skaeve huse per 10.000 inwoners).

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Sociaal domein				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Samenkracht en burgerparticipatie	961	939	932	945	
Wijkteams	178	208	213	159	
Inkomensregelingen	2.432	2.658	4.600	3.754	
Begeleide participatie	1.610	1.563	1.579	1.500	
Arbeidsparticipatie	257	277	314	287	
Maatwerkvoorzieningen	374	350	350	380	
Maatwerkdienstverlening 18+	2.030	2.177	2.188	2.271	
Maatwerkdienstverlening 18-	2.251	2.343	2.443	2.141	
Geëscaleerde zorg 18+	20	42	68	17	
Geëscaleerde zorg 18-	293	256	290	295	
Totaal lasten:	10.406	10.813	12.977	11.749	-1.228
Baten:					
Samenkracht en burgerparticipatie	121	118	118	107	
Wijkteams	28	0	0	0	
Inkomensregelingen	1.743	1.814	3.788	3.299	
Begeleide participatie	0	0	0	0	
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	
Maatwerkvoorzieningen	0	0	0	0	
Maatwerkdienstverlening 18+	132	100	100	98	
Maatwerkdienstverlening 18-	-25	0	0	0	
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	
Totaal baten:	1.999	2.032	4.006	3.504	- 502
Saldo programma	-8.407	-8.781	-8.971	-8.245	726

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Volksgezondheid en milieu

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder H. Coenen Wethouder P. Verbraak
--	--

Gezondheid

Wat wilden we bereiken?

Een trendbreuk in de gezondheidsachterstand van Zuid Limburg.

Wat hebben we gedaan?

Versterkte aanpak Kansrijke Start is gestart vanuit de middelen van de Regio Deal. Een projectleider is samen met de gemeente aan de slag om de aanpak steviger te ontwikkelen in deze regio.

Daarnaast is gestart met de aanpak 'Rookvrij Voerendaal' met de ambitie om omgevingen waar veel kinderen samenkomen rookvrij te maken i.s.m. partners. Verder is daar waar mogelijk een logische verbinding gezocht met JOGG in het kader van gezonde leefstijl.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Niet alle interventies zijn op de lange termijn financieel geborgd. Hierover zullen gemeenten keuzes moeten maken om de trend daadwerkelijk te breken.

Water en Riool

Wat wilden we bereiken?

Een klimaatbestendige en water-robuuste openbare ruimte.

Wat hebben we gedaan?

- We hebben het Strategisch Investeringsprogramma (STRIP) 2020-2025 vastgesteld; hierin speelt het klimaat adaptief inrichten van de openbare ruimte en het watersysteem een belangrijke rol;
- We hebben de Reconstructie div. straten Ransdaal, incl. het afkoppelen van het hemelwater, afgerond.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Afval

Wat wilden we bereiken?

Gescheiden aanbieden van afval, kostenreductie bij afvalinzameling en zo min mogelijk zwerfvuil.

Wat hebben we gedaan?

- Tezamen met RD4 zorggedragen voor serviceverlening naar burgers en bedrijven om te komen tot een zo optimaal mogelijke afvalinzameling en scheiding van herbruikbare afvalstromen.
- Via gepast beheer openbare ruimte zorggedragen dat zwerfvuil en illegale dumpingen zo snel mogelijk opgeruimd zijn.
- Door samen te werken wordt impliciet een kostenreductie bij afvalinzameling bewerkstelligd, hetgeen ook tot de doelstellingen van deze verbonden partijen behoort.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Vanwege COVID-19 heeft een korte periode via het team Beheer & Begeleiding geen beheer openbare ruimte kunnen plaatsvinden. Via de inzet van zich vrijwillig aangemelde burgers is dit kortstondige hiaat (ca. 1,5 maand) wat betreft verwijderen zwerfvuil en lediging afvalbakken enigszins opgevangen.

Wat wilden we bereiken?

Goede balans tussen gezondheidsrisico's en maatschappelijke/economische ontwikkelingen, waarbij blootstelling aan milieuaspecten binnen de wettelijke kaders blijft.

Wat hebben we gedaan?

- Samen met de RUDZL is een geluidsaneringsplan opgesteld voor de zogenaamde B-lijst woningen waarbij de geluidbelasting in 1986 tussen de 60 en 65 dB(A) lag. Besluitvorming hieromtrent volgt in 2021, waarna betrokken bewoners en eigenaren zullen worden geconsulteerd en geïnformeerd.
- Diverse klachten over geluidhinder, vragen over milieu-aangelegenheden behandeld, Onder meer verkeerslawaaï Valkenburgerweg/Midweg, geurhinder houtverwerkingsbedrijf en geluidhinder transportbedrijf. In samenwerking met de RUDZL is dit opgepakt en afgewikkeld inclusief procesafspraken t.b.v. controles.
- Tezamen met Rijkswaterstaat betrokken geweest bij voorbereiding geluidsanering A79 (vervanging asfalt, geluid-afschermende voorzieningen en in specifieke situaties aanvullende geluidwerende voorzieningen). In de loop van 2021 volgt door RWS de uitvoering hiervan inclusief informatie-delng.
- Door de RUDZL zijn diverse inrichtingen gecontroleerd conform het werkprogramma 2020 dat in samenspraak met de gemeente is opgesteld. Daarnaast is ten aanzien van een aantal inrichtingen extra toezicht en handhaving uitgevoerd naar aanleiding van concrete klachten en/of handhavingsverzoeken.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De gevolgen van COVID-19 voor gezondheid en maatschappelijke/economische ontwikkelingen zijn natuurlijk ook merkbaar geweest in de Voerendaalse samenleving en nog een lange nasleep hebben. Het aantal geraamde uren conform werkprogramma RUDZL 2020 is overschreden. Deze overschrijding heeft geen financiële consequenties. Bij de totstandkoming van het werkprogramma 2021 zijn extra uren geraamd, om mogelijke overschrijding te voorkomen.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volksgezondheid en milieu				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Volksgezondheid	455	489	508	443	
Riolering	1.259	1.222	1.222	1.231	
Afval	1.140	1.060	1.060	1.332	
Milieubeheer	143	156	184	150	
Begraafplaatsen en crematoria	17	20	20	16	
Totaal lasten:	3.014	2.947	2.994	3.172	178
Baten:					
Volksgezondheid	0	0	0	0	
Riolering	1.730	1.691	1.691	1.735	
Afval	1.327	1.330	1.330	1.595	
Milieubeheer	1	0	0	0	
Begraafplaatsen en crematoria	23	19	19	20	
Totaal baten:	3.081	3.040	3.040	3.350	310
Saldo programma	67	93	46	178	132

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s):	Wethouder P. Thomas Wethouder R. Braun
--	---

Volkshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

Voldoende aanbod van woningen afgestemd op veranderende woonwensen en -eisen en de bevolkings- en huishoudensopbouw.

Wat hebben we gedaan?

- Participeren in het programma Wonen en herstructurering van de stadsregio Parkstad Limburg o.g.v. SVWZL;
- Uitvoeren starterslening;
- Uitvoeren subsidieregeling levensloopbestendig maken woningen;
- Onderzoek leegstaande woningen op grond van SVWZL;
- Monitoren prestatieafspraken met Vanhier Wonen en vaststelling prestatieafspraken met VhW en Wonen Limburg;
- Voorbereiding en begeleiden van diverse woningbouwinitiatieven (Houtstraat. OLV-plein, Raadhuisstraat, Klimmenderstraat en een tiental particuliere plannen);
- Evaluatie Structuurvisie Wonen Zuid Limburg en voorbereiden versoepeling beleidslijn;
- Vaststellen toewijzingsregels 3 woonwagendplaatsen Haspengouw;
- Verkoop 8 gemeentewoningen aan Vanhier Wonen.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

-

Ruimtelijke Ordening

Wat wilden we bereiken?

Een aantrekkelijke fysieke leefomgeving van hoge kwaliteit, waarbij rekening wordt gehouden met individuele en algemene belangen, die onder meer betrekking hebben op stedenbouw, landschap, milieu, leefbaarheid en economie.

Wat hebben we gedaan?

- Verlenen van omgevingsvergunningen op individuele aanvraag.
- Planologisch inpassen van particulieren initiatieven op basis van het vaststellen van bestemmingsplannen of toepassen binnen / buitenplanse afwijkingen.
- Per 1 juli 2020 eindigde de (her)benoeming van de Dorpsbouwmeester en haar plaatsvervanger. Per genoemde datum is een nieuwe Dorpsbouwmeester (en plaatsvervanger) benoemd. De gemeente werkt wat betreft de aanstelling van de Dorpsbouwmeester samen in het welstandsrayon Landelijk Parkstad (gemeente Simpelveld, Beekdaalen en Voerendaal). De DBM is tevens voorzitter van de Monumentencommissie naast de twee benoemde leden.
- Actueel houden van de Plancapaciteitsmonitor Woningbouw.
- Begeleiden, beoordelen, bijsturen en behandelen van de ingediende verzoeken voor (ver-)bouwmogelijkheden wooneenheden.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

De Omgevingswet regelt alle zaken rond de fysieke leefomgeving en zal naar verwachting op 1 juli 2022 in werking treden. Eerst was dit een jaar eerder, waardoor het risico dat de noodzakelijke voorbereidingen (het aanpassen van het proces van omgevingsvergunningen, het ontsluiten van data en het aansluiten op de nieuwe landelijke digitale voorziening) niet tijdig gereed zouden zijn, niet aan de orde is geweest.

Wat wilden we bereiken?

Gemeente Voerendaal in 2040 energieneutraal door inzet op energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Wat hebben we gedaan?

Structureel:

- Continueren Zonnepanelenproject Parkstad.
- Ontwikkelen beleid en projecten t.b.v. verduurzaming, energiebesparing en energieopwekking.
- Energiecoöperatie: ondersteuning van initiatieven op het gebied van duurzaamheid.

Specifiek in 2020:

- Opstellen van de Regionale Energiestrategie Zuid Limburg (RESZL) mede aan de hand van PALET 1.0 en 2.0.
- In procedure brengen van het Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking (RAK) en de Nadere Uitwerking Voerendaal.
- Opstarten drie projecten/pilots voor de ontwikkeling van zonneweiden door middel van principe medewerking b en w en onder voorbehoud van instemming gemeenteraad.
- Ontwikkelen Warmtevisie voor de gemeente Voerendaal op wijk/buurt niveau (i.v.m. doel Nederland gasloos in 2050 en nieuwbouw gasloos vanaf 1 juli 2018)
- Inzetten/zoeken naar een duurzaamheidslesprogramma als integraal onderdeel van de lesprogramma's op onze basisscholen.
- Oprichten en promoten WoonWijzerWinkel Parkstad gericht op verduurzaming van particuliere woningen.
- In 2020 hebben we alle gemeentelijk vastgoed geanalyseerd welke voor verduurzamen in aanmerking zouden komen. Verduurzamen in breedte zin des woord. Dus isoleren, verleden, verwarmen, besparen, efficiency e.d. Alle panden zijn ook bouwkundig en constructief onderzocht of het mogelijk zou zijn om hier zonnepanelen te plaatsen. Immers de locatie kan wel goed zijn maar het moet constructief ook mogelijk zijn. Al dit soort aspecten zijn onderzocht en qua rendabiliteit nader omschreven. In 2021 zal er een rapport worden opgeleverd waarin de kosten en opbrengsten van verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed zal zijn uitgewerkt. Tevens zal daarin zijn opgenomen wat we daarbij bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstelling.
- In het kader van 'Voerendaal buitengewoon duurzaam' zijn er informatie/voorlichtings filmpjes gemaakt.
- Qua Ecar-sharing hebben we ervaringen gedeeld met gemeentes die dit al enige tijd doen. Voor- en nadelen zijn besproken en tevens is er een subsidie gekregen van de provincie om Ecar-sharing nader te gaan uitwerken. Door de COVID-19-pandemie is dit plan helaas naar achteren geschoven. Zodra blijkt dat dit in 2021 kan zal dit z.s.m. worden opgepakt.
- Onderzoek verricht naar het versneld verleding van onze straatverlichting.
- Verduurzaming/verleding van veldverlichting accommodatie RKSVB.

Welke risico's hebben zich voorgedaan?

Duidelijk is dat er veel van de gemeenten en burgers gevraagd wordt om deze doelstellingen te halen. Dit zijn intensieve processen waarbij ingezet wordt om inwoners zo maximaal mogelijk mee te nemen in deze ontwikkelingen. Maatschappelijk draagvlak is uiteraard belangrijk bij alle ontwikkelingen en zeker bij die op het gebied van duurzaamheid.

Daarnaast vragen de verschillende processen en ontwikkeling veel ambtelijke inzet. Dit is een zware belasting voor een kleine gemeente als Voerendaal.

Ook op het gebied van Duurzaamheid heeft de COVID-19-pandemie zijn sporen achtergelaten. Zo is het Duurzaamheidsfestival helaas twee keer verplaatst. De ambitie blijft echter hetzelfde. Logischerwijs heeft COVID-19 ook een negatieve invloed gehad op de ambitie voor medegebruik van de e-cars door burgers.

Financieel overzicht

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de financiële impact van dit programma. Op grond van artikel 212 van de financiële verordening is bepaald dat indien de financiële afwijking ten opzichte van de geraamde lasten van dit programma groter dreigt te worden dan 10% met een maximum van € 50.000 het college vooraf toestemming (autorisatie) van de raad nodig heeft om bepaalde uitgaven te verrichten.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				Bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking
Lasten:					
Ruimtelijke ordening	326	252	383	471	
Grondexploitatie	0	0	0	0	
Wonen en bouwen	1.118	575	670	653	
Totaal lasten:	1.444	827	1.053	1.124	71
Baten:					
Ruimtelijke ordening	55	54	54	37	
Grondexploitatie	0	0	0	0	
Wonen en bouwen	634	165	216	252	
Totaal baten:	689	219	270	289	19
Saldo programma	- 755	- 608	- 783	- 835	-52

Voor een toelichting op de voornaamste afwijkingen t.o.v. de bijgestelde begroting wordt verwezen naar hoofdstuk "jaarrekening" (overzicht baten en lasten).

DE PARAGRAFEN

De paragrafen gaan met name in op de middelen, die van belang zijn voor de bestuurskracht van de gemeente. De paragrafen geven inzicht in de interne organisatie en de maatregelen en het beleid dat daarbij wordt gehanteerd om de gemeentelijke taken en doelrealisatie te ondersteunen.

Let wel: de paragrafen gaan over het (gemeentelijk) beheer, hetgeen is voorbehouden aan het college. De raad heeft in deze natuurlijk wel het budgetrecht.

Achtereenvolgens zullen de volgende (verplicht voorgeschreven) paragrafen de revue passeren:

• Bedrijfsvoering	gericht op de interne organisatie
• Grondbeleid	gericht op de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
• Lokale heffingen	gericht op de gemeentelijke belastingen
• Onderhoud kapitaalgoederen	gericht op de gemeentelijke eigendommen
• Financiering	gericht op de financieringsmogelijkheden
• Verbonden Partijen	gericht op de gemeentelijke samenwerkingsverbanden
• Weerstandsvermogen & risicobeheersing	gericht op de financiële positie
• Open Club Klimmen	gericht op de realisatie van de Open Club Klimmen
• COVID-19 pandemie	gericht op de invloed op deze jaarrekening van de COVID-19 pandemie

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Met deze beschrijving wordt inzichtelijk op welke wijze doelmatig, doeltreffend en klantgericht wordt gewerkt aan de uitvoering van de programma's.

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf bevat informatie over de belangrijkste aspecten van bedrijfsvoering binnen onze gemeente:

- Personeel en Organisatie
- Informatiemanagement
- Juridische zaken
- Financiën en Control

Personeel en Organisatie

Begin 2020 is op initiatief van Simpelveld de onderlinge samenwerking herijkt en bijgesteld. Dit heeft ertoe geleid dat de reeds geïntegreerde afdelingen Bedrijfsvoering en Openbare Ruimte per 1 juni jl. zijn ontvlecht. Mede als gevolg hiervan is het personeelsverloop op beide afdelingen hoger geweest, doordat medewerkers het gewenste perspectief niet konden realiseren. Daarnaast blijft met name kwetsbaarheid aanwezig, doordat veel éénpittersfuncties blijven.

Vanwege herkenbaarheid en stabiliteit is teruggevallen op het organisatiemodel van vóór de functionele integratie en zijn vacante posities heringevuld. In dialoog tussen bestuur, management en organisatie is gestart met de ontwikkeling van een organisatieperspectief richting 2023; startend met een organisatievisie en, daaruit voortvloeiend, een organisatieplan. Doel is om een moderne organisatie en een aantrekkelijke werkgever te zijn. Mede als gevolg van COVID-19 is het ziekteverzuim in 2020 hoger geweest dan gemiddeld de afgelopen jaren; desondanks is de productie op peil gebleven en is de inhuur van derden sterk terug gedrongen. Wel past de constatering dat de gespannen arbeidsmarkt ervoor zorgt dat bepaalde (technische) functies moeilijk invulbaar blijken: de schaalgrootte van de gemeente en het daaraan gekoppelde functiegebouw werken hier in het nadeel.

Informatiemanagement

In 2020 is de functionele integratie met Simpelveld stop gezet. Daarnaast kwam COVID-19 in de wereld. Deze twee zaken hebben heel de gemeente Voerendaal in een fase van bezinning gebracht waarbij de focus heeft gelegen op stabilisering en rust brengen en dan weer vooruit. 2020 is dus een jaar van rust geweest waarin lopende projecten zijn afgerond, al dan niet samen met Simpelveld, en nog te starten projecten on hold zijn gezet.

Programma Reinforce wordt Roadmap Kwaliteit in Processen

Om meer grip te krijgen op het beheer van informatie en hieraan uitvoering te geven middels een meerjarenprogramma, is in het tweede kwartaal van 2019 'de visie op informatiemanagement' vastgesteld binnen Simpelveld en Voerendaal. Na het stoppen van de functionele integratie zal de essentie van het programma Reinforce nog doorgaan, maar de wijze van uitvoer wordt aangepast. Er is specifiek gekeken naar Voerendaal en de manier van omgaan met processen. Er wordt gefocust op rollen en verantwoordelijkheden in processen en het opbouwen van een kwaliteitsmanagement systeem met alle bijbehorende facetten. In 2020 is hier een start in gemaakt en het project zal tot in 2022 doorlopen, verdeeld in diverse deelprojecten.

Informatiebeveiliging en Privacy

Na het stopzetten van de functionele integratie zijn deze rollen niet ingevuld. Eind 2020 zijn de rollen toegevoegd aan bestaande functies en is er een traject gestart voor coachen, leren en overdragen van de taken die hierbij komen kijken. Begin 2021 wordt een jaarplan verwacht met te nemen acties voor deze taakvelden.

Juridische zaken

De werkzaamheden bestrijken een breed terrein. Het betreft onder meer het toetsen van de kwaliteit van producten en diensten, het afwickelen van bezwaarschriften, pre-mediation, contractenbeheer, interne advisering over taken die het primaire proces overstijgen (Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Openbaarheid van Bestuur, verordeningenbeheer), gebruik van kennissystemen en privaatrechtelijke aangelegenheden.

Juridische kwaliteitszorg wordt zoveel mogelijk in lopende processen meegenomen door te bezien waar de juridische kwaliteit verder kan worden vergroot. Vanaf 2019 hebben gemeenten Simpelveld en Voerendaal gezamenlijk een externe commissie voor de behandeling van bezwaarschriften.

Onderstaand een overzicht van de ingediende bezwaarschriften van de afgelopen jaren:

	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal ingediend	54	85	46	24	61
– Niet-ontvankelijk	4	2	4	1	3
– Gegronnd	1	0	1	1	0
– Ongegrond	16	28	33	12	5
– Ingetrokken	31	53	6	6	10
– Doorgestuurd	2	2	2	0	2
– Nog in behandeling	0	0	0	4	41

Het aantal bezwaarschriften fluctueert door de jaren. Vaak zijn specifieke projecten of activiteiten in een jaar verantwoordelijk voor een hausse aan bezwaarschriften. In 2020 waren dat de verleende omgevingsvergunning en evenementenvergunning voor een pop-uprestaurant en een tijdelijke omgevingsvergunning voor een tijdelijke opslagvoorziening c.a. aan de Afvaartweg. De bezwaarschriften tegen deze vergunningen zijn in oktober en november 2020 ontvangen. Gelet op de doorlooptijd van een bezwaarschriftprocedure met advies van de externe commissie zijn deze procedures begin 2021 afgerond. Dit resulteert in bovenstaande tabel (peildatum: 31 december 2020) in een relatief groot aantal bezwaarschriften 'nog in behandeling'.

Financiën en Control

Ons handelen is gericht op het financieel gezond houden van de huishouding van de gemeente. Van belang hierbij is een voortdurende interactie met de vakafdelingen, o.a. door over en weer informeren, toets op realisatie, signaleren, analyseren en oplossingsrichtingen aan te dragen.

Net als voorgaande jaren is bij de voorjaarsrapportage de toelichting op de actuele stand van zaken van de afzonderlijke programma's middels een presentatie verzorgd. Hierdoor is de geboden informatie veel meer up-to-date en kan dieper op de prioriteiten worden ingegaan. Daarnaast is bij zowel de voor- als najaarsrapportage afzonderlijk een financieel document aan de raad aangeboden ter vaststelling.

Gezien de grote onzekerheid omtrent de invoering van de rechtsmatigheidsverantwoording heeft hier in relatie tot de inzet van capaciteit in 2020 geen prioritering plaatsgevonden.

Paragraaf Grondbeleid

1. Wat is ons uitgangspunt?

Duidelijke kaders scheppen voor de aan- en verkoop, de verpachting en het in gebruik geven van gronden teneinde een solide basis te creëren voor vastgoedontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van openbare ruimte en infrastructuur.

2. Wat zijn onze aandachtsgebieden?

Structureel is er een viertal aandachtsgebieden:

a. Verkoop van grond.

De gemeente hanteert in beginsel een restrictief passief verkoopbeleid. Voor gronden zonder strategische waarde wordt evenwel een actief verkoopbeleid gevolgd.

b. Aankoop van grond.

Enkel bij strategische inbreidings-, uitbreidings- en herstructureringsgebieden geldt een actief grondbeleid.

c. Verhuren en verpachten van grond.

De gemeente houdt vast aan een terughoudend beleid inzake het vestigen van zakelijke rechten, verhuren en verpachten waarbij -indien mogelijk en wenselijk- de voorkeur uitgaat naar verkoop.

d. In gebruik geven van grond.

De gemeente heeft in kaart welke percelen, al dan niet met toestemming, in gebruik zijn gegeven dan wel in gebruik zijn genomen en bekijkt alleen bij aanvragen of problemen hoe hiermee om te gaan. Daarnaast is het oneigenlijk gebruik van alle percelen groter dan 100 m² op individueel niveau beoordeeld.

Wat is gedaan?

a. Herontwikkeling percelen Lindelauffer gewande 54-60.

De percelen zijn bouwrijp gemaakt. De planologische procedure is doorlopen en er zijn geen zienswijze ingebracht m.b.t. het ter visie gelegde ontwerpbestemmingsplan wordt medio 2021 vastgesteld.

b. Hoek Houstraat - dr. Poelsstraat.

De planvorming voor woningbouw is samen met de Vanhier Wonen opgepakt en heeft geresulteerd in een koop/verkoopovereenkomst die in december is gesloten. De Omgevingsvergunning en voorbereiding realisatie 20 sociale huurappartementen volgen in voorjaar 2021. Een eventueel positief resultaat zal worden toegevoegd aan de reserve Ruimtelijke ontwikkelingen.

c. Locatie Raadhuisplein 3.

Deze locatie is verkocht als woningbouwlocatie (6 senioren woningen) aan de geselecteerde projectontwikkelaar. Voorbereidingen bestemmingsplan en bouwrealisatie vinden in 2021 plaats. Een eventuele netto-opbrengst zal toegevoegd worden aan de reserve Ruimtelijke ontwikkelingen.

d. Ontwikkeling locatie gymzaal Ubachsberg en Openclub Klimmen.

Dit is een potentiële woningbouwlocatie. De voorbereidingen (studie / verkenning / haalbaarheid / randvoorwaarden / inpassing / marktverkenning / financiën) zijn in volle gang.

e. Oneigenlijk grondgebruik.

Op basis van het geactualiseerde plan van aanpak, geschiedt de uitvoering.

f. Actualisering grondnota.

De actualisatie van de grondnota is doorgeschoven naar een later tijdstip.

g. Een gemeentelijk perceel aan de Mergelweg is in gebruik gegeven voor tijdelijke ontwikkeling modelwoning.

h. Onderzoek is gedaan naar de mogelijkheid voor realisatie van tijdelijke eenpersoons wooneenheden op het gemeentelijk perceel aan het OLV-plein.

i. De gemeente heeft het perceel Bergseweg 109 verworven en de bebouwing is geamoveerd. Perceel wordt betrokken bij woningbouwprogrammering.

j. De gemeente heeft 3 voormalige standplaatsen Haspengouw weer beschikbaar gesteld voor doelgroep.

Initiatieven van derden:

- k. Zorgwoningen Klimmenderstraat 44-46. Initiatiefnemer Holikiday B.V. is medio 2020 gestart met de realisatie en oplevering is voorzien in de loop van 2021.
- l. Overheek fase IV. Deze ontwikkeling is vrijwel afgerond, de laatste woningen zijn in aanbouw.

3. Risico's, reserves en winstneming

De gemeente Voerendaal streeft er naar dat de exploitaties over het te voeren grondbeleid tenminste kostendekkend zijn. Voorts geldt dat er geen rentetoerekening plaats vindt op gronden. Naast deze financiële uitgangspunten worden middels anterieure overeenkomsten ook de juridische gemeentelijke belangen en risico's afgedekt. Het gaat hierbij met name om kwaliteitsgaranties voor de infrastructuur, vergoedingen voor ambtelijke inspanningen en bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen. Planologische risico's in de vorm van planschade worden ten laste van de ontwikkelende partij neergelegd.

Paragraaf Lokale heffingen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de besteding is gebonden aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan de besteding ongebonden is.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:

- rechtsgronden van gemeentelijke belastingen;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- de gehanteerde tarieven en geraamde opbrengsten 2020;
- ontwikkeling van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

2. Beleidskaders

Rechtsgronden Lokale heffingen

De lokale heffingen worden geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelastingen	12 december 2019	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	12 december 2019	Per persoon per overnachting
Hondenbelasting	12 december 2019	Aantal honden, tarief is progressief

II. Gebonden heffingen

Soort heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	12 december 2019	Vast tarief per perceel
Afvalstoffenheffing	12 december 2019	Vast tarief per perceel. Daarnaast aanslag voor het aantal ledigingen (volume-frequentie).
Marktgeld	12 december 2019	Los tarief per m2/dag of vast tarief per m2/jaar
Leges	12 december 2019	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Lijkbezorgingsrecht	12 december 2019	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel

Het gemeentelijk plan om begrotingstekorten af te dekken - ook wel dekkingsplan genoemd – geschiedt in de volgende 4 stappen:

- Ombuigingen en beperkingen van beleid;
- Kostendekkend maken van tarieven (afvalstoffenheffing, rioolheffing);
- Incidentele inzet van reserves;
- Belastingverhogende maatregelen, waarbij de tarieven voor de burger zo laag mogelijk moeten worden gehouden.

Zowel bij stap 2 (afvalstoffenheffing en rioolheffing) alsook bij stap 4 (OZB) van het dekkingsplan komen de lokale heffingen prominent in beeld. De 2 gemeentelijke gebonden heffingen Rioolheffing en Afvalstoffenheffing worden geheven om de kosten op het gebied van afvalverwerking en rioleringen te kunnen dekken. Voor beide voornoemde heffingen zijn in 2020 100% kostendekkende tarieven gehanteerd.

3. Gehanteerde tarieven en opbrengsten 2020

Onroerende Zaakbelasting

Belastingsoort		Woz-waarde (x €1.000,=)	Tarief in %	Opbrengst
OZB-Eigenaar	Woningen	€ 1.431.000	0,158430%	€ 2.267.000
	Niet-woningen	€ 119.000	0,274000%	€ 327.000
OZB-Gebruiker	Niet-woningen	€ 98.000	0,204300%	€ 201.000
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging				€ 2.795.000
Aangepast begrote opbrengst				€ 2.757.000
Meeropbrengst				€ 38.000

De meeropbrengst van 1% wordt veroorzaakt doordat de daadwerkelijke WOZ-waarde hoger was dan oorspronkelijk geraamd bij het samenstellen van de begroting.

Afvalstoffenheffing

Soort	Aantal	Tarief	Opbrengst
Vast recht per perceel	5.567 (*)	€ 166,50	€ 927.000
Diftar ledigingen restafval (**)	37.000	€ 6,45/€ 8,75	€ 298.000
Diftar ledigingen GFT-afval (**)	62.000	€ 1,50/€ 2,00	€ 110.000
Diftar ledigingen verzamelcontainers (**)	12.500	€ 1,60	€ 20.000
Extra containers			€ 3.000
Correcties over voorgaande jaren			€ -2.000
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging			€ 1.356.000
Aangepast begrote opbrengst			€ 1.330.000
Meeropbrengst			€ 26.000

In 2020 hebben vooral meer ledigingen van GFT-containers plaatsgevonden en mag de conclusie getrokken worden dat in coronatijd meer onderhoud in en renovaties van tuinen heeft plaatsgevonden hetgeen grotendeels geleid heeft tot deze meeropbrengst.

(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal afvalstoffenheffing plichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.

(**) Daadwerkelijke aanslagoplegging vindt plaats in 2021.

Toeristenbelasting

Aantal overnachtingen	Tarief	Opbrengst
2020: 41.000	€ 1,08	€ 44.000
Primitief begrote opbrengst		€ 37.000
Meeropbrengst		€ 7.000

Overzicht overnachting diverse jaren	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Overnachtingen	27.800	26.900	30.600	34.000	38.700	44.200	41.000

De daling van het aantal overnachtingen t.o.v. 2019 is wellicht een gevolg van de COVID-19-pandemie.

Rioolheffing

Rioolplichtige percelen	Tarief per perceel	opbrengst
5.881(*)	€ 295	€ 1.735.000
Primitief begrote opbrengst		€ 1.711.000
Meeropbrengst (**)		€ 24.000

(*) Aangezien een beperkt aantal panden niet het volledige jaar bewoond is, zal het aantal rioolplichtige panden in werkelijkheid iets hoger zijn.

(**) De meeropbrengst (van ruim 1%) is het gevolg van een veegkohier over 2019, opgelegd in 2020.

Hondenbelasting

Specificatie	tarief	opbrengst
1e hond	€ 53,76	
2e hond	€ 66,12	
3e hond	€ 78,60	
4e hond	€ 90,96	
5e en volgende hond	€ 103,44	
Kennel	€ 394,32	
Totaal aantal honden	1.350	
Totale opbrengst na vermindering/vernietiging		€ 70.000
Primitief begrote opbrengst		€ 71.000
Minderopbrengst		€ 1.000

Lijkbezorgingsrechten

Soort grafrecht	Begroot aantal	Werkelijk aantal	verschil	opbrengst
Begraving persoon	3	3	0	
Bijbegraving persoon	5	6	1	
Bijzetting urnenmuur	5	1	-4	
Verlenging grafhuur 10 jaar	5	13	8	
Verlenging grafhuur 5 jaar	5	19	14	
Werkelijke opbrengst				€ 20.000
Begrote opbrengst				€ 19.000
Meeropbrengst				€ 1.000

Het zeer geringe aantal bijzettingen wordt qua legesopbrengsten gecompenseerd door beduidend meer verlengingen grafhuur.

Leges

Soort	Begrote leges	Werkelijke leges	Minderopbrengst
Bouw- en woningtoezicht	€ 132.000	€ 96.000	€ 36.000
Secretarie	€ 146.000	€ 131.000	€ 15.000
Bestemmingsplannen	€ 14.000	€ 13.000	€ 1.000
Totale opbrengsten	€ 292.000	€ 240.000	€ 52.000

Gebleken is dat beduidend minder bouwleges zijn geïnd dan begroot.

De minderopbrengst aan secretarieleges wordt voornamelijk veroorzaakt door gevolgen van de COVID-19-pandemie (minder huwelijken en minder verstrekte rijbewijzen).

4. Kostenonderbouwing gebonden heffingen

Berekening kostendeckendheid tarieven Riolen	
Kosten taakveld(en), incl. rente	1.401.000
Inkomsten taakvelden, excl. Heffing	0
Toevoeging egalisatievoorziening riolen	43.000
Netto kosten taakvelden	1.444.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	191.000
BTW	100.000
Totale kosten	1.735.000
Opbrengst heffingen	1.735.000
Dekkingspercentage	100%

De rioolheffing is gebaseerd op een meerjarig kostendeckingsplan. Tekorten c.q. overschotten in enig jaar worden gecompenseerd door een aanwending c.q. toevoeging aan de egalisatievoorziening riolen. Op basis hiervan is sprake van 100% kostendeckendheid.

Toe te rekenen overhead is berekend op basis van procentuele verdeling aantal rechtstreeks toegerekende FTE afgezet tegen het totaal aantal FTE van de gemeente.

Berekening kostendekkendheid tarieven inzameling huishoudelijk afval	
Kosten taakveld(en), incl. rente	1.194.000
Inkomsten taakvelden, excl. Heffing	31.000
Netto kosten taakvelden	1.163.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. rente	0
BTW	227.000
Totale kosten	1.390.000
Opbrengst heffingen	1.356.000
toevoeging aan egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	0
Dekkingspercentage	98%

Berekening kostendekkendheid tarieven Burgerzaken	
Kosten, incl. rente	
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie	14.000
- Burgerlijke stand	2.000
- Reisdocumenten	13.000
- Rijbewijzen	23.000
- Aan taakveld "burgerzaken" rechtstreeks toegerekende salariskosten	256.000
- Omgevingsvergunningen	6.000
- Aan taakveld "wonen en bouwen" rechtstreeks toegerekende salariskosten	402.000
- Bestemmingsplannen	7.000
- Aan taakveld "ruimtelijke ordening" rechtstreeks toegerekende salariskosten	271.000
- Overige leges (vergunningen & ontheffingen / GPK)	5.000
Inkomsten, excl. heffingen	
- Gemeentelijke bevolkingsadministratie	0
- Burgerlijke stand	0
- Reisdocumenten	0
- Rijbewijzen	0
- Omgevingsvergunningen	0
- Overige leges	0
Netto kosten taakvelden	999.000
Overhead incl. rente	
BTW	
Totale kosten	
Opbrengst heffingen	238.000
Dekkingspercentage	24%

Omdat het dekkingspercentage bij tarieven burgerzaken al ruim beneden de 100% ligt is verdere toerekening van overhead en BTW achterwegen gelaten.

5. Lokale lastendruk

Vergelijking lastendruk omliggende gemeenten

Bij de vergelijking tussen de verschillende gemeenten is de lastendruk 2020 in de gemeente Voerendaal vergeleken met de tarieven van de omliggende gemeenten zoals deze in de "Coelo Atlas lokale lasten 2020" zijn opgenomen. Bij de bepaling van de lastendruk van de gemeente Voerendaal is uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 254.000 (peildatum 1-1-2019, bron: CBS).

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk		
Gemeente	Éénpersoons-huishouden	Meerpersoons-huishouden
Voerendaal	€ 916	€ 967
Beekdaelen (Onderbanken)	€ 816	€ 858
Beekdaelen (Nuth)	€ 695	€ 966
Simpelveld	€ 848	€ 884
Beekdaelen (Schinnen)	€ 868	€ 909
Gulpen-Wittem	€ 765	€ 860
Vaals	€ 691	€ 790
Valkenburg aan de Geul	€ 625	€ 871

6. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Voerendaal kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de variabele afvalstoffenheffing geldt per jaar een gemaximeerd kwijtscheldingsbedrag. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering Gemeentelijke belastingen, welke is vastgesteld op 13-11-2012. In afwijking met de landelijke Leidraad geldt dat de gemeente Voerendaal een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsuitkering, waardoor meer burgers voor kwijtschelding in aanmerking komen. In de praktijk betekent dit dat iedere burger met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding ontvangt, mits hij geen vermogen heeft. Onder vermogen wordt verstaan spaargeld/auto/huis enz.

In onderstaand schema wordt de toegekende kwijtschelding weergegeven per belastingjaar.

Kwijtschelding							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Automatisch toegekend	235	233	213	241	280	300	251
Toegekend na 1e verzoek	111	144	126	90	65	53	67
Totaal toegekend	346	377	339	331	345	353	318

Betrekking hebbende op deze toegekende verzoeken zijn de navolgende bedragen toegekend.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bedrag toegekend in verslagjaar	€ 60.000	€ 82.000	€ 72.000	€ 88.000	€ 86.000	€ 93.000	€ 89.000

Bij vergelijking van data tussen beide schema's dient men rekening te houden dat het eerste schema belastingjaren en het tweede schema kalenderjaren betreft. In (kalenderjaar) 2020 bijvoorbeeld is dus ook nog kwijtschelding verleend over aanslagen uit voorgaande (belasting)jaren.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Inhoud paragraaf

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn de fysieke zaken die de gemeente nodig heeft om goederen en diensten aan haar burgers te kunnen leveren. Ze zijn daarmee ondersteunend aan de realisatie van de gemeentelijke programma's en moeten goed onderhouden worden om de gewenste kwaliteit te kunnen waarborgen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

De kapitaalgoederen zijn te verdelen in:

- * Openbare ruimte: wegen;
- * Openbare ruimte: openbare verlichting;
- * Openbare ruimte: water en rioleringen;
- * Openbare ruimte: openbaar groen;
- * Onderhoud gebouwen (accommodaties en overig gemeentelijk vastgoed).

Deze paragraaf toont het niveau van onderhoud van onze kapitaalgoederen en de vertaling van de financiële gevolgen daarvan in de begroting. Verdere grondslag hiervoor is te vinden in onze beheerplannen.

Thema's	Beheerplannen	Jaar vaststelling	Loopt t/m
Wegen	Wegbeheerplan 2020-2024	2020	2024
Openbare verlichting	Beleidsplan openbare verlichting 2016-2020	2016	2020
Water	Watertakenplan 2020-2024	2020	2024
Groen	Meerjaren groenbeheerplan 2016-2020	2016	2020
Gebouwen	MOP	2020 (oktober)	2024

Wegen

Het deel van de Voerendaalse infrastructuur waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is het gemeentelijke wegennetwerk. Dit kapitaalgoed is ondersteunend aan het programma "Verkeer, Vervoer en Waterstaat", maar heeft ook een direct effect op andere programma's. Denk aan de ondersteunende rol bij de leefbaarheid in de kernen of de bereikbaarheid van ondernemers in het kader van de economische versterking van de gemeente.

In ons wegbeheerplan is het kwaliteitsniveau van onze wegen vastgelegd. Voor Voerendaal is afgesproken dat we kwaliteit "C" van de CROW beeldkwaliteitsbepalingen nastreven. Om dit niveau te borgen geeft het beheerplan een beeld van de financiële middelen die nodig zijn om dit niveau te borgen. wijziging in de voorjaarsrapportage verwerkt.

In 2020 hebben we het nieuwe Beheerplan Wegen 2020-2024 vastgesteld, Het regulier onderhoud wordt jaarlijks verantwoord als exploitatiepost binnen de begroting, de geprognostiseerde onderhoudskosten zijn meerjarig vertaald in de begroting.

Areaal

Oppervlakte asfaltverharding:	607.900 m2
Oppervlakte elementenverharding:	338.000 m2
Oppervlakte cement-beton:	11.800 m2
Oppervlakte half-/onverhard:	94.000 m2

Exploitatiebudgetten verhardingen	2020
Klein onderhoud	41.786
Groot onderhoud	596.979

Openbare verlichting

De openbare verlichting (OV) vervult een belangrijke rol op het gebied van verkeersveiligheid, openbare orde en sociale beleving. De burger dient zich in de openbare ruimte, ook na het invallen van de duisternis, behaaglijk en veilig te voelen. Om invulling te geven aan het beleid en onderhoud van dit kapitaalgoed hebben we het beleidsplan OV 2016-2020 en het beheerplan OV opgesteld.

Beleidsplan OV

Het doel van het Beleidsplan is technische- en financiële kaders aan te geven waarbinnen werkzaamheden op het gebied van openbare verlichting worden uitgevoerd. Het beleidsplan geeft inzicht in de kaders voor verlichting bij nieuwbouw, reconstructies en vervanging. Bijvoorbeeld welke materialen we standaard gebruiken, wanneer is de verlichting aan of uit is en na welke periode we masten of armaturen vervangen.

Beheerplan OV

Het doel van het Beheerplan is inzicht geven in de huidige kwaliteit van de openbare verlichtingsinstallatie. Op basis van het beheerbestand wordt inzicht gegeven over de omvang van het te beheren areaal, de onderhoudswerkzaamheden en de geplande projecten voor de komende periode. Tevens kan op basis van deze gegevens een inschatting worden gemaakt van de totale energiekosten.

De financiële middelen die nodig zijn voor de diverse aspecten zijn geraamd en samengevat.

Areaal

Aantal lichtmasten:	3.091 st.
Aantal armaturen:	
- LED	1.452 st.
- Conventioneel	1.658 st.
Aansluitingen:	3.112 st.

Openbare verlichting	2020
Exploitatie lasten	207.682

Water en riolering

In de Wet milieubeheer is geregeld dat de gemeente een zorgplicht heeft inzake het doelmatig inzamelen en transporteren van afval- en regenwater dat vrijkomt binnen haar grondgebied.

In samenwerking met de regio Parkstad is in 2019 een nieuw (regionaal) Waterplan en het gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024 met het Kostendekkingsplan Voerendaal vastgesteld.

De baten (rioolheffing) van het product riolering mogen maximaal kostendekkend zijn. Een overschot aan baten of een tekort hieraan wordt toegevoegd dan wel onttrokken uit de voorziening riolering. Bij het opstellen van het nieuwe Watertakenplan in 2024 zal dit rioolkostendekkingsplan, mede op basis van de realisatie over de huidige planperiode, opnieuw worden bijgesteld.

Areaal

Lengte (vrijval) riolering:	111.900 m.
Lengte drukriool:	7.600 m.
Aantal rioolgemalen/pompunits:	36 st.
Aantal kolken:	3.450 st.
Aantal bergingbezinkbassins:	3 st.
Aantal kunststofbufferzakken:	3 st.
Open bergingen:	5 st.
Lamellenfilters:	3 st.

Wervelventielen:	11 st.
Zandvangers:	44 st.

Taakveld Riolering	2020
exploitatie lasten	1.231.000

Openbaar groen

Openbaar groen maakt onderdeel uit van het programma "Sport, Cultuur en Recreatie" en speelt een belangrijke rol in de beleving die inwoners en bezoekers van de gemeente Voerendaal hebben bij de openbare ruimte. Bij openbaar groen speelt met name de beeldkwaliteit een belangrijke rol in de beleving van burgers. De beeldkwaliteit wordt in grote mate beïnvloed door het onderhoudsniveau. Het meerjaren groenbeheerplan is in 2016 vastgesteld. Met het in het plan vastgestelde gemiddelde kwaliteitsniveau (A) kan het aanwezige openbare groen duurzaam in stand worden gehouden. De benodigde middelen om het vastgestelde kwaliteitsniveau te realiseren zijn vertaald in de begroting. In het 4^e kwartaal 2021 zal het huidige groenbeheerplan worden geactualiseerd.

Voor het onderhoud van het openbaar groen worden, naast het eigen personeel bij de buitendienst, medewerkers met een SW-indicatie en vanuit KOMPAS ingezet. Voerendaal geeft op deze wijze een extra impuls aan de sociaal maatschappelijke opgave in het sociale domein.

In 2013 is het groenstructuurplan door de raad vastgesteld. Het groenstructuurplan zet met name de ondersteunende rol van groen ten aanzien van de leefbaarheid in de kernen krachtiger neer. In het uitvoeringsprogramma van het groenstructuurplan is de verbinding gemaakt met de geplande projecten in het STRIP.

Areaal

Aantal bomen:	8.194	st.
Grasvlakken binnengebied:	114.745	m2
Grasvlakken buitengebied:	586.846	m2
Plantsoen binnengebied:	224.814	m2
Plantsoen buitengebied:	223.743	m2
Watergangen:	70.658	m2

Taakveld openbaar groen	2020
Exploitatie lasten	1.098.000

Gebouwen

Het vastgoed van de gemeente is onder te verdelen in grond en gebouwen. Voor het onderdeel grond wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Het planmatig onderhoud van onze gebouwen wordt omschreven in ons Meerjarig Onderhouds Programma (MOP). Een geactualiseerd MOP is in oktober 2020 vastgesteld door de gemeenteraad voor een periode van 4 jaar (2021 t/m 2024). Hierin hebben we ook ons gewenste kwaliteitsniveau vastgelegd volgens de conditienorm NEN 2767. In Voerendaal hanteren we een goede onderhoudsconditie met een conditiescore van 2. Er zijn maatschappelijke gebouwen, schoolgebouwen en woningen in eigendom van de gemeente.

Overzicht gemeentelijke maatschappelijke gebouwen

- Gemeentehuis Raadhuisplein Voerendaal
- Dienstgebouw buitendienst, Lindelauffer Gewande Voerendaal
- Cultureel centrum De Borenburg, Furenthela Voerendaal
- Gemeenschapshuis 't Kunderhoes, Hogeweg Voerendaal
- Gemeenschapshuis / bibliotheek en Burgerij Op d'r Plats, Houtstraat Klimmen
- Gemeenschapshuis en gymzaal 't Wouves, Dorpsplein Ransdaal
- MFC De Auwsjoeel en peuterspeelzaal Ubachsberg

- gebouw Ransdalerstraat 64 (Peuterspeelzaal / bibliotheek / IVN / Fanfare)
- Peuterspeelzaal Auvermennekes / buitenschoolse opvang Bommes Klimmen
- Bibliotheek / De Burgerij Furenthela Voerendaal
- Pand Barrier Valkenburgerweg (muziekcollectief Voerendaal)
- Kleedaccommodatie voetbalvereniging RKVV Voerendaal
- Kleedaccommodatie voetbalvereniging RKSVB Ubachsberg
- Kleedaccommodatie voetbalvereniging Hellas Klimmen
- Kleedaccommodatie voetbalvereniging Hellas Ransdaal
- Sportcomplex De Joffer, Goswijnstraat Voerendaal
- Gebouwtje Mergelweg (visvereniging) Voerendaal
- 't Bakhuis, H.v.Veldekestraat Voerendaal

De kleedaccommodatie van voetbalvereniging in Ransdaal wordt niet meer als zodanig gebruikt en is in beheer gegeven aan Maximus leegstandsbeheer.

Schoolgebouwen:

- Brede school Cortemich Voerendaal
- Basisschool Ummer Clumme Klimmen
- Basisschool Berg Op Ubachsberg en
- Basisschool Theresia Ransdaal

Van de 4 schoolgebouwen is de gemeente economisch eigenaar en schoolbestuur Innovo de juridisch eigenaar. Schoolbesturen hebben vanaf januari 2015 de verantwoordelijkheid over het totale onderhoud van hun schoolgebouwen. Innovo heeft de gemeente gevraagd om het beheer van de Brede School over te nemen. Dit verzoek wordt onderzocht op haalbaarheid en wenselijkheid.

Het woningbestand in eigendom van de gemeente bestond in 2020 uit:

- Woonhuis Valkenburgerweg 36
- Chalet Haspengouw 2
- Chalet Haspengouw 4
- Chalet Haspengouw 6
- Kerkplein 39 (onbewoond)
- Kerkplein 54 (voormalig pand Marskramer met bovenliggende woning, bewoond via leegstandsbeheer)
- Kerkplein 56 (bewoond via leegstandsbeheer)
- Esperantoplein 18 (statushouder, beheer door Woningstichting)
- Esperantoplein 20 (statushouder, beheer door Woningstichting)
- Kinkershof 20 (statushouder, beheer door Woningstichting)
- Lindeweg 2 (statushouder, beheer door Woningstichting)
- Spoorstraat 10 (statushouder, beheer door Woningstichting)
- Staatsland 22 (statushouder, beheer door Woningstichting)
- Widdershovenstraat 13 (statushouder, beheer door Woningstichting)

In het afgelopen jaar hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

- Verkoop van de 7 woningen voor de statushouders aan de Woningstichting per 31-12-20.
- Verkoop van de leegstaande woning Kerkplein 39 aan de Woningstichting per 31-12-20.
- Sloop van 2 chalets: Haspengouw 2 en 4.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	2020
dotaties aan onderhoudsvoorziening	408.740
onttrekkingen aan onderhoudsvoorziening	274.902
stand voorziening ultimo jaar	650.612

Paragraaf Financiering

1. Inhoud paragraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's die met financiering gelopen worden. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer wordende geld- en kapitaalmarkt. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Deze paragraaf is aangepast aan de nieuwe voorschriften BBV zoals die met ingang van 2017 gelden.

"Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's".

2. Beleidskaders

Het beleid van Voerendaal ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in bijlage 2 van de Financiële verordening 2017 (raad 22-12-2016).

Deze Treasuryfunctie is een afgeleide van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), welke per 1 januari 2001 is ingesteld. In eerdergenoemde verordening is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Een belangrijk punt uit de verordening is, dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak. Daarnaast mag het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Aan de gemeenteraad behoort specifiek de besluitvorming toe van het vaststellen van de treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. De uitvoering van het treasurybeleid is gemandateerd aan de directeur c.q. gedelegeerd aan de controller en de treasurer.

Overeenkomstig de richtlijnen van de wet Fido en de voorschriften BBV komen in deze paragraaf de volgende onderwerpen aan de orde zoals: algemene in- en externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de treasuryfunctie, de planning van het beleid voor risicobeheer, de gemeentefinanciering, het liquiditeitenbeheer en uitzettingen.

3. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkeling geld- kapitaalmarkt

In de aan de meerjarenbegroting 2020-2023 ten grondslag liggende liquiditeitsbegroting werd uitgegaan van een rentepercentage voor kort geld van -0,25% (1-maands kasgeld) tot aan de kasgeldlimiet (ad € 2,2 mln). Daarnaast werd (voor ultimo 2020) een 10-jaars lineaire lening begroot tegen een rente van -0,15%. Bij eventuele tegoeden bij de schatkist is begroot dat deze marginale daggeldrente wegvalt tegen incidentele roodstand op de betaalrekening bij de BNG.

De daadwerkelijke ontwikkeling van de rentes in 2020, per financieringsvorm, liet het volgende beeld zien:

Peildata	1 maands kasgeld	10 jaars lineaire lening
Begroting 2020	-0,25%	-0,15%
1 januari 2020	-0,05%	0,30%
1 april 2020	-0,25%	0,46%
1 juli 2020	-0,36%	0,15%
1 oktober 2020	-0,44%	0,04%
1 januari 2021	-0,45%	-0,03%

Zoals uit bovenstaande staat blijkt heeft ook in 2020 de dalende trend in de rente zich voortgezet. Zelfs de 10 jaars rente was aan het einde van het jaar negatief. Ten tijde van het samenstellen van deze paragraaf (25 maart 2021) zijn de rente % voor 1 mnd kasgeld en een 10 jaars lening resp. -0,48% en 0,09%.

Door de aanhoudend lage en zelfs negatieve kasgeldrente is de laatste jaren het beleid gevoerd om tot aan de wettelijk voorgeschreven grenzen gebruik te maken van korte financiering. Dit houdt in dat maximaal gedurende 3 kwartalen de kasgeldlimiet mag worden overschreden. Dit vertaald naar de liquiditeitsbegroting 2020-2023 werd er van uit gegaan dat er in het vierde kwartaal van 2020 tot het aantrekken van een langlopende lening zou moeten worden overgegaan. Echter door uitgestelde en/of achterblijvende investeringen is dit in 2020 niet nodig gebleken.

Vanwege de volatiliteit en de lage opbrengst bij kasgeldleningen is geen renteopbrengst op de geldmarkt begroot. Doordat de negatieve rente toch verder is gezakt en ook de rente op zonnepanelen wat meer opbrengst opleverde dan begroot zijn de renteopbrengsten op de geldmarkt in 2020 circa € 15.000 meer dan begroot. Een overzicht van rentekosten op de kapitaalmarkt en het verloop van de lening portefeuille is verderop in deze paragraaf opgenomen.

Investerings

De totale netto investeringen hebben in 2020 € 3.352.000 bedragen. In 2019 en 2018 bedroegen deze respectievelijk € 1.523.000 en € 5.383.000.

Uitgesplitst naar soort actief waren de uitgaven als volgt:

(x € 1.000)

soort actief	2020	2019	2018
materiële vaste activa	2.455	908	5.383
financiële vaste activa	897	615	0

De mutaties uit 2020 hadden betrekking op:

Investeringsitem	vermeerdering	vermindering	Netto investering
Rioleringen	1.885		1.885
wegen/pleinen	725	188	537
openbare gebouwen	310		310
Bedrijfsauto's	125		125
Gronden en terreinen	748	4	744
woonruimtes		1.147	-1.147
Leningen aan derden	898		898

4. Treasurybeheer

Geldstroombeheer

Binnen de gemeente Voerendaal zijn voor wat betreft het beheer van geldstromen de taken als volgt verdeeld: de kassiersfunctie is centraal belegd binnen de afdeling bedrijfsbureau terwijl facturatie en het maken van betalingsopdrachten grotendeels decentraal is belegd binnen lijnafdelingen.

Het is de taak van de kassier om de liquiditeiten te beheren. Hiervoor worden een aantal instrumenten ingezet: kasgeldleningen, kredietlimieten rekening courant (RC) en schatkistbankieren. Het dagelijks beheer van cash geld geschiedt door het Klant Contact Centrum (KCC). De Bank Nederlandse gemeenten (BNG) fungeert als huisbankier. Ten behoeve van het afstorten van kasgeld en het opnemen van wisselgeld wordt bij de Rabobank een RC aangehouden. Vrijwel het gehele betalingsverkeer verloopt (elektronisch) via één hoofdrekening bij de BNG met daarnaast een nevenrekening voor pinbetalingen. Via zogenaamde saldoregulatie worden de saldi van beide rekeningen automatisch met elkaar vereffend zodat altijd over het saldo van beide rekeningen rente wordt verrekend. De kredietlimieten en rentepercentages voor zowel debet- als creditposities zijn vastgelegd in een in overeengekomen financieringsovereenkomst welke in 2018 is geactualiseerd. Rentevergoedingen op posities in de Schatkist zijn gebaseerd op de "regeling schatkistbankieren decentrale overheden" en een RC-overeenkomst met de staat der Nederlanden. De BNG is gemachtigd om tegoeden welke het drempelbedrag (van € 250K) overschrijden, automatisch af te dragen aan de schatkist.

Op basis van 7 meetmomenten bedraagt de gemiddelde overschrijding van dit drempelbedrag:

Gem. overschrijding drempelbedrag schatkistbankieren 2020	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Saldo BNG-bank	88	186	173	362
Saldo Rabobank	2	31	29	6
drempel	250	250	250	250
overschrijding	-160	-33	-48	118

De overschrijding in het 4e kwartaal is het gevolg van een bankontvangst op 31 december 2020 van € 1,2 mln. nadat afroaming door BNG had plaatsgevonden.

Risicobeheer

Het risicobeheer geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie en is een kernonderdeel van deze paragraaf. Onder risico's worden verstaan renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties die in de volgende onderdelen worden beschreven.

Renterisico voor de vlottende schuld

In dit onderdeel wordt de werkelijke omvang van de vlottende schuld getoetst aan de wettelijke norm van de Wet Fido. De risico's op de vlottende schuld worden ingeperkt door het hanteren van de zgn. kasgeldlimiet. De werkelijke netto vlottende schuld wordt regelmatig getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Indien de werkelijke omvang van de vlottende schuld lager is dan de toegestane kasgeldlimiet, is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is dan de wettelijke toegestane omvang, is er sprake van overschrijding. Is er sprake van structurele overschrijding dan zal zo snel mogelijk tot consolidatie moeten worden overgegaan. Consolidatie houdt in dat korte schuld wordt omgezet in een schuld met een looptijd langer dan een jaar.

Toets kasgeldlimiet	2019	2020
Omvang van de jaarbegroting (exploitatie) op 1 januari	26.000.000	26.500.000
Berekende kasgeldlimiet (8,5% van de omvang jaarbegroting)	2.200.000	2.250.000
Omvang vlottende schuld (in rekening courant) per 31 december	0	0
Opgenomen kort geld (leningen met looptijd korter dan 1 jaar) per 31 december	1.000.000	5.000.000
Totaal vlottende schuld	1.000.000	5.000.000
Tegoeden (in rekening courant) per 31 december	1.382.000	2.313.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal vlottende middelen	1.382.000	2.313.000
Saldo vlottende middelen en vlottende schuld	382.000	-2.687.000
Ruimte(+) of overschrijding (–) kasgeldlimiet per 31 december	2.582.000	-437.000

De overschrijding van de kasgeldlimiet per 31 december 2020 is het gevolg van hogere kasgeldleningen in de laatste 2 maanden van 2020. Naar verwachting zal deze overschrijding aanhouden zodat medio 2021 conform de geldende voorschriften zal worden overgegaan tot het aantrekken van een langlopende lening.

Het per kwartaal aan de toezichthouder toezendende van informatie over de kasgeldlimiet is niet langer verplicht. Wel dient in de jaarrekening inzicht te worden verstrekt over de uitputting van de gemiddelde kasgeldlimiet in elk kwartaal van het boekjaar:

Toets toegestane kasgeldlimiet per kwartaal in 2020	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Vlottende schuld	2.000.000	3.000.000	3.000.000	4.000.000
Vlottende middelen	1.779.000	2.854.000	2.329.000	1.758.000
Gemiddelde vlottende schuld (-) en vlottende middelen (+)	- 221.000	- 146.000	- 671.000	- 2.242.000
Kasgeldlimiet	- 2.250.000	- 2.250.000	- 2.250.000	2.250.000
Ruimte (+) / overschrijding kasgeldlimiet (-)	2.029.000	2.104.000	1.579.000	8.000

Renterisico van de vaste schuld

De *renterisiconorm* wordt gebruikt om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De opbouw van de leningenportefeuille dient zodanig te zijn dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de leningsvoorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld begroting – jaarrekening 2020 (x € 1.000)			
	Begroting 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Rente-<i>risico</i>			
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0
3a. Nieuw aan te trekken vaste schuld o/g	5.000	0	0
3b. Nieuw aan te trekken vaste schuld u/g	0	0	0
4. Netto nieuw aan te trekken vaste schuld (3a-3b)	5.000	0	0
5. Betaalde aflossingen	1.133	1.133	6.131
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1.133	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2+6)	1.133	0	0
Renterisiconorm			
8. Omvang jaarbegroting	26.500	26.500	26.000
9. Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	5.300	5.300	5.200
Toets Renterisiconorm			
10. Renterisiconorm	5.300	5.300	5.200
7. Renterisico op vaste schuld	1.133	0	0
11. Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)	4.167	5.300	5.200

Zoals uit vorenstaand overzicht blijkt is er geen sprake van enig renterisico aangezien er geen herfinanciering heeft plaatsgevonden.

Leningenportefeuille

Zoals eerder vermeld is, ten gevolge van uitgestelde investeringen, het aantrekken van een langlopende lening in 2020 niet nodig gebleken.

Samenstelling en mutaties in leningenportefeuille 2020		(x € 1.000)
Lening tegen 4,68% met looptijd tot 2025		381
Lening tegen 5,44% met looptijd tot 2023		160
Lening tegen 4,87% met looptijd tot 2023		436
Lening tegen 5,87% met looptijd tot 2025		436
Lening tegen 5,185% met looptijd tot 2022		225
Lening tegen 4,139% met looptijd tot 2046		6.750
Lening tegen 1,23% met looptijd tot 2035		4.000
Lening tegen 1,443% met looptijd tot 2043		6.720
Totaalstand per 1 januari 2020		19.108
Nieuwe leningen op basis lopende en nieuwe investeringen in 2020		0
Reguliere aflossingen oude leningen		-1.133
Vervroegde aflossingen		n.v.t.
Stand per 31 december 2020		17.975

5. Conclusie

Het in 2020 gevoerde treasurybeleid is uitgevoerd binnen de gestelde kaders in de financiële verordening.

Paragraaf Verbonden Partijen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen en activiteiten van, en de mate van financiële betrokkenheid bij de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en bestuurlijke invloed kan uitoefenen, de zogenaamde verbonden partijen.

De verbonden partijen betreffen organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk- en/of een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente een zetel in het bestuur bekleedt of stemrecht heeft. Met financieel belang wordt bedoeld de door de gemeente ter beschikking gestelde middelen die in geval van een faillissement van de verbonden partij niet verhaalbaar zijn ofwel dat de financiële tekorten bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Verbonden partijen kunnen zijn vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

2. Beleidskaders

Met de invoering van het dualisme is het besluit tot het participeren in een deelneming in principe niet meer aan de raad, het vormt een bestuurlijke beheerstaak voor het college. De raad stelt in deze paragraaf echter de kaders (visie) waarbinnen het college een dergelijke beheerstaak uitvoert.

Een groot deel van de activiteiten binnen de Voerendaalse begroting is ondergebracht bij verbonden partijen. De grip en sturing op de going-concern van deze verbonden partijen wordt stap-voor-stap verbeterd. Belangrijk hierbij is het verkennen óf en hóe het mogelijk is verantwoordelijkheid als opdrachtgever/eigenaar te nemen in plaats van volgend/volgbaar zijn. Met andere woorden de beweging maken van een marginale interventie aan de achterkant naar proactieve sturing.

Vanuit de kaderstellende en controlerende taak van de raad moet bewaakt worden of het beleid van de verbonden partijen correspondeert met de doelstellingen die de raad in de betreffende programma's heeft gesteld. Geldend voor deze sturing zijn momenteel de nota Verbonden Partijen (mei 2012) en notitie Sturing & Control (september 2013). In deze laatste nota een risico-analyse op hoofdlijnen gemaakt, waarin wordt ingegaan op de belangrijkste aandachtspunten in de sturing van verbonden partijen. Deze analyse geeft een algemeen beeld van de financiële positie van de verbonden partij en de sturingsmogelijkheden. Daarmee heeft de raad de beleidskaders vastgesteld en aangegeven hoe de controlerende rol ingevuld wordt.

De eerdergenoemde verkenning naar vergroten van grip op verbonden partijen heeft geresulteerd in een gezamenlijke aanpak genaamd "Zo doen we dat in Parkstad" (2019-2020) en er wordt gewerkt aan uitrol naar 12 gemeenten in Zuid-Limburg. Hierbij wordt enerzijds ingezet op meer afstemming en sturing (voorkant) in de verschillende stappen van de P&C-cyclus. Anderzijds wordt ook gewerkt aan een verbetering van de inhoudelijke/beleidsmatige ontwikkeling van verbonden partijen. Primaire aandachtspunten hierbij zijn de financiële, juridische en inhoudelijke uitgangspunten.

Eind 2019 is het rekenkamerrapport "Van verzuchting naar Versterking" in de raad geagendeerd en is afgesproken om de aanbevelingen te prioriteren en nader uit te diepen. Door de onvoorziene omstandigheden omtrent COVID-19 is dit in 2020 nog niet geëffectueerd. Dit zal in de loop van 2021 worden opgepakt.

3. Overzicht verbonden partijen

De gemeente Voerendaal participeert in de volgende verbonden partijen:

1. Gemeenschappelijke Regelingen (GR):

- Stadsregio Parkstad Limburg;
- BsGW;
- Werkvoorzieningsschap Oostelijke Zuid Limburg;
- WSP Parkstad;
- Kompas;
- Veiligheidsregio Zuid Limburg;

- GGD;
- Rd4;
- RUD;
- Gegevenshuis;
- IT Parkstad;
- Omnibuzz.

2. Deelnemingen:

- NV Reinigingsdiensten Rd4;
- NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML);
- Enexis Holding NV;
- CSV Amsterdam BV (opgeheven in 2020);
- Publiek belang Electriciteitsproductie B.V. (opgeheven in 2020);
- Vordering op Enexis B.V. (opgeheven in 2020);
- CBL vennootschap B.V. (opgeheven in 2020);
- Verkoop Vennootschap B.V. (opgeheven in 2020);
- Bodemzorg Limburg;
- NV Bank Nederlandse Gemeenten;
- IBA Parkstad BV;
- Woonwijzerwinkel.

3.1 Gemeenschappelijke Regelingen

Stadsregio Parkstad Limburg, gevestigd te Heerlen			
Doel/maatschappelijk belang	Leveren van een structuurversterkende bijdrage aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkingsgebied als geheel en mede in verhouding tot zijn omgeving, zowel in regionaal-, provinciaal-, nationaal-, als internationaal verband.		
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het DB en de verantwoordelijk wethouder is lid van het AB van de gemeenschappelijke regeling. De inhoudelijk portefeuillehouders zijn lid van de bestuurscommissies en in voorkomende gevallen voorzitter van één of meerdere bestuurscommissies.		
Financieel belang	In 2020 is aan Stadregio Parkstad Limburg € 98.000 aan gemeentelijke bijdrage Parkstad betaald en € 1.819 aan bijdrage grensoverschrijdende samenwerking (=bijdrage aan de kernagenda en de flexibele schil (AG Charlemagne)). De bijdrage wordt berekend naar rato van de laatst definitief vastgestelde algemene uitkering uit het gemeentefonds.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020
	Eigen vermogen	5.899	6.186
	Vreemd Vermogen	3.248	2.948
Financieel resultaat 2020		78	
Activiteiten/prestaties/effecten	Samenwerking binnen Parkstad Limburg vindt plaats op basis van een verplichtende kernagenda en een flexibele keuze agenda. Bij de uitvoering van de samenwerking staan de portefeuillehouders centraal. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de agenda's. De kernagenda is ingekaderd tot de thema's Economie/toerisme, Ruimte, Mobiliteit, Wonen/Herstructurering. Verder is in 2018 verder vormgegeven aan de Regio Deal, primair met de ministeries LNV en BZK en heeft Parkstad Limburg de verdeling van de DU Bevolkingsdaling gecoördineerd. In 2020 is de takendiscussie Parkstad gevoerd waarbij zowel een indikking (Mobiliteit) als uitbreiding/verdieping (Sociaal Economische Structuurversterking, Duurzaamheid en Grensoverschrijdende Samenwerking) van de taken is uitgewerkt..		

Stadsregio Parkstad Limburg, gevestigd te Heerlen	
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2020 is gemeente Beekdaelen als geheel deelnemer in de GR Stadsregio Parkstad Limburg geworden. Dit heeft geen gevolgen in financiële zin gehad. Eind 2020 is de takendiscussie Parkstad Limburg ter behandeling in de colleges en gemeenteraden gebracht. In het 2e kwartaal 2021 zal de uitkomst bekend zijn.

Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW), gevestigd te Roermond			
Doel/maatschappelijk belang	De Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. Voor de gemeente Voerendaal betekent dit concreet dat de uitvoeringstaken van de gemeentelijke belastingtaken en administratieve taken van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ), worden verzorgd door BsGW.		
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul, Venlo, Voerendaal, Weert, het Waterschap Limburg.		
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en het waterschap door een DB-lid. De gemeente Voerendaal wordt vertegenwoordigd door de portefeuillehouder financiën.		
Financieel belang	In 2020 is aan BsGW een bijdrage van € 153.000 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 22.080.000.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020
	Eigen vermogen	607	-889
	Vreemd Vermogen	6.751	9.101
	Financieel resultaat 2020		-2.092
Activiteiten/prestaties/effecten	Algemene zaken betrekking hebbende op activiteiten en prestaties zijn vastgelegd in een standaard uitvoeringsovereenkomst (SUO) terwijl verdere detailafspraken zijn opgenomen in specifieke voorwaarden en overeengekomen richtlijnen voor gegevensuitwisseling. De uitwisseling van BAG/GEO gegevens wordt namens de gemeente Voerendaal verzorgd door het Gegevenshuis, eveneens gebaseerd op een overeengekomen richtlijn hierover.		
Risico's en kansen	Bij een eventueel exploitatietekort en ontoereikende risicoreserve, zal het tekort door de deelnemers dienen te worden aangevuld. Uitbreiding van het aantal deelnemers, wat zal resulteren in structureel lagere exploitatiebijdragen, zal in 2021 (nog mondjesmaat) gebeuren door toetreding door de gemeente Mook en Middelaar. Per ultimo 2020 zijn 28 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemers van de GR BsGW. De hiermee behaalde schaalvoordelen zijn verwerkt in de begroting van BsGW. Nu de groei- en nazorgfase voorbij zijn, ligt de focus op stabilisatie en kwaliteit. Voor de BsGW betekent dit een volledige herijking van de huidige structuur en werkwijze. De dekking voor het benodigde investerings- en ontwikkelbudget komt uit de op termijn (vanaf uiterlijk 2025) te realiseren structurele kostenreductie van de netto kosten, via een taakstellende formatiereductie van 20 FTE. De omslag waarbij de WOZ-waarde niet langer vastgesteld wordt op basis van kubieke meters maar vierkante meters kan (met name voor adviesbureaus) aanleiding zijn voor extra bezwaarschriften en bijbehorende verzoeken om proceskostenvergoedingen. Extra kosten welke in 2020 gemaakt zijn als gevolg van COVID-19 zullen ook een kosten-risico zijn voor toekomstige jaren.		

Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW), gevestigd te Roermond

Ontwikkelingen	Naast deze COVID-19 kosten blijven de alsmaar stijgende proceskosten (a.g.v. "no cure no pay" bureaus) de voornaamste veroorzaker van negatieve resultaten voor BsGW. Gezocht wordt naar mogelijkheden om deze kosten zo veel mogelijk te beperken. BsGW werkt aan een plan om de organisatie toekomstbestendig te maken. Financiering van dit plan vindt extern plaats en zal op middellange termijn worden afbetaald uit de efficiencyvoordelen die beoogd worden. Nadat eerdergenoemde waardering op basis van gebruiksoppervlakte vrijwel overal is geïmplementeerd volgt vanaf 2020 de beheers fase. Om dit goed te borgen zal door BsGW een regieportaal worden ingericht wat de voorloper dient te zijn voor een Samengestelde Objecten Registratie (SOR) welke vanaf 2025 moet zorgen dat alle GEO en WOZ-gegevens en één basisadministratie zijn ondergebracht.
----------------	--

Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL), gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang	Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW): het voorzien in de werkgelegenheid, mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden.		
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.		
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken is zowel lid van het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.		
Financieel Belang	Tekorten van het werkvoorzieningschap worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdragen vanuit de rijkssubsidie voor de uitvoering van de WSW wordt onder de deelnemende gemeenten verrekend o.b.v. het gemiddeld aantal arbeidsjaren per jaar. Met ingang van het jaar 2015 is het WSW budget onderdeel van het ongedeelde Participatiebudget ter uitvoering van de Participatiewet. Voerendaal heeft in 2020 € 1.316.554 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 78.957.043.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020
	Eigen vermogen	216	1.199
	Vreemd Vermogen	121	138
Financieel resultaat 2020		1.108	
Activiteiten/prestaties/effecten	Het werkvoorzieningschap voorziet in de mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerden. Deze activiteiten staan in relatie tot thema sociaal domein van de begroting, specifiek het beleidsveld inkomensregelingen en zijn gericht op de begeleiding van de doelgroep "Wsw-oud" (met de inwerkingtreding van de Participatiewet per januari 2015 is de Wsw op slot en stroomt niemand meer in deze regeling).		
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling.		
Ontwikkelingen	De opdracht die de gemeenten hebben gegeven is zorgen voor duurzame plaatsingen op passend werk met een bijpassend rendement waardoor de tekortfinanciering voor gemeenten zoveel als mogelijk wordt beperkt. Hiertoe worden zoveel als mogelijk detachingsplekken (individueel als groep) bij reguliere werkgevers gerealiseerd. Voor de medewerkers die op beschut werk binnen de "eigen muren" van de uitvoeringsorganisaties zijn aangewezen wordt een veilige en passende werkomgeving gecreëerd en wordt de groep zoveel als mogelijk beperkt. De marktbenadering vindt plaats in volledige afstemming met het Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP). Daartoe is per 1 januari 2018 de GR WSP Parkstad opgericht. De focus is daarmee volledig gericht op detachering op de regionale arbeidsmarkt Oostelijk Zuid Limburg. De benadering richting de markt zal plaats vinden via de GR WSP Parkstad en in samenwerking met de sociale diensten van de 8 Parkstad gemeenten. Daarnaast wordt een kleine beschutte werkomgeving voor circa 300 medewerkers vormgegeven. Aangezien er geen nieuwe instroom meer is in de Wsw zal de tekortbijdrage aan de GR WOZL steeds verder afnemen. Als gevolg van de COVID-19-pandemie is het bedrijfsresultaat voor 2020 veel lager dan de prognoses. Dit is echter		

Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL), gevestigd te Heerlen

	ruimschoots gecompenseerd door de COVID-19 compensatie vanuit het Rijk waardoor de tekortbijdrage aan de GR WOZL lager uitviel dan begroot.
--	---

Werkgevers service punt Parkstad, gevestigd te Heerlen

Doel/maatschappelijk belang	Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doelgroep van de Wsw en Participatiewet.		
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal..		
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Sociale Zaken is zowel lid van het Dagelijks Bestuur als van het Algemeen Bestuur.		
Financieel Belang	Tekorten van het WSP worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voerendaal heeft in 2020 € 68.571 betaald. De totale kosten van de GR bedroegen € 4.261.539.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020
	Eigen vermogen	1.508	2.777
	Vreemd Vermogen	0	0
Financieel resultaat 2020		2.777	
Activiteiten/prestaties/effecten	Het WSP is verantwoordelijk voor de zogenaamde uitstroom binnen het instroom-doorstroom-uitstroom-proces (IDU-proces) dat wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen WSP Parkstad en de acht Parkstadgemeenten. De gemeente zijn verantwoordelijk voor de instroom- en doorstroomfase en het WSP Parkstad, is samen met de lokale banenmakelaars, verantwoordelijk voor de uitstroomfase.		
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. De resultaten van de uitstroom kunnen achterblijven ten opzichte van de prognoses.		
Ontwikkelingen	De resultaten van de uitstroom blijven Parkstad breed vooralsnog achter ten opzichte van de prognoses. Bij veel werkgevers in de regio is de deur vooralsnog gesloten.		

Kompas, gevestigd te Nuth

Doel/maatschappelijk belang	Doel is het bieden van een vangnet voor mensen welke (tijdelijk) geen eigen inkomen (kunnen) verwerven en het actief begeleiden van deze mensen terug naar de arbeidsmarkt.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor sociale zaken is lid van het Dagelijks Bestuur, twee afgevaardigden uit de gemeenteraad zijn lid van het Algemeen Bestuur.
Financieel Belang	De totale kosten van de GR bedroegen voor 2020 € 14.916.816. De bijdrage van Voerendaal bedroeg: • Product Inkomen € 1.670.908 • Product Arbeidsparticipatie € 260.528 • Product Zorg € 186.133 • Product Bedrijfsvoering € 508.582

Kompas, gevestigd te Nuth

	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2021
	Eigen vermogen	200	200
	Vreemd Vermogen	1.257	3.510
	Financieel resultaat 2020		434
Activiteiten/prestaties/effecten	Het vaststellen van al dan niet recht op inkomensondersteuning, trainen van werkzoekenden en toeleiden naar werk, zorgproducten (uitvoering bijzondere bijstand en gemeentelijk minimabeleid). Deze activiteiten staan in relatie tot het programma sociaal domein van de programmabegroting. Alles staat in het teken van het ontwikkelen van klanten en toeleiden naar werk (en waar dit nog niet mogelijk is toeleiding naar participatie).		
Risico's en kansen	Bij uitreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. Het bieden van inkomensondersteuning en het minimabeleid zijn open einde regelingen.		
Ontwikkelingen	In 2020 is de voorbereiding geweest van toetreding tot ISD Kompas van het voormalig postcodegebied Schinnen per 01-01-2021. In 2021 gaat de voorbereiding plaatsvinden van toetreding van het voormalig postcodegebied Onderbanken per 01-01-2022. Ook wordt verder gegaan met de voorbereidingen op de nieuwe Inburgeringswet die, na een aantal keer te zijn uitgesteld, in werking treedt per 01-01-2022.		

Veiligheidsregio Zuid-Limburg, gevestigd te Margraten

Doel/maatschappelijk belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen het werkgebied van de Veiligheidsregio Zuid Limburg. Specifieke taken: 1. Het uitvoeren van de taken en bevoegdheden welke bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's en de Wet publieke gezondheid aan het openbaar lichaam zijn opgedragen; 2. Het coördineren van de voorbereiding van de gemeentelijke processen op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding; 3. Het uitvoeren van overige taken en bevoegdheden welke door de colleges van de deelnemende gemeenten aan het bestuur van de Veiligheidsregio zijn opgedragen c.q. gedelegeerd.		
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Veiligheidsbestuur.		
Financieel belang	De kosten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg worden gedragen door de deelnemende gemeenten. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. In 2020 heeft Voerendaal € 717.060 bijgedragen. Dit is inclusief de bijdragen voor GHOR, Veiligheidsbureau, Bevolkingszorg en Burgernet.		
	Bedragen in € x 1.000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020
	Brandweer ZL		
	Eigen vermogen	9.119	8.360
	Vreemd Vermogen	25.318	44.856
	Financieel resultaat 2020		87

Veiligheidsregio Zuid-Limburg, gevestigd te Margraten

Activiteiten/prestaties/effecten	Uitvoeren van de hierboven vermelde wettelijke taak. Deze activiteiten zijn gerelateerd aan het programma Veiligheid van de programmabegroting en zijn gericht op de veiligheid van bewoners, bedrijven en bezoekers.
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.
Ontwikkelingen	Komend jaar staat in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst". Tevens zal 2022 naar verwachting het eerste jaar zijn waarin de effecten en de nazorg met trekking tot COVID-19 vorm zullen krijgen. Ook zal in 2022 verder, gezamenlijk met de gemeenten, worden gewerkt aan meer transparantie in begroting en de jaarstukken. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer. De exacte impact voor de VRZL is nog onbekend..

Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD), gevestigd te Heerlen.

Doel/maatschappelijk belang	Zorgdragen voor de publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit WMO, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen en sociaal medische advisering.												
Partijen	De GGD Zuid Limburg is een Gemeenschappelijke Regeling die is ingesteld door 16 gemeenten in Zuid-Limburg, te weten: Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.												
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijke portefeuillehouder is lid van het Algemeen Bestuur en lid van de financiële commissie.												
Financieel belang	De deelnemende gemeenten nemen op basis van het PKA-model verplichte en aanvullende producten af tegen vastgestelde tarieven. De totale kosten van de GR bedroegen voor 2020 € 89.809.517 op Zuid-Limburgs niveau. Voor Voerendaal bedroeg de bijdrage: • Collectieve preventie € 127.454 • Veilig Thuis € 107.900 • Jeugdgezondheidszorg (WPG) € 329.708 • Toezicht Wmo € 2.224 Bedragen in € x1000 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2020</td><td>Per 31 dec. 2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>1.813</td><td>1.464</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>29.264</td><td>49.185</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2020</td><td></td><td>865</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	Eigen vermogen	1.813	1.464	Vreemd Vermogen	29.264	49.185	Financieel resultaat 2020		865
Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020											
Eigen vermogen	1.813	1.464											
Vreemd Vermogen	29.264	49.185											
Financieel resultaat 2020		865											
Activiteiten/prestaties/effecten	Het uitvoeren van de collectieve preventie (de wettelijke WCPV-taken), met extra aandacht voor gezondheidsrisico's voor de mens in de fysieke en sociale omgeving. De activiteiten van de GGD staan in relatie tot het programma Volksgezondheid en milieu van de programmabegroting; specifiek het beleidsveld 'Regionaal gezondheidsbeleid.												
Risico's	Door de deelnemende gemeenten is gekozen om géén weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato van het inwoneraantal door de gemeenten gedragen. Een aantal van de gekwantificeerde risico's heeft een structureel karakter, terwijl een belangrijk deel van de weerstandscapaciteit een incidenteel karakter heeft (75% van de weerstandscapaciteit). Deze weerstandscapaciteit zal in de komende jaren verder worden aangewend, waardoor het weerstandsvermogen verder zal verslechteren.												

Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD), gevestigd te Heerlen.

Ontwikkelingen	Vanaf 2020 voert GGD de taken van de Jeugdgezondheidszorg van 0 tot 18 jarigen uit. Vanaf 2022 is een nieuw basistakenpakket ingesteld dat extra kosten met zich meebrengt van circa € 2 mio. De uitbraak van COVID-19 heeft een groot beslag gelegd op de GGD ZL. Financiering van de extra taken, capaciteit en inzet hierop wordt gefinancierd door de rijksoverheid. Er is geen financiering van dit soort crisissen vanuit gemeentefinanciën voorzien. De financiële en organisatorische consequenties van de COVID-19 crisis zijn op dit moment nog niet te bepalen.
	In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat het doel is om een trendbreuk te realiseren de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg in te lopen op gestructureerde wijze door middel van effectief bewezen interventies en programma's. Het programmabureau Trendbreuk, ondergebracht bij de GGD, heeft hierbij de rol om dit samen met gemeenten, zorgpartners en andere maatschappelijke partners te ontwikkelen en uit te bouwen.

Reinigingsdienst Rd4, gevestigd te Heerlen.

Doel/maatschappelijk belang	Het doelmatig, milieuhygiënisch verantwoord en marktconform (doen) inzamelen en verwerken van afvalstoffen (basispakket), het reinigen van de openbare ruimten en de daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).		
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.		
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang	Voor alle taken uitbesteed bij Rd4 worden de kosten op basis van prijzen per ton afval bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. In 2020 bedroegen de lasten voor de inzameling van huishoudelijk afval voor Voerendaal € 1.039.579. De lasten worden doorberekend in de tarieven van de afvalstoffenheffing.		
	De totale kosten van Rd4 worden per product en per gemeente toegerekend. Toerekening vindt plaats door per afvalstroom hoeveelheden, logistieke uren en gebruikmaking van inzameldiensten naar de afzonderlijke gemeenten toe te kennen.		
	Bedragen in € x1000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020
	Eigen vermogen	2.139	3.040
Vreemd Vermogen	38.193	41.314	
Financieel resultaat 2020		430	
Activiteiten/prestaties/effecten	De basisactiviteiten zijn het verwijderen van de huishoudelijke afvalstromen. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op)halen (restafval, gft, papier, grof vuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (o.a. servicepunt). Daarnaast neemt Voerendaal de volgende activiteiten af uit het pluspakket: straatreiniging, huisuitzettingen en de coördinatie van de afzet van afvalstromen.		
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.		
Ontwikkelingen	Gestart is met het opstellen van een strategisch meerjarenplan 2022-2026. Uitdaging voor de toekomst is: Geen afval meer en een oneindig hergebruik van grondstoffen (zogenoemde circulaire economie) De komende jaren wordt vooral ingezet op ontwikkelen grondstoffenmanagement, overbrengen circulaire boodschap, verdere professionalisering inzameling en verduurzamen organisatie. In 2020 is de registratie en het opruimen van dumpingen opgenomen in het basispakket.		

RUD Zuid-Limburg, gevestigd te Maastricht

Doel/maatschappelijk belang	Ter behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht op en handhaving van het omgevingsrecht.												
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de Provincie Limburg.												
Bestuurlijk belang	Het openbaar lichaam heeft een algemeen bestuur. De colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten wijzen uit hun midden een lid van het algemeen bestuur aan. Voor Voerendaal is de burgemeester lid van het algemeen bestuur.												
Financieel belang	Deelnemers dragen bij aan de kosten van het goed functioneren van het openbaar lichaam en het uitoefenen van de hem opgedragen taken op basis van de feitelijke afname van taken. De totale kosten van de GR bedroegen voor 2020 € 12.159.142. Voor het uitvoeren van eerdergenoemde taken wordt jaarlijks een exploitatiebijdrage betaald. In 2020 bedroegen de lasten voor Voerendaal € 92.864. Bedragen in € x1000 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2020</td><td>Per 31 dec. 2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>1.153</td><td>1.499</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>2.856</td><td>2.332</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2020</td><td></td><td>367</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	Eigen vermogen	1.153	1.499	Vreemd Vermogen	2.856	2.332	Financieel resultaat 2020		367
Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020											
Eigen vermogen	1.153	1.499											
Vreemd Vermogen	2.856	2.332											
Financieel resultaat 2020		367											
Activiteiten/prestaties/effecten	De gemeente Voerendaal heeft naast de basistaken, zijnde de gemeentelijk overstijgende bedrijven en keten-gerelateerde milieutaken, ook aanvullende milieutaken overgedragen.												
Risico's en kansen	Veranderingen van wetgeving, waardoor meer of minder taken door de RUD moeten worden uitgevoerd, zal leiden tot een verandering in de bijdrage. Eventuele nadelige exploitatieresultaten worden door de deelnemers gedragen.												
Ontwikkelingen	Gemeente Voerendaal is volop aan de slag met de implementatie van Squit 20/20. De verwachting is om op 1 mei 2021 'live' te gaan. De RUD onderzoekt de mogelijkheid om door te ontwikkelen naar Omgevingsdienst, waarbij ook taken op het gebied van onder andere bouwtoezicht voor gemeenten kunnen worden uitgevoerd. Voerendaal staat hier niet positief tegenover. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op vooralsnog 1 januari 2022 zal er een verschuiving plaatsvinden van taken die nu bij de RUD liggen en naar de gemeente toekomen. Dit betekent dat de gemeente zich hierop inhoudelijk maar ook financieel en voor wat betreft capaciteit zal moeten voorbereiden.												

Het Gegevenshuis, gevestigd te Landgraaf.

Doel/maatschappelijk belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdracht gevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimte gerelateerde data in het publieke domein, waardoor het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid. Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service Centre in het publieke domein en ligt de focus om continu te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en kosten te reduceren.
Partijen	Deelnemers zijn de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.

Het Gegevenshuis, gevestigd te Landgraaf.

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Van iedere deelnemende gemeente neemt een bestuurder zitting in het algemeen bestuur. Voor de gemeente Voerendaal is dit de portefeuillehouder bedrijfsvoering.		
Financieel belang	In 2020 heeft Voerendaal € 167.121 bijgedragen. De totale kosten van de GR bedroegen € 4.061.252.		
	Bedragen in € x1000		
	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020
	Eigen vermogen	342	182
	Vreemd Vermogen	2.441	2.048
	Financieel resultaat 2020		68
Activiteiten/prestaties/effecten	Bij Het Gegevenshuis is sprake van een hoofdtaak: het beheren van geo-data van object- en ruimte-gerelateerde (basis)registraties. Het uitvoeren van deze taken vloeit voort uit de wettelijke verplichtingen binnen het stelsel van basisregistraties (b.v. BAG, BGT, WKPB) dan wel uit het ondersteunen van beleid, uitvoering en publieke dienstverlening bij overheidstaken. In 2018 zijn deze taken uitgebreid met het databeheer van riool, groen en grijs.		
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. Uitbreiding van het aantal deelnemers zal resulteren in een structureel lagere exploitatiebijdrage.		
Ontwikkelingen	De strategische agenda van Het Gegevenshuis kent twee pijlers: groei en innovatie. Groei om voldoende robuust te worden en de maximale voordelen van schaalgrootte te genereren en voor het behoud van regionale werkgelegenheid. Innovatie om met slimme producten en diensten een extra dimensie en efficiëncyslag te kunnen geven aan beleid, uitvoering en dienstverlening. Het Gegevenshuis speelt een belangrijke rol in de omschakeling van de bepaling van de woz-waarde van inhoud naar gebruiksoppervlakte (m² i.p.v m³). Deze methodiek wordt vanaf 2022 door de Waarderingskamer verplicht gesteld. De kosten die rechtstreeks met dit project samenhangen worden gedragen door de bijdragen van de gemeenten aan BsGW.		

Parkstad IT, gevestigd te Heerlen.

Doel/maatschappelijk belang	De bestaande missie van het ICT-samenwerkingsverband Parkstad-IT luidt als volgt. Parkstad-IT: 1. Waarborgt voor haar deelnemers de continuïteit, bedrijfszekerheid en innovatiekracht van de ICT-dienstverlening door beperking van organisatorische kwetsbaarheid; 2. Verhoogt de kwaliteit van processen, waardoor partijen beter kunnen functioneren; 3. Verhoogt de professionaliteit en deskundigheid van medewerkers; 4. Zet de beschikbare arbeidskracht efficiënter in; 5. Realiseert schaalvoordelen door efficiency: het ontdebellen van ICT-voorzieningen, het beperken van de (stijgende) ICT kosten; 6. Koopt gezamenlijk in van soft- en hardware, bedrijfssoftware uitgezonderd, in overeenstemming met de eisen van de licentiegever; bedrijfstoeepassingen van deelnemers (bijv. software voor Burgerzaken of Sociale Dienst) worden door henzelf aangekocht.		
Partijen	De huidige deelnemers aan de lichte gemeenschappelijke Parkstad IT zijn de gemeenten Beekdaalen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en de Brandweer Zuid-Limburg.		
Bestuurlijk belang	Parkstad IT is een publiekrechtelijk samenwerkingsverband van gemeenten en instellingen die gemeentelijke taken uitvoert op het gebied van ICT-dienstverlening. De formeel juridische basis voor deelname aan Parkstad IT is een Gemeenschappelijke Regeling, zonder openbaar lichaam en zonder gemeenschappelijk orgaan, tussen de deelnemer en de gemeente Heerlen. Dit is een zogenaamde lichte GR, ook wel centrumgemeente constructie genoemd. De deelnemers worden vertegenwoordigd door de deelnemersraad bestaande uit de afdelingshoofden bedrijfsvoering.		

Parkstad IT, gevestigd te Heerlen.

Financieel belang	In 2020 is aan Parkstad IT een bijdrage van € 317.484 betaald. Bij het opstellen van de jaarrekening waren de jaarstukken van GR Parkstad IT nog niet voorhanden. Bedragen in € x1000 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2020</td><td>Per 31 dec. 2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen*</td><td></td><td>Niet bekend</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen**</td><td></td><td>Niet bekend</td></tr><tr><td>Verwacht financieel resultaat 2020</td><td></td><td>Niet bekend</td></tr></table> */** Parkstad IT stelt geen balans op waardoor deze financiële informatie niet voorhanden is. Parkstad IT functioneert zonder winst oogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar.	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	Eigen vermogen*		Niet bekend	Vreemd Vermogen**		Niet bekend	Verwacht financieel resultaat 2020		Niet bekend
Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020											
Eigen vermogen*		Niet bekend											
Vreemd Vermogen**		Niet bekend											
Verwacht financieel resultaat 2020		Niet bekend											
Activiteiten/prestaties/effecten	Deze regeling heeft tot doel om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende partijen te behartigen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie.												
Risico's en kansen	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie.												
Ontwikkelingen	Op bedrijfsvoeringsgebied richten ze zich op de doorontwikkeling naar een adequate dienstverlening waarin alle stakeholders vertrouwen hebben. Ook dient er een doorontwikkeling plaats te vinden m.b.t. de informatievoorziening vanuit Parkstad-IT: denk aan het opzetten en integreren van producten vanuit de P&C-cyclus, verantwoordings-rapportages, verbeteraanpak om de basis op orde krijgen. Daarnaast is Parkstad-IT zich aan het oriënteren om in 2020 naar een volwaardige GR te transformeren.												

Omnibuzz, gevestigd te Geleen.

Doel/maatschappelijk belang	Het doel is het bieden van een kwalitatief hoogstaande, effectieve en efficiënte vervoersvoorziening die aansluiting vindt op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer en de transformatie in de zorg. Hierbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van ontschotting, bundeling van vervoerscapaciteit en een gezamenlijke uitvoering van vervoer. Daarom is een flexibele en toekomstbestendige organisatie van het doelgroepenvervoer nodig die door gemeenten direct aangestuurd kan worden. Door samenwerking zijn synergievoordelen te behalen, en kunnen de systeemkenmerken van vervoer (de kenmerken van de vervoersmiddelen, planning, eisen materieel, telefoonnummer en klantenservice) overal gelijk zijn. Dit bevordert de kwaliteit. De resultaten waar Omnibuzz zich op richt: • Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar het OV • Laagdrempelig en toegankelijk vervoer • Efficiënt en doelmatig doelgroepenvervoer • Bijdrage leveren aan het langer en volwaardig kunnen participeren in de maatschappij • Klantgerichtheid en klanttevredenheid • Competente en gedreven medewerkers • Een 'slimme' organisatie mobiliteit • Samenwerking partners
Partijen	Alle Limburgse gemeenten behalve Mook.
Bestuurlijk belang	De verantwoordelijk portefeuillehouder is namens de gemeente Voerendaal afgevaardigd als lid van het algemeen bestuur van Omnibuzz.

Omnibuzz, gevestigd te Geleen.

Financieel belang	De totale kosten van de GR bedroegen voor 2020 € 20.711.251 In 2020 is aan Omnibuzz een bijdrage betaald van € 176.561 onderverdeeld in: • Vervoerskosten € 127.768 • Regie en planning € 20.036 • Bedrijfsvoering € 28.757 <table><tr><td>Financiële informatie</td><td>Per 1 jan. 2020</td><td>Per 31 dec. 2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>958</td><td>724</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>2.480</td><td>4.517</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2020</td><td></td><td>3.348</td></tr></table>	Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	Eigen vermogen	958	724	Vreemd Vermogen	2.480	4.517	Financieel resultaat 2020		3.348
Financiële informatie	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020											
Eigen vermogen	958	724											
Vreemd Vermogen	2.480	4.517											
Financieel resultaat 2020		3.348											
Activiteiten/prestaties/effecten	Collectief vraagafhankelijk vervoer (cvv), dagbestedingsvervoer (Wmo en jeugd), leerlingenvervoer.												
Risico's en kansen	<u>Risico's:</u> Voorlopige onzekerheid omtrent vervoersvolume: Zonder COVID-19 worden de gerealiseerde vervoerscijfers in de periode één jaar voorafgaand (T-1) als uitgangspunt genomen. Vanwege de Coronacrisis vervalt dit uitgangspunt. Voor een goede inschatting van het vervoersvolume dient het vervoersvolume van het vorige jaar duidelijk te zijn. Door de COVID-19-pandemie is er geen goede inschatting van het vervoersvolume 2021 gemaakt kunnen worden. Als uitgangspunt is het gerealiseerde vervoersvolume van 2019 genomen, met een afslag afhankelijk van de meest recente inzichten en ontwikkelingen.												
Ontwikkelingen	- Op 7 juli 2021 zal het algemeen bestuur een concept wijzigingsvoorstel van de GR Omnibuzz bespreken. De belangrijkste onderwerpen van deze wijziging zijn naar verwachting de aanpassing van de verdeelsystematiek van de beheerskosten, het uittredingsprotocol en de mandatering van Omnibuzz. De verdeelsystematiek zal inhoudelijk al in de vergadering van het algemeen bestuur op 28 april worden behandeld, in de wijziging van de GR volgt dan alleen nog de formele vastlegging hiervan. - In 2020, tijdens het COVID-19-jaar is ongeveer 50-60% van het begrote vervoer ook daadwerkelijk gereden. Er is echter maandelijks 78% aan de vervoerders bevoorschot. Vanaf juli is een afbouwconstructie gehanteerd. Besloten is om bevoorschotting als afrekening te beschouwen. Dit om te voorkomen dat vervoerders failliet gaan. Dit zou een reële bedreiging voor de continuïteit van het vervoer vormen, nu maar ook na de crisis. - Door invoering van drie nieuwe vervoersindicaties biedt Omnibuzz voor klanten met beperkte zelfregie (die meer zorg in hun dagelijks leven behoeven) per 1 januari 2020 extra mogelijkheden voor maatwerk vervoer. De nieuwe vervoersindicaties zijn Verplichte begeleiding, Extra Zorg en Persoonlijke overdracht. - De overgangsregeling van de code VVR is vanwege de coronacrisis verlengd tot 31 december 2021. De tijd die resteert tot en met 31 december 2021 wordt door partijen betrokken bij het veilig vervoer van rolstoelinzittenden, gebruikt voor de implementatie en verduidelijking van de overgangsregeling. Doel is en blijft duidelijkheid te verschaffen voor de rolstoelinzittende en chauffeur. - Deelname van Omnibuzz aan de werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties per 1 januari 2020.												

3.2 Deelnemingen

NV Reinigingsdiensten RD4 (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Heerlen	
Doel/maatschappelijk belang	De vennootschap heeft als doel het tot stand brengen van een doelmatige-, milieuhygiënische-, verantwoorde- en marktconforme inzameling van bedrijfsafval. Daarnaast houdt de vennootschap zich bezig met vegen van wegen en bedrijfsterreinen en -hallen, rioolreiniging en – inspectie, gladheidsbestrijding.
Partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.188 aandelen van € 4,54 per aandeel (totaal € 5.391 boekwaarde). Het dividend 2019 (ontvangen in 2020) voor de gemeente Voerendaal bedroeg € 6.822.
Activiteiten/prestaties/effecten	Inzamelen van huishoudelijk afval. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in het (op)halen (restafval, gft, papier, grofvuil, snoeiafval), straatvoorzieningen (glas, papier, textiel) en de overige diensten (servicepunt). Daarnaast bestaan er nog diverse plusactiviteiten, zoals het runnen van het kringloopcentrum. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma "Volksgezondheid en Milieu" van de programmabegroting; specifiek het taakveld 'afval', en zijn onder meer gericht op het verminderen van de belasting op het milieu.
Risico's en kansen	Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Daarnaast wordt het risico gelopen dat de gemeente extra bijdragen moet betalen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV. Bij uittreden of wijziging takenpakket dient door de gemeente een schadeloosstelling plaats te vinden. Bij tegenvallende bedrijfsresultaten kan het dividend onder druk komen te staan.
Ontwikkelingen	Rd4 blijft investeren in een duurzame bedrijfsvoering. Deze intensivering van de vergroening van de bedrijfsvoering wordt actief uitgedragen bij de acquisitie en klantbenadering. Momenteel is de markt in beweging, niet in het minst door een gebrek aan recyclecapaciteit in Europa.

NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Maastricht.			
Doel/maatschappelijk belang	Het voorzien van de gehele Limburgse bevolking van zuiver, helder en betrouwbaar drinkwater, tegen een zo laag mogelijke prijs.		
Partijen	Alle Limburgse gemeenten.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.		
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. De gemeente is houder van 4 aandelen van € 4.538 nominaal per aandeel (totaal € 18.152). Er wordt geen dividend uitgekeerd.		
		per 1 jan 2020	per 31 dec 2020
	Eigen vermogen	215 mln.	Niet bekend
	Vreemd Vermogen	395 mln.	Niet bekend
	Financieel resultaat 2020	Niet bekend	
Activiteiten/prestaties/effecten	Het verzorgen van de drinkwaterproductie, drinkwaterdistributie en het geven van voorlichting op het gebied van drinkwater. Deze activiteiten staan in relatie tot programma “Volksgezondheid en Milieu”, specifiek het taakveld ‘riolering’. De activiteiten richten zich op het onderhouden, in stand houden en verbeteren van de drinkwatervoorziening.		
Risico's en kansen	Het risico t.a.v. het aandelenkapitaal beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap. Verder risico tot het betalen van extra bijdragen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV.		
Ontwikkelingen	Geen.		

NV Enexis Holding (Naamloze Vennootschap), gevestigd te Rosmalen.

Doel/maatschappelijk belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.												
Partijen	Tal van gemeenten; Voerendaal is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding).												
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.												
Financieel belang	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 263.250 (263.250 aandelen van nominaal groot € 1,00). De boekwaarde van de aandelen is € 263.250. De gemeente ontvangt jaarlijks naar rato van het aantal aandelen een dividend. In 2020 is € 184.510,42 aan dividend ontvangen over 2019. Daarnaast is in 2020 is een converteerbare hybride lening verstrekt aan Enexis voor een bedrag van € 879.363. <table><tr><td></td><td>per 1 jan 2020</td><td>per 31 dec 2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.112 mln.</td><td>€ 4.116 mln.</td></tr><tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>€ 3.047 mln.</td><td>€ 4.199 mln.</td></tr><tr><td>Financieel resultaat 2020</td><td colspan="2">€ 108 mln.</td></tr></table>		per 1 jan 2020	per 31 dec 2020	Eigen vermogen	€ 4.112 mln.	€ 4.116 mln.	Vreemd Vermogen	€ 3.047 mln.	€ 4.199 mln.	Financieel resultaat 2020	€ 108 mln.	
	per 1 jan 2020	per 31 dec 2020											
Eigen vermogen	€ 4.112 mln.	€ 4.116 mln.											
Vreemd Vermogen	€ 3.047 mln.	€ 4.199 mln.											
Financieel resultaat 2020	€ 108 mln.												
Activiteiten/prestaties/effecten	Activiteiten op de gebieden van energievoorziening, communicatiesystemen en -diensten, zorg voor een schoon en gezond milieu en voorzieningen of diensten die met het vorenstaande samenhangen of daaraan verwant zijn. Deze activiteiten staan in relatie tot het programma “Bestuur en ondersteuning” van de programmabegroting; specifiek het taakveld 'treasury'.												
Risico's en kansen	Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196. Voerendaal bezit 0,17% hiervan met een nominale waarde van € 263.250. Daarmee zijn op grond van de wet (art. 2:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid jegens Enexis Holding N.V. beperkt tot dit bedrag. Tegenvallende exploitatieresultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Ten aanzien van de verstrekte converteerbare hybride lening is er een risico dat deze lening niet wordt terugbetaald door Enexis, maar wordt omgezet in aandelenkapitaal. Er wordt dan geen rentevergoeding meer ontvangen. Of dit gecompenseerd wordt door een hogere dividenduitkering is op dit moment onzeker.												
Ontwikkelingen	In 2020 is het aantal aansluitingen voor zon- en windenergie bijna 15% gestegen. Meer dan een half miljoen klanten leverden in 2020 duurzame energie terug aan het net. Door Enexis is in 2020 een recordbedrag van € 7345 miljoen geïnvesteerd in hun netwerk. Om antwoord te bieden aan de uitdagingen van de toekomst wordt in 2021 toegewerkt aan een nieuw strategie, waarin rekening gehouden wordt met de veranderende klantvraag en de opkomst van nieuwe energiedrager zoals waterstof en warmte in de gebouwde omgeving.												

CSV Amsterdam (v/h Claim Staat Vennootschap BV), Verkoop Vennootschap BV, Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, CBL Vennootschap BV en Vordering op Enexis BV (Besloten Vennootschappen), gevestigd te 's Hertogenbosch.

Als voortvloeisel uit de verkoop van Essent PLB (productie- en leveringsbedrijf) zijn in 2009 speciale BV's opgericht om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. De BV's hebben een tijdelijk karakter. Alleen overheidslichamen die aandeelhouder van Essent zijn geweest, kunnen aandeelhouder zijn).

Openbaar belang	Deze deelnemingen zijn enerzijds verkregen bij de verkooptransactie van de aandelen Essent aan RWE en anderzijds bij de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Ze hebben een tijdelijk karakter en dienen in eerste instantie om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. Het betreft de volgende vennootschappen: - Vordering op Enexis B.V. - Cross Border Leases (CBL) Vennootschap B.V. - Verkoop Vennootschap B.V. - CSV Amsterdam B.V. - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
Partijen	De verkopers van aandelen Essent.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de Vergadering van Aandeelhouders.

CSV Amsterdam (v/h Claim Staat Vennootschap BV), Verkoop Vennootschap BV, Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV, CBL Vennootschap BV en Vordering op Enexis BV (Besloten Vennootschappen), gevestigd te 's Hertogenbosch.

Als voortvloeisel uit de verkoop van Essent PLB (productie- en leveringsbedrijf) zijn in 2009 speciale BV's opgericht om de financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. De BV's hebben een tijdelijk karakter. Alleen overheidslichamen die aandeelhouder van Essent zijn geweest, kunnen aandeelhouder zijn).

Financieel belang	In 2020 zijn drie BV's (Verkoop Vennootschap BV, Vordering op Enexis BV en CBL Vennootschap BV) opgeheven en heeft voor deze BV's een finale afrekening plaatsgevonden.		
	Bedragen afgerond op hele duizendtallen		
	CSV Amsterdam BV		
	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	
	Eigen vermogen	€ 451.905	€ 392.593
	Vreemd vermogen	€ 83.583	€ 27.162
	Resultaat na belasting 2020	€ 172.219	
	Dividend (incl. 15% belasting)	0	
	Verkoop Vennootschap BV		
	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	
	Eigen vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
	Resultaat na belasting 2020	0	
	Dividend (incl. 15% belasting)	0	
	Vordering op Enexis BV		
	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	
	Eigen vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
	Resultaat na belasting 2020	0	
	Dividend (incl. 15% belasting)	0	
	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV		
	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	
	Eigen vermogen	€ 1,6 mln.	€ 1,6 mln
	Vreemd vermogen	€ 455.015	€ 19.533
	Resultaat na belasting 2020	-€ 20.148	
	Dividend (incl. 15% belasting)	0	
	CBL vennootschap BV		
	Per 1 jan. 2020	Per 31 dec. 2020	
	Eigen vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
	Financieel resultaat 2020	0	
	Activiteiten/prestaties/effecten	Acties die voortvloeien uit de afwikkeling van de verkoop aandelen Essent respectievelijk splitsing van Enexis BV.	
Risico's en kansen	Hoewel diverse van deze vennootschappen betrokken zijn (geweest) in diverse procedures en besprekingen over eventuele schadeclaims blijven de risico's voor de gemeente zeer beperkt.		
Ontwikkelingen / beleidsvoornemens	In 2020 zijn drie BV's opgeheven en heeft voor deze BV's een finale afrekening plaatsgevonden. CSV Amsterdam kan nog niet worden opgeheven zolang nog procedures tegen de belastingdienst lopen. Door de COVID-19 maatregelen zit minder voortgang in deze procedures.		

Bodemzorg Limburg BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Maastricht-Aachen Airport.

Doel/maatschappelijk belang	Bodemzorg Limburg beheert in opdracht van haar aandeelhouders de gesloten stortplaatsen in Limburg, ter bescherming van het milieu (waaronder grondwater) en ter voorkoming van negatieve gevolgen van bodemverontreiniging voor toekomstige generaties. Er zijn géén commerciële doeleinden.
Partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.
Bestuurlijk belang	De wethouder verantwoordelijk voor Milieu vertegenwoordigt de gemeente in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 340 aandelen van € 0,45 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2020 € 0. De gemeentelijke bijdrage bedroeg in 2020 € 3.124,75.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het beheren van 9 gesloten stortplaatsen in Limburg. Dat beheer omvat onder andere het opsporen, analyseren en managen van milieurisico's van stortplaatsen en andere verontreinigde locaties.
Risico's en kansen	Het risico is nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de BV. Het risico dat dit gebeurt is zeer gering mede omdat de bedrijfsactiviteiten voornamelijk bestaan uit nazorg.
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stortplaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Momenteel lopen de voorbereidingen voor de realisatie van zonneparken, o.a. de locatie Bocholtz.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (Naamloze Vennootschap), gevestigd te 's Gravenhage.

Doel/maatschappelijk belang	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Partijen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van de Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is houder van 11.232 aandelen van € 2,50 per aandeel (totaal € 28.078 = boekwaarde). Het dividend over 2019 (verantwoord in 2020) voor de gemeente Voerendaal bedroeg € 14.264,64.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het verzorgen van kredietverlening, beleggingen, advisering, betalingsverkeer en e-banking, gebiedsontwikkeling en vastgoed-ontwikkeling voor en in samenwerking met overheidspartijen. Deze activiteiten staan in relatie tot programma bestuur en dienstverlening van de programmabegroting; specifiek het beleidsveld 'financiering'.
Risico's en kansen	Tegenvallende exploitatieresultaten van de BNG hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals deze jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. De ECB (Europese Centrale Bank) heeft aanbevolen tot 30 september 2021 af te zien van dividend of deze te beperken. De BNG heeft besloten het dividend over 2019 deels uit te keren. Het resterende bedrag blijft gereserveerd voor uitkering. De verdere impact van de coronacrisis op de bank is nog altijd niet geheel in te schatten.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (Naamloze Vennootschap), gevestigd te 's Gravenhage.

Ontwikkelingen	Met een gerealiseerde nettowinst van € 221 mln. over het verslagjaar 2020 is het rendement op het eigen vermogen met 5,2% boven de doelstelling van 3,7% uitgekomen. De stijging met 36% ten opzichte van de nettowinst van vorig jaar is met name veroorzaakt door een lagere aanvulling van de debiteurenvoorziening van de bank. In 2019 was er sprake van een incidenteel hoge voorziening. Het renteresultaat (ad € 477 mln.) overtreft het resultaat van 2019 welke het gevolg zijn van gunstige condities die de ECB heeft gesteld. Het resultaat financiële transacties bedraagt per saldo € 17 mln. negatief vooral veroorzaakt door COVID-19. Voor 2021 is de verwachte omzet gelijk aan 2020. Met betrekking tot het renteresultaat wordt voor 2021 een daling verwacht van circa €40 mln. als gevolg van aanhoudend lage rentetarieven. Toch streeft de Bank naar een rendement op het eigen vermogen van tenminste 3,7%.
----------------	---

IBA Parkstad BV (Besloten Vennootschap), gevestigd te Heerlen.

Doel/maatschappelijk belang	Invulling te geven aan de transformatie-/herstructureringsopgaven van Parkstad Limburg via de realisatie en ontwikkeling van de Internationale Bau Ausstellung Parkstad 2020/2021.
Partijen	De gemeenten Beekdaalen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal plus de provincie Limburg.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder herstructurering is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal participeert voor € 374 in het totale aandelenkapitaal (€ 20.776) van de BV. Voor de looptijd van de BV dragen partijen € 47 mln. bij: de bijdrage van Voerendaal is maximaal € 852.409 over de looptijd van IBA. In 2020 heeft Voerendaal € 119.680 bijgedragen.
Activiteiten/prestaties/effecten	Het IBA-bureau heeft de volgende kerntaken: • organiseert de Open Oproep voor IBA-projecten en activeert projectdragers en allianties om mee te doen; • kwalificeert en selecteert projecten voor mogelijke financiële ondersteuning waarbij de regels ter uitsluiting van staatssteun worden gerespecteerd; • faciliteert, stimuleert en versterkt richtinggevende- en voorbeeldstellende projecten voor de transformatie van Parkstad. De IBA-organisatie is niet de projectuitvoerder; • organiseert de communicatie rondom IBA Parkstad; • investeert in de kwaliteit van innovatieve- en spraakmakende IBA-projecten; • verwerft financiële middelen uit subsidies en sponsoring; • organiseert ondersteunende activiteiten facilitering van de uitvoering van IBA-projecten. • Organiseert een expojaar waarin behaalde resultaten en opgedane kennis worden geëtaleerd. IBA fungeert hierbij primair als kwaliteitsmachine voor de verbetering van initiatieven. De eerste open oproep van IBA Parkstad heeft gelopen tot en met 15 december 2014. In deze oproep zijn bijna 300 project-ideeën ingediend, die door de curator-directeur en het Q-team gewaardeerd. Eind 2017 maakten 50 projecten onderdeel uit van het IBA Uitvoeringsprogramma. Eind 2020 wordt verwacht dat 54 (deel)projecten worden opgeleverd voor of tijdens expojaar, 11 (deel)projecten worden gestart tijdens het expojaar en lopen daarna door en 3 (deel)projecten starten na het expojaar.
Risico's en kansen	Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaats gevonden, is het risico nihil tenzij deze onderneming extra bijdragen vraagt bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV. Het risico dat dit gebeurd is zeer gering.
Ontwikkelingen	In 2020 is ten gevolge van de COVID-19 maatregelen het Expojaar niet gestart en opgeschoven naar zomer 2021-zomer 2022. De invulling van dit expojaar is nog aan veranderingen onderhevig gezien de onzekerheden rond de dan geldende maatregelen. De verwachting is dat de BV eind 2022 is opgeheven.

WoonWijzerWinkel Zuid Limburg (Besloten Vennootschap) gevestigd te Kerkrade	
Doel/maatschappelijk belang	Bijdragen aan de verduurzamingsopgave van Palet 1.0, 2.0 en 3.0.
Partijen	Gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal
Bestuurlijk belang	De wethouder Duurzaamheid is lid van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Voerendaal bezit voor €995 aan aandelen op een totaal van €20.000 aan aandelen.
Activiteiten/prestaties/effecten	Met de WoonWijzerWinkel wordt beoogd: 1. Beschikbaar stellen van één loket voor duurzaamheid in Parkstad; 2. Versnellen van de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad in Parkstad; 3. Creëren van een fysieke manifestatie van de aanpak PALET; 4. Tegengaan van 'energiearmoede' (nieuwe segregatie); 5. Creëren van kansen op de arbeidsmarkt voor de nieuwe 'verduurzaamers' (installateurs etc.), in samenwerking met het onderwijs; 6. Professionaliseren van de installatiebranche; 7. Ontwikkelen van economisch potentieel voor ondernemers, inclusief MKB; 8. Versterken 'van het groene' imago van Parkstad; 9. Mogelijk uitrollen naar of aansluiten van geheel Zuid-Limburg; 10. Beschikbaar stellen van een expertisecentrum Gasloos. De activiteiten van de WoonWijzerWinkel concentreren zich (vooralsnog) op de regio Parkstad.
Risico's en kansen	Met de WoonWijzerWinkel wordt tevens mogelijk gemaakt dat het economische verdienmodel lokaal verankerd is. De economische omzet in de regio bestaat uit twee delen; materiaalkosten en arbeidskosten. Op basis van het businessplan betekent dit gemiddeld een werkgelegenheid van 100 FTE per jaar binnen de regio. Dat betekent nieuwe kansen voor mensen die nu aan de kant staan, maar ook kansen voor mensen die nu al in die branche werkzaam zijn (bv. omscholing). Ten aanzien van de risico's zijn benoemd het ontbreken van (voldoende) klanten, het ontbreken van financieringsmogelijkheden, te sterke concurrentie en het ontbreken van voldoende arbeidskrachten. Hiertegen zijn mitigerende maatregelen voorzien.
Ontwikkelingen	In de opstartfase van de BV wordt een dashboard ontwikkeld met stuurinformatie in afstemming met de reeds beschikbare meetinstrumenten en criteria. Per twee jaar wordt een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de WoonWijzerWinkel uitgevoerd.

Paragraaf Weerstandvermogen & Risicobeheersing

Inhoud paragraaf

In onderdeel “jaarrekening” wordt uitgebreid ingegaan op de effecten van deze jaarrekening voor de financiële positie van de gemeente Voerendaal. Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent de financiële positie betreft het weerstandvermogen. Bij weerstandvermogen gaat het om de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om mogelijke substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ingrijpende consequenties heeft voor het voorgenomen beleid. Het weerstandvermogen brengt tot uitdrukking de relatie tussen de weerstandscapaciteit en risico's die zich eventueel kunnen voordoen.

In artikel 11 van het BBV is het begrip weerstandvermogen als volgt gedefinieerd:

'De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie, te dekken'.

In principe bestaat weerstandscapaciteit uit de navolgende elementen:

Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
• Algemene reserve • Incidentele begrotingsruimte • Stille reserves • Post onvoorzien	• Onbenutte belastingcapaciteit • Structurele begrotingsruimte

Onderstaand zijn deze elementen nader toegelicht respectievelijk gekwantificeerd.

Algemene reserve.

De algemene reserve is de buffer die kan worden aangewend ter financiering van, in principe incidentele, opgetreden risico's. De stand van de algemene reserve is per 31-12-2020 € 4.340.000 (begroot per 31-12-2020 € 3.864.000). Daarnaast wordt ook de reserve sociaal domein als buffer meegenomen. In principe worden bestemmingsreserves niet gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit. Echter de reserve sociaal domein heeft hoofdzakelijk als doel het opvangen van (incidentele) risico's binnen dit domein (Jeugd, Participatie en Wmo). De stand van deze reserve is per 31-12-2020 € 569.000 (begroot per 31-12-2020 € 361.000). Zie voor verdere toelichting onderdeel Jaarrekening, hoofdstuk Reserves en voorzieningen.

De omvang van de stille reserves.

Van stille reserves is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als het bezit al geheel of gedeeltelijk afgeschreven is, maar nog wel bruikbaar voor een geïnteresseerde koper. Vaak worden als stille reserves genoemd gronden, gebouwen en aandelen. Praktisch gezien moeten deze bezittingen ook verkoopbaar zijn, willen zij dienen als weerstandvermogen. Als dat zo is, doet zich tot slot nog het probleem voor van waardebepaling. De gemeente heeft nog diverse gronden, gebouwen en aandelen in bezit waarvan de marktwaarde de boekwaarde zou kunnen overstijgen. De meeste daarvan zijn echter niet verkoopbaar, bijvoorbeeld de gronden in een groengebied, het gemeentehuis of de onderwijsgebouwen. Gezien het inzicht hierin op dit moment zijn de stille reserves op nihil gesteld.

De post onvoorziene uitgaven.

De post onvoorzien bedraagt € 60.000 en is in 2020 niet ingezet. Het volledige bedrag valt vrij bij deze jaarrekening. De onvoorziene kosten die zich in 2020 hebben voorgedaan waren een gevolg van de COVID-19-pandemie en zijn of opgevangen binnen de bestaande budgetten of gedekt uit het noodfonds (algemene reserve).

De onbenutte belastingcapaciteit.

Het totaal aan OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing bepalen welke mogelijkheden de gemeente tot belastingheffing heeft, het zogenoemde “belastingpakket”. Voor wat betreft het rioolrecht en de afvalstoffenheffing is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit omdat hierbij reeds 100% kostendekking is gerealiseerd. De onbenutte capaciteit van de OZB betreft de belastingheffing die nog kan

plaatsvinden tot het niveau welke de gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag (van de Financiële verhoudingswet) in aanmerking te kunnen komen. Volgens deze norm kunnen gemeenten die in de financiële problemen raken een aanvraag indienen voor extra steun uit het gemeentefonds.

Beleidskaders

Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. De algemene reserve is het belangrijkste component van het gemeentelijk weerstandsvermogen.

In de Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2017 door de raad vastgesteld op 6 juli 2017, die van toepassing is op deze begroting is de **streefwaarde van de ratio van het incidentele weerstandsvermogen bepaald op 2 (= ruim voldoende)**. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen.

In de nota Reserves en voorzieningen 2019 door de raad vastgesteld op 13 december 2018 heeft de raad besloten om naast de hierboven genoemd streefwaarde ook een **minimale omvang van de algemene reserve** vast te stellen, zijnde **10% van de uitgaven conform het jaarlijks begrotingstotaal**. Deze omvang wordt jaarlijks in onderhavige paragraaf vastgesteld.

De benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeente vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's inclusief de kans van optreden en de financiële gevolgen.

Risico's

Algemeen

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis, die een (negatief) gevolg voor de gemeente met zich mee kan brengen. Het gaat om een onzekere gebeurtenis met financiële en/of materiële gevolgen. Het risico kan o.a. van juridische, organisatorische, bedrijfseconomische of milieutechnische aard zijn. Van belang hierbij is om het risico te onderkennen, zoveel als mogelijk te kwantificeren (wat is de kans dat het risico werkelijkheid wordt en de inschatting van de financiële gevolgen) en maatregelen treffen om het risico te verminderen.

Risicoprofiel Gemeente Voerendaal

De risico's zijn bij het opstellen van de begroting 2020 geïnventariseerd. In het beginsel worden alleen de risico's van materiële betekenis (substantiële impact op de financiële positie) en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen in de beoordeling betrokken. Het kwantificeren van de risico's vindt plaats door de kans (de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet) te vermenigvuldigen met het gevolg (de schade als het risico zich werkelijk voordoet). Hier vloeit vervolgens de risicoscore uit waarmee de risico's worden geprioriteerd in laag, midden en hoog.

In onderstaande tabel geven wij de begrote risico's aan inclusief de aard (incidenteel / structureel) en het rekenbedrag in de begroting. Deze worden afgezet tegen de risico's die zich in de jaarrekening 2020 werkelijk hebben voorgedaan.

Risico	Structureel / Incidenteel	Rekenbedrag begroting	Bedrag in de jaarrekening
Calamiteitenfonds Mijn(water)schade	Incidenteel	4.000	0
Overige risico's	Incidenteel	0	165.000
Totaal incidentele risico's		4.000	165.000
Algemene uitkering	Structureel	85.000	0
Nieuwe wetten / deregulering	Structureel	PM	0
Verbonden partijen	Structureel	12.000	0
Sociaal domein	Structureel	PM	0
Rente	Structureel	PM	0

Risico	Structureel / Incidenteel	Rekenbedrag begroting	Bedrag in de jaarrekening
Overige risico's	Structureel	80.000	0
Totaal structurele risico's		177.000	0
Totaal risico's		181.000	165.000

Onderstaand zijn de hierboven weergegeven risico's nader toegelicht.

Calamiteiten Mijn(water)schade

Sinds het staken van oppompen van Mijwater in 1994 wordt nog steeds schade geleden als gevolg van beweging van de bodem die veroorzaakt is door de aanleg en/of exploitatie van mijnbouwwerken waaronder begrepen schade als gevolg van bodembewegingen die het gevolg zijn van het geleidelijk vollopen van mijnen met mijnwater. Momenteel is nog niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor nieuwe mijnschades. Voor schrijnende gevallen waarbij de veiligheid in het geding komt, is daarom een calamiteitenfonds ingericht. Alleen indien een schadegeval zich op het eigen grondgebied van de gemeente Voerendaal voordoet, kan het aandeel van Voerendaal in het calamiteitenfonds worden aangesproken. In 2020 heeft het risico zich niet voorgedaan.

Overige risico's van incidentele aard

In 2020 hebben zich 2 risico's voorgedaan van incidentele, onvoorziene aard op de onderstaande taakvelden, welke opgevangen zijn binnen het rekeningresultaat:

- € 91.000 College van B&W (herberekening actuariële waarden wethouderspensioenen);
- € 42.000 Openbare orde en veiligheid (bestuurlijke aanpak & dumping drugsgerelateerd afval);
- € 32.000 Zwerfvuil (stijging afvaldumpingen).

Algemene uitkering

Met ingang van 2012 is de systematiek van “samen trap op – samen trap af” weer ingevoerd. Dit betekent dat het gemeentefonds weer direct gekoppeld is aan de omvang van de rijksuitgaven: hogere rijksuitgaven resulteren in een hogere uitkering uit het gemeentefonds, maar ook lagere rijksuitgaven resulteren in een lagere uitkering uit het gemeentefonds. De meerjarige ontwikkeling van de algemene uitkering blijft een onzekere factor. In 2020 heeft zich het risico niet voorgedaan, m.a.w. er was geen sprake van een nadelig financieel effect (begroot versus werkelijk).

Nieuwe wetten / deregulering

Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen

Per 1 januari 2016 zijn de gemeenten (voor zover zij handelen als ondernemer) belastingplichtig geworden voor de vennootschapsbelasting. Uit het jaarlijkse onderzoek (door een extern bureau) naar belaste handelingen van onze gemeente is gebleken dat in 2020 géén vennootschapsbelasting verschuldigd is.

Verruiming van de btw-sportvrijstelling

Met ingang van 1 januari 2019 is de zogenaamde btw-sportvrijstelling niet meer van toepassing op gemeenten. Dat betekent dat de gemeente de btw op kosten rond de sportaccommodaties niet meer bij de belastingdienst kan terug vragen. Ter (gedeeltelijke) compensatie van dit nadeel is voor onze gemeente de ‘specifieke uitkering sport’ aangevraagd en door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport toegekend.

Omgevingswet

Het invoeren van de Omgevingswet met ingang van 1 januari 2021 raakt veel plekken in de gemeentelijke organisatie. Een enorme operatie die het omgevingsrecht bundelt uit veertig bestaande wetten en honderden onderliggende besluiten en regelingen. Het geheel van financiële consequenties dient nog in kaart te worden gebracht. De invoering van de nieuwe Omgevingswet is inmiddels uitgesteld naar 1 januari 2022 en zal naar verwachting nog verder worden uitgesteld. De in 2020 gemaakte kosten voor de 1^e fase implementatie omgevingswet (software, koppelingen en conversie) zijn ten laste van de stelpost PM-posten gebracht.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein betreft het veelal open-einde regelingen, hetgeen jaarlijks fluctuaties in de uitvoering als gevolg heeft. In 2020 hebben zich voor wat betreft jeugdzorg en de participatiewet geen effecten/risico's voorgedaan.

Specifiek voor wat jeugdzorg betreft, is in 2020 voor het eerst sprake van een daling in de verblijfsarrangementen (via centrumgemeente Maastricht). Momenteel is nog niet duidelijk of deze ontwikkeling zich structureel doorzet.

Bij het onderdeel participatie (WOZL) betreft blijft sprake van korting op de rijksbijdrage per arbeidsjaar (€ 24.918 t.o.v. 25.905 in 2019). In 2020 liet de subsidiebijdrage echter een positieve ontwikkeling zien door een lichte daling van het aantal arbeidsjaren. Het aantal arbeidsjaren blijft aan verandering onderhevig met als gevolg dat ook de benodigde subsidiebijdrage jaarlijks wijzigt. Daarnaast is via de septembercirculaire 2020 € 108.007 ter compensatie van exploitatietekorten van de sociale werkbedrijven ontvangen als gevolg de COVID-19-pandemie. Hetgeen dus heeft geleid tot een hogere rijkssubsidie per arbeidsjaar (€ 27.016). Deze extra financiering heeft uiteindelijk positief bijgedragen aan de lagere gemeentelijke tekortfinanciering.

Bij de Wmo 2015 was in 2020 wel sprake van hogere lasten. Het merendeel had betrekking op de huishoudelijk zorg a.g.v. een stijging in het cliëntaantal alsook gewijzigde hogere tarieven. Dit is opgevangen binnen de totale exploitatie 2020.

Rente

Op het moment dat de rente gaat stijgen, kost het meer geld om financiële middelen aan te trekken. In 2020 was nog steeds sprake van stabiliserende trend in de kapitaal- en geldmarktrente. Daarnaast bevond het kortlopende renteniveau zich in 2020 onder de 0%, ofwel een negatieve rente. Hierdoor heeft het risico dat de rente hoger is, dan waarmee in de begroting is gerekend, zich in 2020 niet voorgedaan. Gezien de huidige rentestand is de kans minimaal dat de rente in de nabije toekomst hoger is dan de rente waarmee gerekend is.

Overige risico's van structurele aard

Overige risico's van structurele aard hebben zich in 2020 niet voorgedaan.

Weerstandscapaciteit

Bij de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Dit wordt gedaan om inzicht te bieden in de duurzaamheid waarmee tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De structurele weerstandscapaciteit (oftewel weerstandscapaciteit binnen exploitatie) betreft de middelen die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. Het gaat hierbij om de (potentiële) financiële ruimte van de gemeente, die jaarlijks in de begroting is ingebouwd.

In 2020 hebben zich geen risico's voorgedaan met structurele effecten.

Met incidentele weerstandscapaciteit (oftewel weerstandscapaciteit van het vermogen) wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Het gaat hierbij om beschikbare reserves waaraan geen bestemming hangt.

Onderstaand wordt de **incidentele weerstandscapaciteit** voor 2020 in beeld gebracht:

	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Algemene Reserve	3.864.000	4.340.000
Reserve sociaal domein	361.000	569.000
Stelpost onvoorzien	60.000	60.000
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	4.285.000	4.969.000

Om te kunnen bepalen of de hoogte van het weerstandsvermogen voldoende is, wordt gebruik gemaakt van de ratio weerstandsvermogen.

De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De weerstandscapaciteit in relatie tot de opgekomen risico's in 2020 is echter niet meer van belang. De risico's zijn immers of ten last van de reserves gebracht of verdisconteerd in het rekeningresultaat. Om deze reden is geen weerstandsratio berekend gebaseerd op de weerstandscapaciteit per ultimo 2020.

De weerstandscapaciteit ultimo 2020 is wel van belang voor het jaar 2021. Deze moet immers voldoende zijn om de risico's zoals geformuleerd in de begroting 2021 te kunnen opvangen.

De incidentele weerstandscapaciteit per ultimo 2020 is met € 684.000 toegenomen t.o.v. de begroting 2020. Als gevolg hiervan verbeterd de berekende ratio van het incidentele weerstandsvermogen voor 2021 en blijft daarmee nog steeds uitstekend.

Kengetallen financiële positie

Naast de analyse van de risico's en het weerstandsvermogen bevat deze paragraaf onderstaande set van financiële kengetallen die verder inzicht geven in de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zijn in onderstaande (wettelijk voorgeschreven) tabel weergegeven.

Jaarverslag 2020				
Kengetallen:		Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
1.	Netto schuldquote	70,99%	98,59%	65,33%
2.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	66,02%	93,99%	57,76%
3.	Solvabiliteitsratio	42,47%	37,84%	41,82%
4.	Structurele exploitatieruimte	-1,56%	0,26%	3,27%
5.	Grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%
6.	Belastingcapaciteit	113,13%	123,78%	118,99%

Ad 1. Netto schuldquote:

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. Eind 2020 is met name door verkoop van woningen statushouders het saldo aan liquide middelen fors hoger dan begroot. Met als gevolg een daling van de netto schuldquote.

In de handreiking "Houdbare gemeentefinanciën" van de VNG wordt voor de netto schuldquote een signaalwaarde van 100% genoemd als indicatie dat een gemeente moet gaan opletten. De provincie hanteert de signaalwaarde van 90%. Er blijft dan weinig leencapaciteit over om tegenvallers op te vangen. Een waarde van 130% wordt in beginsel aangegeven als kritische grens. Boven die grens is sprake van een zeer hoge schuld en kan de houdbaarheid van de gemeentefinanciën in gevaar zijn. De gemeente zou dan terughoudend moeten zijn met investeringen en voorraden bouwgrond en leningen moeten afbouwen.

Ad 2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. Verwijzend naar de toelichting van de netto schuldquote resulteert het meenemen van de doorgeleende gelden, met specifiek in 2020 de verstrekte converteerbare hybride lening aan Enexis, tot een gecorrigeerde schuldquote.

Ad 3. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteit is t.o.v. 2019 nagenoeg gelijk gebleven en ten opzichte van de begroting 2020 gestegen. Dit wordt veroorzaakt door met name een toename van het eigen vermogen. Het eigen vermogen is stabiel gebleven. Een ratio tussen de 25% – 40% geeft een "financieel gezond" beeld weer.

Ad 4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Indien de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente flexibeler dan waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. De stijging van de totale baten zorgt voor een verbetering t.o.v. de begroting 2020.

Ad 5. Grondexploitatie

De grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van decentrale overheden. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. De grondpositie van de gemeente Voerendaal is dermate laag dat geen risico's worden gelopen. Dit wordt bevestigd door de kengetallen in de tabel.

Ad 6. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente Voerendaal zich verhoudt ten opzicht van het landelijk gemiddelde. Voor de berekening van de belastingcapaciteit worden de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in onze gemeente (€ 967) vergeleken met het landelijk gemiddelde conform atlas van de lokale lasten 2021 (€ 813). De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde blijkt dat Voerendaal zijn belastingcapaciteit nagenoeg volledig benut. Dit betekent dat het genereren van eigen inkomsten door het heffen van belastingen boven het landelijk niveau zit.

Beoordeling kengetallen algemeen

Het is van belang inzicht te hebben in de financiële status (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). Door middel van bovengenoemde indicatoren wordt inzicht (een indicatie) gegeven in de financiële status en weerbaarheid op een bepaald meetmoment. Het is een technische analyse waarbij verder uitleg noodzakelijk kan zijn. Eén afzonderlijk kengetal zegt weinig over de financiële positie van de gemeente. De kengetallen dienen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding te worden gezien. Alleen dan geven ze een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Er worden door de Provincie geen conclusies getrokken op basis van deze kengetallen. Voor het toekennen van de toezichtsvorm (repressief of preventief toezicht) blijven het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting en de tijdige inzending van de begroting en jaarstukken de bepalende criteria, zoals opgenomen is in artikel 203 van de gemeentewet.

Ten opzichte van voorgaande jaren is de schuldquote behoorlijk gedaald. Dit neemt niet weg dat de schuldquote de komende jaren een stijgende lijn laat zien. Hetgeen met name komt door de financieringsvraag als gevolg van de geplande investeringsuitgaven gedurende de komende jaren.

De jaarrekening laat een positieve solvabiliteitsratio zien. Echter, zoals ook in de begroting 2021 aangegeven, zal deze iets afnemen door de inzet van reserves bij met name investeringsprojecten. Maar blijft naar verwachting nog steeds voldoende boven de 'signaleringswaarde' van 20 procent.

De ratio van de structurele exploitatieruimte is positief. De structurele exploitatieruimte is voor de jaren 2021 – 2024 laag (< 1,0%). Dit geeft aan dat de structurele baten net toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In andere woorden: er is in principe geen ruimte om een mogelijke stijging van de structurele lasten te dekken of een daling van de structurele baten op te vangen.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien. Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

Paragraaf Open Club Klimmen

Wat wilden we bereiken in 2020?

Open Club Klimmen is één van de prioritaire projecten van de gemeente Voerendaal. In deze ontwikkeling komen verschillende partijen en disciplines bijeen. Deze diversiteit en complexiteit binnen één project is de reden om de Open Club Klimmen in een paragraaf van de programmabegroting op te nemen.

In de Open Club Klimmen gaan verschillende verenigingen, maatschappelijke partners en commerciële partners met elkaar samenwerken. Het multifunctionele gebouw, de sportvelden en de buitenruimte worden met elkaar gedeeld. Om de maatschappelijke doelen te bereiken, zal ook programmatisch steeds meer worden samengewerkt.

Het beoogde resultaat van het project Open Club Klimmen is het realiseren van een duurzaam en toekomstbestendig voorzieningencomplex op het school/sportpark "de Schrub" in Klimmen. Het voorzieningencomplex zal bestaan uit een multifunctionele accommodatie, (sport)velden en een aantrekkelijke buitenruimte met recreatieve mogelijkheden, waarbij tevens natuur- en landschapswaarden worden versterkt. Met behulp van het Athletic Skills Model wordt een voorstel gemaakt voor invulling van de buitenruimte, waarbij de inrichting van het park zodanig is dat sport, spel en beweging voor alle leeftijden kan worden gefaciliteerd.

In Q1 2020 zal de definitiefase voor het gebouw en de buitenruimte worden afgerond en zal besluitvorming plaatsvinden over het Programma van Eisen, de kaders & randvoorwaarden voor de ontwerpfase en het financieel kader. Hiertoe zal een integraal raadsvoorstel worden behandeld, inhoudende:

- Definitief Programma van eisen van het multifunctionele gebouw.
- Definitief Programma en kaders voor de buitenruimte.
- Geactualiseerde stichtingskosten van de onderdelen a en b en dekkingsvoorstel, inclusief zicht op subsidies.
- Uitgangspunten voor de beheer- en exploitatieopzet.
- De wijze van aanbesteden.
- Commitment van de vaste gebruikers.

De ontwerpfase zal starten na besluitvorming. Deze stap zal starten met een aanbestedingstraject, gevolgd door het opstellen van een schetsontwerp en voorontwerp. Het ontwerp van gebouw en buitenruimte zal integraal en gelijktijdig plaatsvinden. De planning van deze fase loopt van Q2 2020 tot en met Q1 2021. De bouwteam/besteksfase is gepland van Q2 2021 tot en met Q4 2021. De Uitvoeringsfase is gepland van Q1 2022 tot en met Q2 2023.

Wat is er gerealiseerd in 2020?

De volgende punten zijn gerealiseerd in 2020:

- In januari 2020 zijn Samenwerkingsovereenkomsten Open Club Klimmen gesloten met de vaste partners:
 - INNOVO (Basisschool Ummer Clumme);
 - Stichting Humankind (Kinderdagopvang, Peuteropvang en Buitenschoolse Opvang);
 - Stichting Bibliotheek Kerkrade e.o. (Bibliotheek)
 - Meander Groep (Uitvalsbasis wijkverpleegkundigen);
 - Cicero Zorggroep (Dagbesteding).
 - VV Hellas (Voetbalvereniging);
 - TV Klimmen (Tennisvereniging);
 - Puur Jong (Jongerenpsychologie en outdoorcoaching);
 - Fysiotherapie Keijzers (Fysiotherapie).

De tiende vaste gebruiker van de OCK is de Burgerij (o.a. de sociale moestuin, laagdrempelig inlooppunt voor informatie en advies, preventieve activiteiten in het kader van eenzaamheid, vergroten sociale netwerk en dementie).

Middels de Samenwerkingsovereenkomst hebben deze partners getekend voor deelname in de Open Club Klimmen, het feit dat ze ruimte(n) gaan afnemen en huren, en dat ze programmatisch gaan samenwerken.

- In februari 2020 heeft de raad ingestemd met het Ontwikkelplan OCK met een extra investeringskrediet van € 3.315.000, af te dekken door subsidies en cofinanciering.
- In de periode januari tot en met mei zijn verschillende trajecten doorlopen om subsidies en cofinanciering voor de OCK te verwerven.
- In juni 2020 heeft de raad ingestemd met de volgende afdekking van het extra investeringskrediet van € 3.315.000 voor de realisatie van het project Open Club Klimmen:
 - Bevestigde subsidies/cofinanciering € 1.875.000
 - Opbrengst woonprogramma (garantstelling) € 350.000
 - Besparingen in het plan € 140.000
 - Aanvullende financiering gemeente € 950.000 (waarvan bijdrage uit rioolfonds € 200.000 en aanvullend krediet uit algemene reserve € 750.000).
- In juli 2020 is de Europese aanbesteding voor het Integraal ontwerpteam OCK opgestart. Medio november vond de definitieve gunning plaats aan het winnende team van ARCHITECTENZAAK B.V.
- Vanaf medio november is het ontwerpteam gestart met het schetsontwerp voor het multifunctionele gebouw en de buitenruimte/het sportpark. Bij het opstellen van het Voorontwerp zullen de gebruikers van de OCK intensief worden betrokken, evenals de omwonenden van de OCK.
- Oplevering WETRA veld: In januari 2020 is de procedure m.b.t. de ingebrekestelling verder vervolgd. Er is door bureau Kragten een technische rapportage over de gebreken opgesteld en een herstelplan met de uit te voeren maatregelen. Dit rapport is eind 2020 afgerond.
- Cofinanciering: Eind 2020 is een subsidieaanvraag ter hoogte van € 500.000 gedaan voor de Decentralisatie-uitkering Bevolkingsdaling jaarschijf 2021 bij de stadsregio Parkstad Limburg.

Paragraaf COVID-19-pandemie

De coronacrisis is zeer ingrijpend en raakt iedereen. In Voerendaal zijn - net als elders in Nederland en op de wereld - maatregelen getroffen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Die maatregelen raken Voerendaalse inwoners, bedrijven en instellingen diep en hebben grote invloed (gehad) op veel sectoren waar de gemeente (mede) een verantwoordelijkheid voor heeft. Daarom houden we zicht op onze samenleving en de mensen die in Voerendaal wonen en werken. Op die manier proberen we, samen met partners, hulp en ondersteuning te bieden aan mensen, instellingen en bedrijven die dat nodig hebben. Het zijn inspanningen die ongetwijfeld een lange adem vragen, omdat de effecten van deze crisis nog lang voelbaar en zichtbaar zullen zijn.

COVID-19 is een gebeurtenis die niet aan een programma of taakveld is toe te rekenen, maar heeft wel betrekking op de gehele decentrale overheid en op veel programma's en taakvelden. Met deze paragraaf wordt integraal toegelicht welke gevolgen COVID-19 in 2020 op de gemeente Voerendaal heeft gehad en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden genomen zijn.

Om het virus zo goed mogelijk in bedwang te houden heeft de Nederlandse regering maatregelen getroffen en zijn diverse financiële compensatieregelingen via het gemeentefonds in 2020 beschikbaar gesteld:

Compensatie Covid-19 via maatstaven onderverdeeld in:		€ 175.000
o Lokale culturele voorzieningen	€ 62.000	
o Inhaalzorg Jeugdwet	€ 20.000	
o Inhaalzorg Wmo2015	€ 9.000	
o Buurt- en dorpshuizen	€ 8.000	
o Vrijwilligersorganisaties	€ 5.000	
o Toezicht en handhaving	€ 32.000	
o Continuïteit zorg (inhaalzorg jeugd en Wmo)	€ 16.000	
o Quarantainekosten	€ 2.000	
o Aanvullend pakket re-integratiekosten bijstand	€ 4.000	
o Gemeentelijk schuldenbeleid	€ 6.000	
o Bijzondere bijstand	€ 2.000	
o Perspectief jeugd en jongeren	€ 9.000	
Compensatie Covid-19 via decentralisatie-uitkeringen		€ 180.000
o Parkeer- en toeristenbelasting	€ 9.000	
o Eigen bijdragen Wmo	€ 15.000	
o Extra kosten verkiezingen	€ 19.000	
o Noodopvang kinderen van ouders met een cruciaal beroep	€ 22.000	
o Voorschoolse voorziening peuters	€ 5.000	
o Precariobelasting en markt- en evenementenleges	€ 2.000	
o Participatie (WOZL)	€ 108.000	
Extra inkomsten		€ 355.000

Onderstaand beeld geeft de directe kosten weer die de gemeente in 2020 heeft gemaakt wegens de extra maatregelen, die zijn getroffen als gevolg van de uitbraak van het virus. Daarnaast richten wij ons bij de uitgaven op andere gemeentelijke taakvelden, die substantieel worden beïnvloed.

Meerkosten

Meerkosten betreffen de directe kosten die noodzakelijk en onvermijdelijk zijn om werkzaamheden en dienstverlening volgens de RIVM-richtlijnen te continueren en die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden. Er is geen apart taakveld waarop de extra lasten voor de bestrijding van de gevolgen van het COVID-19 virus worden verzameld. Extra COVID-19 gerelateerde lasten en baten zijn verantwoord op de taakvelden waar ze het meest betrekking op hebben:

Dienstgebouw / bedrijfsmiddelen buitendienst	€ 5.000
Raad en commissies	€ 14.000
Burgerzaken	€ 2.000
Overhead	€ 54.000
Openbare orde en veiligheid	€ 51.000
Verkeer en vervoer	€ 10.000
Economische promotie	€ 25.000
Openbaar groen	€ 42.000

Voor- en vroegschoolse educatie	€ 2.000
Wijkteams	€ 2.000
Huishoudelijke zorg	€ 8.000
Vervoersvoorzieningen – gedeelde inkomsten eigen bijdragen	€ 15.000
Meerkosten	€ 215.000

Continuïteitsbijdragen - omzetvergoeding (geen levering van prestaties)

Op 25 maart 2020 heeft de VNG met het kabinet afgesproken dat tot 1 juni de omzet van zorgaanbieders onverminderd wordt vergoed door het kabinet aan gemeenten. Deze afspraken zijn in april nader uitgewerkt. In overleg met het kabinet is besloten dat de omzetgarantie wordt verlengd tot 1 juli en daarna stopt. De gemaakte kosten worden regulier gedekt uit de in de begroting vastgestelde middelen. De compensatie voor niet geleverde prestaties c.q. omzetvergoeding bedroeg in 2020:

Leerlingenvervoer	€ 19.000
Begeleide participatie (WOZL)	€ 102.000
Jeugdzorg	€ 39.000
Huishoudelijke zorg	€ 58.000
Wmo 2015 (begeleiding)	€ 79.000
Vervoersvoorzieningen (Omnibuzz)	€ 40.000
	€ 337.000

Overige maatregelen

Een aantal maatregelen hebben voor de gemeente geen grote financiële voor of nadelen. Enerzijds zijn dit rijksregelingen, anderzijds betreft het lokale maatregelen met geringe effecten op de begroting.

Rijksregeling

Als gevolg van de COVID-19 heeft het Rijk een aantal steunpakketten geïntroduceerd voor zelfstandige ondernemers, waaronder de TOZO. Deze regeling biedt de mogelijkheid tot het aanvragen van een uitkering voor levensonderhoud en/of een bedrijfskrediet. Voor de bekostiging van deze regeling zijn in 2020 drie tranches geweest. De ontvangen rijksmiddelen zijn doorgestort naar Kompas voor de uitvoering van deze regeling. Uiteindelijk zal de afhandeling van de TOZO voor gemeenten budgetneutraal zijn.

TOZO (Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers)	€ 2.205.000
– 289 besluiten levensonderhoud	€ 1.159.000
– 7 besluiten kapitaalverstrekkingen	€ 136.000

Lokale maatregelen

Kwijtschelding huur gemeenschapsaccommodatie/ gebruiksvergoedingen verenigingen	€ 21.000
(Voor)uitbetaling van subsidie inclusief vervallen prestatie-eisen	€ 29.000

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid betekent het handelen in overeenstemming met wet- en regelgeving. Door de corona-crisis is de zorg-/dienstverlening (deels) anders, dan waarvan werd uitgegaan in de regelgeving en overeenkomsten met aanbieders. Dit kan formeel tot onrechtmatigheden leiden. Hiermee wordt niet in de eerste plaats gedoeld op fraude, maar op een uitvoeringspraktijk in crisistijd, die niet overeenkomt met de juridische uitgangspunten die gelden in een normale situatie.

Door de coronamaatregelen is het voorgekomen dat baten, lasten en balansmutaties niet meer (geheel) in overeenstemming zijn met bijvoorbeeld de onderliggende overeenkomsten, relevante verordeningen en landelijke wetgeving. Er hebben bijvoorbeeld betalingen plaatsgevonden door gemeenten aan (zorg)aanbieders vanuit continuïteitsoverwegingen, waarbij geen prestaties tegenover staan.

In het kader van de financiële rechtmatigheid heeft u daarom als raad middels de najaarsrapportage 2020 ingestemd met de maatregelen zoals deze door Voerendaal zijn genomen:

- De directe kosten (meerkosten) die noodzakelijk en onvermijdelijk zijn om werkzaamheden en dienstverlening volgens de RIVM richtlijnen te continueren en die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden.

- De omzetvergoeding (waarvoor geen prestaties zijn geleverd) aan diverse (zorg)aanbieders op het gebied van 1. leerlingenvervoer, 2. huishoudelijk zorg, 3. begeleiding en 4. Vervoersvoorzieningen
- Uitstel van lokale belastingen
- Uitstel/kwijtschelding huurbetalingen.
- (Voor)uitbetaling van subsidie of laten vallen prestatie eisen.
- Terugbetalen legeskosten van afgelaste evenementen.

Doorkijk: op weg naar de herstelfase

Ondanks dat het Kabinet de gemeente zo veel als mogelijk compenseert voor de coronacrisis en het risico hiermee op die onderdeel vooralsnog beperkt is gebleven, blijft het risico bestaan dat deze steun dan wel ophoudt of minder wordt. Daarnaast was en is nog steeds onvoldoende duidelijk hoe “tijdelijk” de verslechtering zal zijn. De sociale, maatschappelijke en economische impact van corona blijven groot. Er zijn zorgen over een toename van sociale en psychische problematiek. Horeca, sport, cultuur, retail, scholen en evenementen zien we als onze partners en ze hebben het zwaar. En we zien dat er zorgen zijn over de leefbaarheid. Hoewel we nu niet exact kunnen voorspellen wanneer er precies weer meer mogelijk zal zijn, gloort er wel licht aan het einde van de tunnel. Er is behoefte aan een samenbindend toekomstperspectief. Als gemeente kunnen we hierin onze rol pakken. Wij vinden dat nu het moment daar is om samen met onze partners een goed en herkenbaar herstelplan voor Voerendaal te ontwikkelen. Immers, vanuit onze verantwoordelijkheid als goed bestuurder, maar ook uit sociaal en economisch oogpunt hebben we belang dat alle sectoren meegenomen worden uit de crisis. Uiteraard vanuit de mogelijkheden die wij hebben.

JAAARREKENING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

(bedragen x € 1.000)	Primitieve Begroting 2020			Bijgestelde Begroting 2020			Jaarrekening 2020		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	1.839	393	-1.446	1.757	393	-1.364	1.786	190	-1.596
Veiligheid	1.097	5	-1.092	1.246	56	-1.190	1.277	54	-1.223
Verkeer, vervoer en waterstaat	1.810	47	-1.763	1.982	66	-1.916	2.126	274	-1.852
Economie	209	39	-170	214	39	-175	366	177	-189
Onderwijs	906	143	-763	932	143	-789	863	159	-704
Sport, cultuur en recreatie	2.385	171	-2.214	2.565	200	-2.365	2.524	210	-2.314
Sociaal domein	10.813	2.032	-8.781	12.977	4.006	-8.971	11.749	3.504	-8.245
Volksgesondheid en milieu	2.947	3.040	93	2.994	3.040	46	3.172	3.350	178
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	827	219	-608	1.053	270	-783	1.124	289	-835
Subtotaal programma's	22.833	6.089	-16.744	25.720	8.213	-17.507	24.987	8.207	-16.780
Algemene dekkingsmiddelen	254	19.785	19.531	86	20.637	20.551	78	21.023	20.945
Overhead	3.356	4	-3.352	3.468	19	-3.449	3.089	37	-3.052
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	60	0	-60	60	0	-60	0	0	0
Saldo van baten en lasten	26.503	25.878	-625	29.334	28.869	-465	28.154	29.267	1.113
Toevoeging / Onttrekking reserves	0	647	647	1.542	2.647	1.105	1.155	2.036	881
Totaal begroting – rekening	26.503	26.525	22	30.876	31.516	640	29.309	31.303	1.994

Begrotingsrechtmatigheid

De begrotingsrechtmatigheid wordt per afzonderlijk programma beoordeeld. Hierbij worden alleen de lasten beoordeeld. Indien de werkelijke lasten meer dan 10% (met een maximum van € 50.000) hoger zijn dan het door de raad vastgestelde budget, is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid (conform financiële verordening 2017).

Geconstateerd is dat bij 4 van de programma's de overschrijding van de werkelijke totale lasten, afgezet tegen de laatst bijgestelde begroting 2020, de vooraf toegestane marge van 10% met een maximum van € 50.000 te boven gaan. Het gaat hier om de programma's "Verkeer, vervoer en waterstaat", "Economie", "Volksgesondheid en milieu" en "Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing".

Bij programma "Verkeer, vervoer en waterstaat" betreft het een overschrijding van € 144.000. Deze wordt met name veroorzaakt door de toerekening van salariskosten en inhuur aan taakveld "Verkeer en vervoer", niet geraamde onderzoekskosten Midweg en Bergseweg, hogere kosten opstellen STRIP, hogere kosten visie verkeersstromen, hogere kosten straatreiniging (budgettair neutraal), hogere kosten zwerfvuil en lagere kosten onderhoud trottoirs.

Bij programma "Economie" betreft het een overschrijding van € 152.000. Deze wordt met name veroorzaakt

door laatste termijnen realisatie industrieterrein Op Gen Hek (zie ook inkomsten), cadeau actie ondernemers i.h.k.v. COVID-19 pandemie, extra bijdrage aan IBA t.b.v. positionering Land van Kalk in IBA-expo en kosten “Dame van Voerendaal” (budgettair neutraal i.v.m. aanwending reserve).

Bij programma “Volksgezondheid en milieu” betreft het een overschrijding van € 178.000. Deze wordt met name veroorzaakt door de wijze van facturatie door RD4 als gevolg van BTW-wetgeving. Hierdoor dienen de uitgaven bruto te worden verantwoord. Hier staan inkomsten tegenover, waardoor hier per saldo slechts een kleine overschrijding resteert. Daarnaast is binnen het taakveld riolering (budgettair neutraal) sprake van hogere kosten rioolreparaties en lagere kosten vervanging pompen en overstortellers en lagere kosten reiniging kolken en zandvangsers.

Bij programma “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing” betreft het een overschrijding van € 71.000. Deze wordt met name veroorzaakt door de toerekening van salariskosten en inhuur aan de taakvelden “Ruimtelijke ordening” en “Wonen en bouwen” en hogere lasten diverse onderzoekskosten verduurzamen gemeentelijk vastgoed.

De afwijkingen bij “mutaties reserves” worden nader toegelicht bij hoofdstuk Reserves en Voorzieningen.

Analyse Rekeningresultaat 2020

Het meest in het oog springend in een jaarrekening is natuurlijk het resultaat. Wordt het jaar afgesloten met een overschot of hebben we een tekort? Het jaar 2020 laat een overschot zien van € 1.993.924. Het rekeningresultaat is het uiteindelijke verschil tussen baten en lasten van de gemeente Voerendaal. De primitieve begroting 2020 toonde een overschot van € 22.000 (saldo primitieve begroting). Het verloop van het resultaat is onderhevig aan veranderingen die zich gedurende het boekjaar 2020 hebben voorgedaan. Het College heeft hierover tussentijds verantwoording aan de Raad afgelegd.

Onderstaand is het verloop van het resultaat samengevat weergegeven.

Rekeningresultaat 2020	mutaties	stand
Primitieve begroting 2020 (november 2019)		22.000
Raadsbesluiten december 2019 t/m mei 2020	-/- 70.000	
Mutaties voorjaarsrapportage 2020	29.000	
Saldo Voorjaarsrapportage 2020		-/- 19.000
Raadsbesluiten juni t/m november 2020	0	
Mutaties najaarsrapportage 2020	538.000	
Saldo Najaarsrapportage 2020		519.000
Raadsbesluiten december 2020	121.000	
Effecten bij het opmaken van de jaarrekening 2020	1.354.000	
Saldo jaarrekening 2020		1.994.000

Het genoemde resultaat is het resultaat vóór resultaatbestemming. Onder bestemming jaarrekeningsaldo wordt nader ingegaan op de resultaatbestemming. Hierin wordt voorgesteld om nog € 1.207.000 aan reserves en voorzieningen toe te voegen. De jaarrekening 2020 sluit dan uiteindelijk met een voordelig resultaat van € 787.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

In de analyse van de jaarrekening wordt uitgegaan van het resultaat vóór resultaatbestemming, zijnde € 1.994.000, omdat bestemming van het resultaat is voorbehouden aan de raad.

In de primitieve begroting 2020 werd een positief saldo geraamd van € 22.000. Ten opzichte hiervan zijn vervolgens tot en met de raadsvergadering van december 2020 door de raad € 618.000 (saldo mutaties tot opmaken jaarrekening 2020) aan bijstellingen geautoriseerd. Hiermee sloot het begrotingsjaar 2020 met een positief saldo van € 640.000.

In de volgende tabel wordt inzicht gegeven in de wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2020 die hebben geleid tot het uiteindelijke rekeningresultaat 2020. Deze bijstellingen zijn voor een groot deel reeds door de raad geautoriseerd (deel A) en voor een bepaald deel naar voren gekomen bij het opmaken van de jaarrekening (deel B). In onderstaande tabel wordt een nadelig effect met het “- teken” weergegeven.

Analyse rekeningresultaat 2020		Effecten 2020		Saldo 2020
		Lasten	Baten	
Primitieve begroting 2020				22.000
A. Geautoriseerde bijstellingen (aan de hand van raadsvergaderingen in 2020)				
Aanbesteding accountant (RB 2020/2/14)		-15.000		
RUD, begroting 2021 (RB 2020/3/13)		-5.000		
Veiligheidsregio, begroting 2021 (RB 2020/3/14)		-42.000		
Kompas, begrotingswijziging 2020 (RB 2020/3/17)		26.000		
GGD, begrotingswijziging 2020 (RB 2020/3/18)		-34.000		
Uitbesteding salarisadministratie	vjr	-13.000		
Algemene uitkering gemeentefonds, mutaties sept. en dec. circ. 2019	vjr		89.000	
Stelpost loon- en prijsstijging, bijstelling o.b.v. sept.circ.gem.fonds	vjr	-12.000		
Begeleiding aanbesteding exploitatie De Joffer	vjr	-15.000		
Ambulante zorg GGZ (cf sept.circ.gem.fonds 2019)	vjr	-13.000		
Exploitatiekosten pand Kerkplein 56	vjr	-7.000		
Parkstad IT, vrijval stelpost nieuw verdeelmodel	njr	35.000		
Wegwerken achterstand archief	njr	-45.000		
Algemene uitkering gemeentefonds, mutaties mei en sept.circ.2020	njr		579.000	
Gemeentefondsuitkering Sociaal Domein, mutaties meicirc	njr		239.000	
Toevoeging aan algemene reserve (noodfonds COVID-19)	njr	-208.000		
Toevoeging aan reserve Sociaal Domein t.b.v. brede aanpak dak- en thuislozen (sept.circ.gem.fonds)	njr	-18.000		
Stelpost loon- en prijsstijging, vrijval	njr	100.000		
Compensatie kazerne Maastricht-zuid	njr		52.000	
Openbare orde en veiligheid, sluiting woningen/inhuur jurist	njr	-59.000		
Vergoeding opruimen zwerfafval	njr		14.000	
Nieuwe wet inburgering cf. meicirculaire gem.fonds	njr	-25.000		
Wet Sociale Werkvoorziening cf. septembercirculaire gem.fonds	njr	-108.000		
Jeugdgezondheidszorg (Gezond in de Stad) cf. sept.circ.gem.fonds	njr	-4.000		
Huur Chalets Haspengouw, i.v.m. sloop minder huuropbrengst	njr	-14.000		
WOZL / WSP Parkstad; 2 ^e begr.wijz. 2020 (RB 2020/8/8)		121.000		
Totaal geautoriseerde bijstellingen		-355.000	973.000	
Stand najaarsrapportage 2020 + raad december				640.000
B. Nog niet geautoriseerde bijstellingen (bij opmaken jaarrekening 2020)				
Lagere lasten raad en commissies		8.000		
Hogere lasten college B&W		-91.000		
Lagere lasten intergemeentelijke samenwerking		40.000		
Lagere baten huwelijksvoltrekkingen			-7.000	
Hogere lasten gemeentehuis		-12.000		

Analyse rekeningresultaat 2020	Effecten 2020		Saldo 2020
	Lasten	Baten	
Lagere lasten informatievoorziening en automatisering	33.000		
Lagere lasten facilitaire zaken	15.000		
Lagere lasten documentaire informatievoorziening	84.000		
Lagere lasten overige personeelskosten	35.000		
Hogere lasten voorlichting en communicatie	-10.000		
Hogere baten geldleningen		14.000	
Hogere baten aandelen en dividend		6.000	
Hogere lasten / baten onroerende zaakbelasting	-6.000	38.000	
Lagere lasten oninbare gemeentelijke belastingen	11.000		
Hogere baten algemene uitkering gemeentefonds		93.000	
Lagere lasten stelpost onvoorzien	73.000		
Lagere lasten crisisbeheersing en brandweer	36.000		
Hogere lasten openbare orde en veiligheid	-47.000		
Hogere lasten onderhoud verhardingen	-30.000		
Hogere lasten verkeersveiligheid	-16.000		
Hogere baten verkeersveiligheid		202.000	
Hogere lasten zwerfvuil	-32.000		
Hogere lasten economisch beleid	-25.000		
Hogere lasten toerisme	-10.000		
Hogere baten toeristenbelasting		7.000	
Hogere lasten onderwijshuisvesting	-18.000		
Lagere lasten pand Cortemich	44.000		
Lagere lasten voor- en vroegschoolse educatie	55.000		
Lagere lasten sportbeleid	28.000		
Lagere lasten ondersteuning sportverenigingen	14.000		
Lagere lasten schoolsportolympiade	6.000		
Hogere lasten sportcomplex de joffer	-13.000		
Lagere lasten / lagere baten voetbalvelden	24.000	-2.000	
Lagere lasten cultuurverenigingen	8.000		
Lagere lasten activiteitenbudget	35.000		
Lagere lasten muziekonderwijs	9.000		
Lagere lasten cultureel erfgoed	10.000		
Hogere lasten bibliotheekwerk	-5.000		
Hogere lasten openbaar groen	-16.000		
Lagere lasten speeltuinen	6.000		
Lagere baten exploitatie pand de Borenburg		-14.000	
Lagere lasten exploitatie Kunderhoes	12.000		
Lagere lasten burgerijen	17.000		
Lagere lasten buurtbus	8.000		
Lagere lasten Wmo 2015, 1 ^e lijnsloket	12.000		
Lagere lasten uitvoeringsprogramma sociaal domein	20.000		
Lagere lasten jeugdzorg, 1 ^e lijnsloket	15.000		
Lagere lasten jeugdzorg, voorzieningen in natura	303.000		

Analyse rekeningresultaat 2020	Effecten 2020		Saldo 2020
	Lasten	Baten	
Lagere lasten inkomensregelingen (Kompas)	200.000		
Lagere lasten schuldhelpverlening (Kompas)	25.000		
Lagere lasten / hogere baten BBZ	16.000	142.000	
Lagere lasten participatiebudgetten	25.000		
Lagere lasten / lagere baten wet sociale werkvoorziening	78.000	-29.000	
Hogere lasten Wmo 2015	-136.000		
Lagere lasten geëscaleerde zorg 18+	51.000		
Lagere lasten collectieve preventie	23.000		
Lagere lasten jeugdgezondheidszorg	29.000		
Hogere lasten inzameling huishoudelijk afval	-39.000		
Hogere baten afvalstoffenheffing		26.000	
Lagere lasten RUD	11.000		
Hogere lasten duurzaamheid	-37.000		
Lagere baten bouw- en woningtoezicht		-28.000	
Lagere lasten exploitatie chalets	7.000		
Kapitaallasten / renteresultaat	35.000		
Overige mutaties	-12.000		
Totaal nog niet geautoriseerde bijstellingen	906.000	448.000	
Resultaat jaarrekening 2020			1.994.000

Uit bovenstaande tabel (onderdeel B) blijkt gedetailleerd hoe het verschil is ontstaan tussen het geraamde resultaat bij de najaarsrapportage en het uiteindelijke resultaat van de jaarrekening. Onderstaand worden de afwijkingen zowel positief als negatief toegelicht:

Lagere lasten raad en commissies

De per saldo lagere lasten worden enerzijds veroorzaakt doordat de lasten voor accountant (€ 7.000), rekenkamercommissie (€ 10.000) en presentiegelden commissieleden (€ 6.000) lager uitvallen dan begroot. Daarnaast zijn niet begrote uitgaven gedaan in het kader van de COVID-19-pandemie. Het gaat hierbij om kosten uitzenden raadsvergaderingen (€ 9.000) en kosten uitbreiding discussiesysteem in raadzaal (€ 6.000).

Hogere lasten college B&W

Hogere lasten door een extra dotatie aan de voorziening personeel uit dienst inzake de herberekening van de actuariële waarden wethouderspensioenen als gevolg van lage rentestand 0,290% naar 0,082% (€ -91.000).

Lagere lasten intergemeentelijke samenwerking (reserve overloop € 40.000)

Betreft lagere lasten middengebied doordat projecten nog doorlopen naar 2021. Het betreft de realisatie van projecten binnen lijnen Landbouw/Landschap en Toerisme, waarvan de besluitvorming in 2020 heeft plaatsgevonden. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming deze middelen toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere baten huwelijksvoltrekkingen

Het aantal huwelijksvoltrekkingen is lager uitgevallen dan begroot. De COVID-19-pandemie heeft hier waarschijnlijk een rol gespeeld.

Hogere lasten gemeentehuis

Hogere lasten door huur presentatie-units (€ -3.000), hogere kosten onderhoud presentatiemiddelen (€ -2.000), hogere kosten camerabewaking en alarmering (€ -3.000), hogere kosten verzekeringspremie (€ -2.000) en hogere kosten schoonmaak (€ -7.000). Hier staan lagere kosten elektriciteitsverbruik (€ 5.000) tegenover.

Lagere lasten informatievoorziening en automatisering (reserve overloop € 20.000)

Lagere kosten onderhoud software (€ 20.000), lagere kosten telefonie (€ 10.000), lagere kosten incidentele vervanging software (€ 19.000) en hogere kosten i.v.m. aankoop videoconferentie units (€ -16.000). Voorgesteld wordt via resultaatbestemming een bedrag van € 20.000 toe te voegen aan de reserve overloop t.b.v. implementatiekosten Key2burgerzaken.

Lagere lasten facilitaire zaken

Lagere lasten drukwerk en bureaubenodigdheden (€ 3.000), lagere kosten aankoop koffie/thee/soep (€ 7.000), lagere kosten lease printers (€ 10.000) en lagere portiekosten (€ 4.000). Hier staan nog hogere kosten als gevolg van de COVID-19-pandemie tegenover (€ -9.000).

Lagere lasten documentaire informatievoorziening (reserve overloop € 37.000 en € 45.000)

Betreft lagere lasten implementatie informatiemanagement / visie op inrichten informatiemanagement met name als gevolg van beëindiging functionele integratie (€ 37.000). Daarnaast lagere kosten wegwerken van de achterstand archief (€ 45.000, zie ook najaarsrapportage 2020), welke werkzaamheden nog niet zijn voltooid. Deze worden in 2021 voortgezet. Voorgesteld wordt het beide bedragen via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten overige personeelskosten

Lagere kosten recepties personeel, kerstviering en nieuwjaarsbijeenkomst (€ 5.000), lagere kosten OV-reizen (€ 5.000), lagere kosten opleidingen/cursussen (€ 19.000) en lagere kosten ARBO aanpassingen werkplekken (€ 6.000). De COVID-19-pandemie heeft bij genoemde posten een rol gespeeld.

Hogere lasten voorlichting en communicatie

De per saldo hogere lasten worden veroorzaakt door kosten vormgeving begroting 2021 (€ -7.000) en kosten ZO-nieuws (€ -7.000). Hier staan lagere kosten van drukwerk gemeentelijk magazijn tegenover (€ 4.000).

Hogere baten geldleningen

Voordeel door dat het kortlopende renteniveau zich ook in 2020 onder de 0% begaf, ofwel een negatieve rente. Voerendaal profiteert van deze situatie bij het opnemen van dag- en kasgeldleningen. Door de negatieve rente krijgt de gemeente namelijk geld toe als zij kortlopend leent (€ 11.000). Daarnaast een voordeel bij renteopbrengst leningen zonnepanelenproject (€ 3.000).

Hogere baten aandelen en dividend

Hogere dividenduitkering Enexis (€ 8.000), lagere dividenduitkering BNG (€ -14.000) en RD4 (€ -2.000). Daarnaast is een finale schikking ontvangen bij opheffen "Verkoop Vennootschap BV", "Vordering op Enexis BV" en "CBL Vennootschap BV" (€ 14.000).

Hogere baten algemene uitkering gemeentefonds

De algemene uitkering is op basis van de decembercirculaire en actuele informatie betreffende de maatstaven berekend. De hogere baten komt enerzijds door bij de december- en maartcirculaire gemeentefonds toegekende compensatie middelen COVID-19-pandemie (€ 39.000) welke zijn toegevoegd aan de algemene reserve (noodfonds COVID-19). Daarnaast valt de algemene uitkering 2018 hoger uit, mede doordat de bij de jaarrekening 2018 verwachte onderuitputting op de rijksbegroting zich niet heeft voorgedaan.

Hogere lasten / baten onroerende zaakbelasting

De kosten BsGW vallen hoger uit dan geraamd. De hogere opbrengst OZB komt doordat de werkelijke WOZ-waarde hoger is dan waarmee bij de vaststelling van de tarieven rekening is gehouden.

Lagere lasten oninbare gemeentelijke belastingen

Lagere lasten als gevolg van een daling in de oninbaarheid van belastingvorderingen.

Lagere lasten stelpost onvoorzien

De stelpost onvoorzien (€ 60.000) is, ondanks dat er wel onvoorzien kosten waren, niet ingezet in 2020. Deze onvoorzien kosten, onder ander als gevolg van de COVID-19-pandemie, zijn of gedekt uit het noodfonds (algemene reserve) of opgevangen binnen de bestaande budgetten. Daarnaast is de stelpost PM-posten niet geheel ingevuld (€ 13.000).

Lagere lasten crisisbeheersing en brandweer

De lagere lasten betreffen lagere kosten huur brandkranen (€ 7.000), te hoog geraamd kosten "veiligheidsbureau" (€ 16.000) en afrekening 2020 concept jaarrekening veiligheidsregio (€ 13.000).

Hogere lasten openbare orde en veiligheid

Betreft hogere kosten opruimen drugsafval (€ -25.000), hogere kosten i.v.m. entree nieuwe gebruikers BPOZ-online in het kader van verplichte GGZ (€ -5.000), hogere kosten bestuurlijke aanpak (€ -6.000) en kosten inhuur handhavingsjurist (€ -11.000).

Hogere lasten onderhoud verhardingen (reserve overloop € 10.000)

Per saldo hogere lasten als gevolg van kosten onderzoek Midweg en Bergseweg (€ -13.000), kosten inventarisatie en beoordeling kunstwerken (€ -14.000), hogere kosten opstellen STRIP 2.0 (€ -22.000), lagere kosten onderhoud trottoirs (€ 9.000) en lagere kosten 2-jaarlijkse wegininspecties (€ 10.000). De wegininspecties zijn met 1 jaar doorgeschoven en daarom wordt voorgesteld het hiervoor gereserveerde bedrag via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere lasten verkeersveiligheid

De kosten voor opstellen visie verkeersstromen zijn hoger uitgevallen.

Hogere baten verkeersveiligheid (reserve afschrijving € 202.000)

Over de jaren 2015-2017 is van Parkstad een nabetaling ontvangen van BDU-subsidies voor infrastructurele werken. Voor Voerendaal betrof dit de reconstructie van de Valkenburgerweg. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming deze middelen toe te voegen aan de reserve afschrijving.

Hogere lasten zwerfvuil

Met RD4 is een contract afgesloten voor het opruimen van illegale dumpingen. In 2020 was er sprake van een forse toename van het aantal illegale dumpingen en zwerfafval. Daarnaast zijn er hogere kosten voor het verwijderen van asbesthoudend afval en drugsafval door gespecialiseerde bedrijven.

Hogere lasten economisch beleid

In het kader van de COVID-19-pandemie is een cadeau actie voor de lokale ondernemers geïnitieerd.

Hogere lasten toerisme

Betreft een bijdrage aan IBA inzake positionering Land van Kalk in IBA expo 2020-2021.

Hogere baten toeristenbelasting

Hogere baten door meer overnachtingen.

Hogere lasten onderwijshuisvesting

Betreft hogere OZB en hogere verzekeringspremie voor de vier schoolgebouwen.

Lagere lasten pand Cortemich

Lagere lasten doordat het beheer van de Cortemich nog niet is overgedragen aan de gemeente. De bij de jaarrekening 2019 gereserveerde middelen voor frictiekosten overname beheer zijn eveneens vrijgevallen.

Lagere lasten voor- en vroegschoolse educatie (reserve overloop € 55.000)

Ten behoeve van het uit te voeren onderwijsachterstandenbeleid zijn in 2020 niet alle daarvoor gereserveerde middelen ingezet. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de overgang van de peuteropvang van POVV naar Humankind. Daarnaast is het opstellen van het onderwijsachterstandenbeleid vertraagd door de grote belasting bij educatieve partners ten gevolge van de COVID-19-pandemie. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming deze middelen toe te voegen aan de reserve overloop t.b.v. overgangskosten en kosten VVE training voor andere partners.

Lagere lasten sportbeleid

Betreft lagere kosten activiteiten jeugd en senioren (€ 14.000), lagere kosten The Move Factory (€ 7.000) en lagere kosten uitvoering sportakkoord (€ 7.000) mede ten gevolge van de COVID-19-pandemie.

Lagere lasten ondersteuning sportverenigingen

Betreft vervallen subsidie aan gymnastiekvereniging Furenthela als gevolg van de fusie met gymnastiekvereniging Coriovallum tot Dynamica Parkstad.

Lagere lasten schoolsportolympiade

Lagere lasten als gevolg van COVID-19-pandemie.

Hogere lasten sportcomplex De Joffer

Als gevolg van de gewijzigde regelgeving t.a.v. de btw sportvrijstelling is voor de jaren 2019 en 2020 "Addendum III" overeengekomen met aanvullende afspraken inzake de gewijzigde exploitatiebijdrage en het in rekening brengen van de volle kostprijs (€ -8.000). Het laatstgenoemde betekent dat de doorbelast huur kostendekkend moet zijn. Bij de berekening hiervan voor 2020 is per abuis over het hoofd gezien dat de OZB en de verzekeringspremie gestegen waren (€ -4.000).

Lagere lasten / lagere baten voetbalvelden

Door gewijzigde BTW regelgeving (sportbesluit) zijn de overeenkomsten met de voetbalverenigingen aangepast hetgeen tot lagere lasten (€ 13.000) leidt. In dit kader is een specifieke uitkering ontvangen voor BTW-lasten kosten voetbalvelden (€ 8.000). Verder zijn de kosten voor onderhoud voetbalvelden lager uitgevallen (€ 11.000) en is in het kader van de COVID-19-pandemie de huur voor 50% kwijtgescholden (€ -10.000).

Lagere lasten ondersteuning cultuurverenigingen

Lager lasten door bijgestelde subsidiebedragen als gevolg van lagere ledenaantallen en daling van aantal verenigingen.

Lagere lasten activiteitenbudget

Lagere lasten mede veroorzaakt door COVID-19-pandemie.

Lagere lasten muziekonderwijs

Lagere lasten door lager ledenaantal.

Lagere lasten cultureel erfgoed

Lagere kosten opknappen kapel Valkenburgerweg.

Hogere lasten bibliotheekwerk

De extra bijdrage aan Boek1Boek schooljaar '19/20 was het gevolg van bezuinigingen op bibliotheekwerk en het feit dat Boek1Boek voor bs Cortemich niet structureel opgenomen was in de begroting van de bibliotheek. Boek1Boek heeft een positief effect op de leesvaardigheid en leesbevordering bij basisschoolleerlingen. Op basis hiervan is in overleg met de portefeuillehouder Boek1Boek op bs Cortemich met 1 jaar verlengd met een extra bijdrage van de gemeente en een verhoogde bijdrage vanuit bs Cortemich. Na dit jaar dient de school dit zelf te bekostigen.

Hogere lasten openbaar groen

Als gevolg van de beëindiging van de functionele integratie wordt voor het afvoeren van groenafval weer gebruik gemaakt van een transportbedrijf. Met deze kosten (€ -10.000) was geen rekening gehouden in de begroting. Daarnaast hogere kosten voor de tijdelijke huisvesting van buitendienstmedewerkers in verband met de COVID-19-pandemie (€ -4.000) en hogere kosten gegevensbeheer groenariaal door het gegevenshuis (€ -2.000).

Lagere lasten speeltuinen

Betreft lagere kosten onderhoud speeltuinvoorzieningen.

Lagere baten exploitatie pand De Borenburg

In verband met de COVID-19-pandemie is als tegemoetkoming aan de exploitant 50% van de huur kwijtgescholden.

Lagere lasten exploitatie pand Kunderhoses

Lagere lasten doordat pas vanaf het 4e kwartaal aan de voorwaarden wordt voldaan behorende bij de geraamde hogere exploitatiebijdrage.

Lagere lasten burgerijen

De lasten vallen lager uit als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Lagere lasten buurtbus

Lagere onderhoudskosten en lager brandstofverbruik als gevolg van COVID-19-pandemie.

Lagere lasten Wmo 2015, 1^e lijnsloket

Lagere lasten flankerend ouderenbeleid "ontmoetingsgroep" als gevolg van COVID-19-pandemie (€ 9.000) en lagere bijdrage aan Tafeltje-dek in verband met de positie van het eigen vermogen (€ 3.000).

Lagere lasten uitvoeringsprogramma sociaal domein (reserve overloop € 5.000)

Lagere lasten als gevolg van COVID-19-pandemie. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming een bedrag van € 5.000 toe te voegen aan de reserve overloop t.b.v. éénmalige kosten ontvlechten Zorgned.

Lagere lasten jeugdzorg, 1e lijnsloket

Ten aanzien van deskundigheidsbevordering hebben in 2020 minder activiteiten plaatsgevonden dan vooraf verwacht. Enerzijds ten gevolge van COVID-19-pandemie en anderzijds ten gevolge van een personeelsswisseling en de voorbereiding op de overgang van de toegang naar JENS. Hierdoor is vooral ingezet op uitwisseling afstemming zonder inzet van het deskundigheidsbudget. Daarnaast hebben minder activiteiten plaatsgevonden op het gebied van PR vanwege het niet doorgaan van activiteiten door COVID-19.

Lagere lasten jeugdzorg, voorzieningen in natura (reserve sociaal domein € 312.000)

In tegenstelling tot de jaarrekening 2019 is er in 2020 sprake van lagere lasten (€ 158.000) verblijfsvoorzieningen (via centrumgemeente Maastricht) en daarnaast lagere lasten (€ 20.000) niet bestede middelen voor innovatieve doeleinden mede als gevolg van COVID-19-pandemie. De lasten voor JENS vallen hoger uit a.g.v. een verstrekte vergoeding, ter hoogte van € 35.000, voor meerkosten als gevolg van de COVID-19-pandemie. Daarnaast is inzet van de geraamde stelpost jeugd inzake de extra financiële middelen meicirculaire 2019 (€ 160.000) niet noodzakelijk geweest.

Voorgesteld wordt via resultaatbestemming het overschot binnen het domein jeugd (1^e lijnsloket, voorzieningen in natura en veiligheid/jeugdreclassering) toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

Lagere lasten inkomensregeling / schuldhulpverlening (Kompas) (reserve sociaal domein € 225.000)

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door de lagere bijstandsuitkeringen. Voor details wordt verwezen naar de jaarrekening 2020 van Kompas die in de vergadering van 3 juni 2021 behandeld is. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming dit bedrag toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

Lagere lasten / hogere baten BBZ (reserve sociaal domein € 135.000)

De lagere lasten betreft afwikkeling Bbz 2004 voorgaande jaren. De hogere baten betreft de forfaitaire vergoeding uitvoeringskosten per aanvraag algemene bijstand en per aanvraag voorziening in bedrijfskapitaal als onderdeel van de TOZO-regeling. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming deze forfaitaire vergoeding toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

Lagere lasten participatiebudgetten (reserve overloop € 25.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt door de ontvangen middelen IU nieuwe wet Inburgering via de meicirculaire waar nog geen (extra) lasten tegenover stonden. Met het uitstel van de Inburgeringswet (is nu 01-01-2022) is het zwaartepunt van implementatie verschoven naar 2021 en wordt er per 01-07-2021 gestart met de pilot maatschappelijke begeleiding door Kompas zelf waar fte's voor nodig zijn. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming dit bedrag toe te voegen aan de reserve overloop.

Lagere lasten / lagere baten wet sociale werkvoorziening (reserve sociaal domein € 40.000)

Positief resultaat conform jaarrekening WOZL € 23.000 en WSP € 49.000. De geraamde onttrekking aan de reserve sociaal domein ad € 29.000 t.b.v. de 1e begrotingswijziging is met dit uiteindelijke resultaat derhalve niet noodzakelijk. Voorgesteld wordt via resultaatbestemming het per saldo voordelige bedrag toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

Hogere lasten WMO 2015

De per saldo hogere lasten zijn als volgt opgebouwd:

- hogere lasten als gevolg van meer toegekende woningaanpassingen (€ -9.000);
- hogere lasten huishoudelijke zorg veroorzaakt door enerzijds een stijging van het cliëntaantal, medische adviezen en gewijzigde hogere tarieven als gevolg van CAO-stijging (€ -128.000), niet geraamde juridische kosten als gevolg van kort geding (€ -8.000) en lagere baten CAK (€ -16.000);
- hogere lasten Wmo 2015 (voormalig AWBZ) (€ -33.000). De continuïteitsfinanciering oftewel omzetgarantie als gevolg van de COVID-19-pandemie bedraagt afgerond € 65.000 en de gedeclareerde meerkosten € 1.000;
- lagere lasten door lager toegekende pgb's en lagere budgetuitputting verstrekte pgb's (€ 32.000);
- lagere lasten vervoersvoorzieningen als gevolg van COVID-19-pandemie ondanks toepassen continuïteitsfinanciering (€ 26.000)

Lagere lasten geëscaleerde zorg 18+ (reserve sociaal domein € 51.000)

De lagere lasten zijn als volgt opgebouwd:

- Lagere lasten (€ 16.000) a.g.v. niet benodigde ontvangen "Middelen meicircularie 2019 "Wet verplichte GGZ" die per 1-1-2020 van start is gegaan. Tot op heden betreft het voornamelijk de inzet van ambtelijke capaciteit/uren (registratie van meldingen en verkennend onderzoek).
- Lagere lasten (€ 12.000) a.g.v. de niet benodigde ontvangen "extra middelen septembercircularie 2019 "ambulantisering GGZ" in verband met het decentraliseren van beschermd wonen en opvang. Het grootste deel loopt via de integratie-uitkering Beschermd Wonen. Binnen Parkstad zijn afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in een uitvoeringsagenda. De ambulante GGZ begeleiding loopt via de lokale Wmo. Er is dus verder geen sprake geweest van specifieke kosten hieromtrent.
- Lagere lasten inloof functie GGZ-mixen doelgroepen (€ 7.000) veroorzaakt door COVID-19, omdat voorliggende voorzieningen grotendeels afgeschaald oftewel gesloten waren. Daarnaast zijn de lasten t.b.v. gezamenlijke aanpak bouwstenen personen met verward gedrag wederom nihil als gevolg van subsidiëring. De via de reserve overloop hiervoor overgehevelde middelen kunnen derhalve vrijvallen (€ 16.000 Reserve overloop).

Lagere lasten collectieve preventie

Betreft lagere lasten rijksvaccinatieprogramma mede als gevolg van COVID-19-pandemie (€ 20.000) en niet vooraf te ramen doorgeschoven BTW (€ 3.000).

Lagere lasten jeugdgezondheidszorg (reserve overloop € 5.000)

Lagere lasten door incidenteel voordeel als gevolg van subsidieafrekening 2019 JGZ 0-4 jaar met Meander (€ 24.000) en lagere lasten decentralisatie-uitkering "Gezond in de Stad" (€ 5.000). Voorgesteld wordt via resultaatbestemming laatst genoemd bedrag toe te voegen aan de reserve overloop.

Hogere lasten inzameling afval

De hogere lasten worden met name veroorzaakt door de voorlopige afrekening PMD voor de jaren 2017 en 2018 (€ -45.000) en verder door afrekening inzameling huishoudelijk afval variabel deel (€ -4.000) en afrekening bedrijfsresultaat RD4 (€ 16.000). Daarnaast is er sprake van hogere kosten BsGW (€-6.000).

Hogere baten inzameling huishoudelijk afval

Hogere opbrengst door hoger aantal aanbiedingen containers.

Lagere lasten uitvoering en handhaving milieu

Lagere lasten conform jaarrekening RUD en winstdeling 2019.

Hogere lasten duurzaamheid

Hogere lasten als gevolg van onderzoek naar de mogelijkheden van verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed (€ 10.000) en advies-, onderzoek- en aanbestedingskosten zonnepanelenproject (€ 27.000).

Lagere baten bouw- en woningtoezicht

Lagere baten legesopbrengsten.

Lagere lasten exploitatie chalets

Lagere exploitatielasten als gevolg van de sloop van twee chalets (1^e kwartaal 2020).

Kapitaallasten / renteresultaat

Doordat diverse investeringen later gerealiseerd worden dan oorspronkelijk gepland vallen de kapitaallasten lager uit. Het betreft met name de volgende investeringen: Motion 2^e fase, Basisregistratie (mGBA), nieuw handelsregister, natuurtransferium Kunradersteengroeven en wandelknooppunten netwerk Zuid-Limburg (totaal € 30.000). Daarnaast zijn kleine voordelen behaald bij diverse projecten (€ 5.000). (zie ook overzicht investeringsprojecten verderop in dit boekwerk).

Wet normering topinkomens (Wnt)

Wet normering Topinkomens

Op grond van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector is de gemeente verplicht tot jaarlijkse publicatie van financiële arbeidsvoorwaarden van topfunctionarissen van de gemeenten – de secretaris en de griffier – ongeacht of zij de norm overschrijden. Voor Voerendaal is het algemeen bezoldigingsmaximum van toepassing, welk voor 2020 is vastgesteld op € 201.000.

Bedragen x € 1	H.H.M. Timmermans	C.J.H.M. Janssen
Functiegegevens	Secretaris	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01 – 31-01	01-02 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	12.695	102.108
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	12.695	102.108
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.025	183.975
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	12.695	102.108
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	H.H.M. Timmermans	C.J.H.M. Janssen
Functiegegevens	Secretaris	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 – 31-12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	-
Dienstbetrekking?	Ja	-
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	111.756	-
Beloningen betaalbaar op termijn	0	-
<i>Subtotaal</i>	111.756	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	-
Totale bezoldiging	111.756	-

Bedragen x € 1	S.H.H.J. Dormans-Simons	A.L.A. Hoven-Ubags	F.H.A. Meijerink
Functiegegevens	Griffier	Plv Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01 – 31-07	01-08 – 16-11	17-11 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,78	0,89	0,89
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	48.564	19.704	10.018
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	48.564	19.704	10.018
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	91.241	52.787	21.995
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	48.564	19.704	10.018
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	S.H.H.J. Dormans-Simons	A.L.A. Hoven-Ubags	F.H.A. Meijerink
Functiegegevens	Griffier	Plv Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 – 31-12	-	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,78	-	-
Dienstbetrekking?	Ja	-	-
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	66.809	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	0	-	-
<i>Subtotaal</i>	66.809	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	151.320	-	-
Totale bezoldiging	66.809	-	-

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

Categoriale rekening 2020

Naast een zicht op de lasten en de baten per programma kan de jaarrekening ook weergegeven worden middels een indeling in zogenaamde categorieën. Onderstaand overzicht geeft deze indeling weer.

Categoriale rekening 2020		Absoluut (bedragen)	
Kostencategorie		Batencategorie	
Salarissen en sociale lasten	5.349.000		
Kapitaallasten (rente en afschrijving)	1.763.000		
Belastingen	139.000	Gemeentelijke belastingen	4.643.000
		Leges en andere rechten	1.687.000
Gronden	0	Gronden	74.000
Duurzame goederen	172.000		
Pachten	0	Pachten	15.000
		Huren	358.000
Sociale uitkeringen in natura	4.135.000	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	98.000
Ingeleend personeel	909.000	Uitgeleend personeel	17.000
Goederen	263.000	Goederen	0
Diensten	4.225.000	Diensten	0
Sociale uitkeringen in geld	0	Verhaal sociale uitkeringen in geld	0
Subsidies ¹⁾	480.000		
Inkomensoverdrachten Rijk ²⁾	40.000	Inkomensoverdrachten Rijk ²⁾	21.282.000
Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk ³⁾	9.734.000	Inkomensoverdrachten overheid niet Rijk ³⁾	599.000
Inkomensoverdrachten overig ⁴⁾	215.000	Inkomensoverdrachten overig ⁴⁾	58.000
Kapitaaloverdrachten Rijk	0	Kapitaaloverdrachten Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0	Kapitaaloverdrachten overheid niet Rijk	0
Kapitaaloverdrachten overig	24.000	Kapitaaloverdrachten overig	130.000
Rente en dividend	493.000	Rente en dividend	252.000
Doorberekende rente	-372.000		
Mutaties reserves	1.179.000	Mutaties reserves	2.036.000
Mutaties voorzieningen	561.000	Mutaties voorzieningen	54.000
Subtotaal lasten	29.309.000		31.303.000
Rekeningsaldo	1.994.000		
Totaal lasten	31.303.000	Totaal Baten	31.303.000

1) Subsidies conform subsidieverordening

2) "Centrale overheid" (algemene uitkering)

3) Provincies, gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen.

4) (exploitatie)bijdragen aan derden

Realisatie in primitieve begroting opgenomen dekkingsplan

Bij de totstandkoming van de begroting 2020 zijn bezuinigingsmaatregelen voor 2020 genomen en ook belastingverhogende maatregelen. In deze paragraaf willen we met name stil staan bij de mate waarin de voorgenomen maatregelen ter dekking van de begroting (het dekkingsplan) zijn gerealiseerd.

Dekkingsplan	Begroot	Realisatie
Ombuigingen / bezuinigingen		
Branding	10.000	Besparing gerealiseerd.
Economisch beleid	11.000	Incidentele taakstelling op werkbudget (€ 8.000) gerealiseerd. Structurele taakstelling (€ 3.000) vestigingsregister Parkstad niet gerealiseerd. Gebleken is dat deze niet kan worden opgezegd.
Toeristenbelasting	8.000	Geraamde meeropbrengst is gerealiseerd.
Voor- en voerschoolse educatie	10.000	Taakstelling Educatieve agenda gerealiseerd
Activiteitenbudget	6.000	Taakstelling gerealiseerd.
Burgemeester Strous Cultuurprijs	7.000	Taakstelling gerealiseerd.
Kermis	5.000	Besparing gerealiseerd.
Cultureel erfgoed	8.000	Incidentele taakstelling op werkbudget gerealiseerd.
Natuur en landschap	5.000	Incidentele taakstelling op werkbudget gerealiseerd.
Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein	6.000	Taakstelling gerealiseerd.
Woningaanpassingen	10.000	Taakstelling niet gerealiseerd.
Opvang- en beschermd wonen voorziening	8.000	Taakstelling Inloopfunctie GGZ-mixen gerealiseerd.
Bestemmingsplannen	6.000	Taakstelling gerealiseerd.
Duurzaamheid	5.000	Incidentele taakstelling werkbudget niet gerealiseerd.
Volkshuisvesting algemeen	5.000	Incidentele taakstelling op werkbudget gerealiseerd.
Bouw- en woningtoezicht	12.000	Meeropbrengst leges bouwvergunningen niet gerealiseerd.
Overige personeelskosten	8.000	Taakstelling gerealiseerd.
Bedrijfsvoering	5.000	Taakstelling gerealiseerd. Abonnement Pauw opgezegd.
Voorlichting en communicatie	13.000	Taakstelling gerealiseerd op gemeentelijk magazijn en stopzetten begrotingsapp.
Burgeronderzoeken	5.000	Taakstelling voor 2020 gerealiseerd. Met ingang van begroting 2021 4-jaarlijks burgeronderzoek geraamd.
Salarissen	20.000	Taakstelling beperkte inzet combinatiefunctionaris gerealiseerd.
Kapitaallasten	63.000	Taakstelling gerealiseerd. Afschrijvingstermijnen aangepast.
Incidentele inzet gemeentelijke reserves		
Algemene reserve, extra middelen Peuter Opvang Voerendaal.	26.000	Inzet algemene reserve ter dekking kosten Peuter Opvang Voerendaal (€ 26.000).

Dekkingsplan	Begroot	Realisatie
Belastingverhogende maatregelen		
Onroerende zaakbelasting niet-woningen	47.000	Geraamde meeropbrengst OZB niet woningen gerealiseerd.
Totaal dekkingsplan	309.000	Deels gerealiseerd (€ 279.000)

Het dekkingsplan is zowel incidenteel als structureel van aard. Voor het incidentele deel (inzet reserves) heeft dit geen doorwerking naar de komende jaren.

Realisatie in primitieve begroting opgenomen p.m. posten

Naast eerder genoemd dekkingsplan, is in de begroting tevens gewezen op een aantal zogenaamde p.m.-posten. Bij deze posten kon bij het opstellen van de begroting niet concreet worden aangegeven wat de financiële impact ervan zou zijn. Voor deze posten werd derhalve geen bedrag geraamd. Wat dat betreft hielden deze posten een zodanig risico in, dat bij het oordeel omtrent de financiële positie hiermee rekening moest worden gehouden. In onderstaand overzicht blijkt in welke mate deze posten tot consequenties voor de jaarrekening 2020 hebben geleid.

In begroting voor 2020 opgenomen p.m.-posten	Actuele stand van zaken
Matige financiële impact: < € 50.000	
- Wegbeheer - Bestuurlijke aanpak	- Structureel verwerkt in de begroting. - De kosten zijn opgevangen binnen de totale exploitatie.
Grote financiële impact: > € 50.000	
- STRIP 2.0 - Omgevingswet - Wet arbeidsmarkt in balans	- Structureel verwerkt in de begroting. - De kosten van softwarekoppelingen en dataconversie zijn structureel verwerkt in de begroting. - Invoering wet per 1-1-2020 heeft vooralsnog geen financiële impact gehad.

Rekeningresultaat vóór en na reserveringen

De rekening 2020 sluit met een voordelig saldo van € 1.994.000.

Dit saldo is niet alleen het resultaat van het verschil van de baten en lasten. Wat hierin meespeelt zijn de onttrekkingen alsmede de toevoegingen aan de reserves.

Met andere woorden, het resultaat komt mede tot stand door aanwending of aanvulling van de "gemeentelijke spaarpotten".

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient het totale begrotings- en jaarrekeningresultaat echter zowel inclusief als exclusief de onttrekkingen aan reserves inzichtelijk te worden gemaakt. Exclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves is het jaarrekeningresultaat € 1.113.000.

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Programma-resultaten excl. reserveringen	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning	1.786.000	190.000	-1.596.000
Veiligheid	1.277.000	54.000	-1.223.000
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.126.000	274.000	-1.852.000
Economie	366.000	177.000	-189.000
Onderwijs	863.000	159.000	-704.000
Sport, cultuur en recreatie	2.524.000	210.000	-2.314.000
Sociaal domein	11.749.000	3.504.000	-8.245.000
Volksgesondheid en milieu	3.172.000	3.350.000	178.000

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.124.000	289.000	-835.000
Subtotaal Programma's	24.987.000	8.207.000	-16.780.000
Algemene dekkingsmiddelen	78.000	21.023.000	20.945.000
Overhead	3.089.000	37.000	-3.052.000
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Resultaat vóór reserveringen	28.154.000	29.267.000	1.113.000
Reserveringen per programma	toevoegingen	onttrekkingen	
Bestuur en ondersteuning:			
Mutatie balanspost jaarrekeningsaldo 2019		681.000	
Toevoeging algemene reserve, resultaat jaarrekening 2019	329.000		
Toevoeging reserve overloop, resultaat jaarrekening 2019	115.000		
Toevoeging reserve duurzaamheid, resultaat jaarrekening 2019	237.000		
Toevoeging reserve duurzaamheid, provinciale subsidie doorontwikkeling e-carshare	15.000		
Toevoeging algemene reserve, compensatie middelen Rijk COVID-19-pandemie	247.000		
Onttrekking reserve egalisatie belastingtarieven, verlaging OZB-tarief		100.000	
Onttrekking algemene reserve, functionele integratie		10.000	
Onttrekking innovatiereserve, implementatie informatiemanagement		22.000	
Onttrekking reserve overloop, onderuitputting rijksbegroting 2018		55.000	
Onttrekking reserve overloop, rapportage generiek toezicht archief		5.000	
Onttrekking reserve overloop, wegwerken achterstand archief		38.000	
Onttrekking reserve overloop, opknappen entree rondom spoortunnel		13.000	
Onttrekking algemene reserve, wegwerken achterstand archief		12.000	
Onttrekking algemene reserve, journaals Evisualfilms i.h.k.v. COVID-19-pandemie		2.000	
Onttrekking reserve afschrijving activa met economisch nut, dekking afschrijvingslasten		92.000	
Veiligheid:			
Onttrekking algemene reserve, kosten afsluiten heuvelland i.h.k.v. COVID-19-pandemie		50.000	
Verkeer, vervoer en waterstaat:			
Onttrekking reserve overloop, opstellen Strip 2.0		12.000	
Onttrekking reserve overloop, belijning		19.000	
Onttrekking reserve overloop, bewegwijzeringsborden		7.000	
Onttrekking reserve overloop, verkeersborden		8.000	
Onttrekking reserve overloop, verharding rondom sportvelden		11.000	
Onttrekking algemene reserve, visie op verkeerstromen		26.000	
Economie:			
Toevoeging reserve afschrijving, wandelknooppunten route	6.000		
Onttrekking algemene reserve, dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. wandelknooppunten route		6.000	

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, kwaliteitstoezicht afbouw Op Gen Hek		5.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, realisatie "Dame van Voerendaal"		29.000	
Onderwijs:			
Toevoeging reserve afschrijving, Open Club Klimmen	60.000		
Onttrekking algemene reserve, dotatie aan reserve afschrijving t.b.v. Open Club Klimmen		60.000	
Onttrekking reserve afschrijving activa met economisch nut, dekking afschrijvingslasten van o.a. brede school		119.000	
Onttrekking algemene reserve, extra middelen POVV		26.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, sloop gymzaal Ubachsberg		3.000	
Onttrekking reserve overloop, educatieve agenda		5.000	
Onttrekking reserve overloop, kosten overname beheer Cortemich		16.000	
Sport, cultuur en recreatie:			
Onttrekking reserve afschrijving, verbouwing bibliotheek Voerendaal		6.000	
Onttrekking reserve afschrijving, voetbalvelden vv Hellas		47.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, afschrijvingslast Böschke an der Baneberg		7.000	
Onttrekking reserve overloop, ondersteuning behoud beeldbepalende panden		5.000	
Onttrekking reserve overloop, verwachte toenemende behoefte versterking leefbaarheid		19.000	
Onttrekking reserve overloop, aanleg pad rondom waterpomp Laurentiusplein		7.000	
Onttrekking reserve overloop, opknappen kapel Valkenburgerweg		12.000	
Onttrekking algemene reserve, in dienst treding Wajongeren		2.000	
Onttrekking algemene reserve, tijdelijke verblijfsvoorzieningen medewerkers buitendienst i.v.m. COVID-19-pandemie		33.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, Corio Glana		9.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, visie behoud doorontwikkeling cultureel erfgoed		20.000	
Sociaal domein:			
Toevoeging reserve Sociaal Domein, extra middelen decentralisatie uitkering brede aanpak dak- en thuisloosheid	18.000		
Onttrekking reserve afschrijving, 't Wouves		8.000	
Onttrekking reserve afschrijving, MFC Ubachsberg		5.000	
Onttrekking reserve afschrijving, MFC Ubachsberg buitengebied		3.000	
Onttrekking reserve overloop, bijdrage bouwstenen personen met verward gedrag		16.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, MFC Ubachsberg keuken		3.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, lumpsum jeugd		113.000	
Onttrekking reserve Sociaal Domein, aanvullende bijdrage JENS		100.000	
Volksgezondheid en milieu:			
Onttrekking reserve egalisatie afvalstoffenheffing, resultaat inzameling huishoudelijk afval 2018		31.000	

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen			
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing:			
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling, vrijval voorziening levensloop bestendig maken huurwoningen	54.000		
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling, verkoop pand Kerkplein 39	74.000		
Onttrekking reserve krimp, levensloop bestendig maken particuliere woningen		12.000	
Onttrekking reserve duurzaamheid, inrichten energieloket		25.000	
Onttrekking reserve duurzaamheid, uitwerken warmtevisie		57.000	
Onttrekking reserve ruimtelijke ontwikkeling, hypotheek pand Kerkplein 39		24.000	
Onttrekking algemene reserve, sloop chalets Haspengouw		40.000	
Totaal reserveringen	1.155.000	2.036.000	
Resultaat ná reserveringen	29.347.000	31.303.000	1.994.000

Reserves en voorzieningen

Voor een juist inzicht in de financiële positie dient de omvang van het eigen vermogen van de gemeente nader beschouwd te worden. Dit eigen vermogen wordt gevormd door de reserves. We onderscheiden daarbij de algemene reserve, die dienst doet als zogenaamde "buffer" voor toekomstige incidentele tegenvallers, enerzijds en de bestemmingsreserves, gelden die opzij gezet zijn voor specifieke bestemmingen, anderzijds. Verder is het ook van belang om oog te hebben voor de omvang en vooral de toereikendheid van de diverse voorzieningen waarmee toekomstige risico's en verplichtingen zoveel mogelijk dienen te worden afgedekt. In onderstaand overzicht wordt de omvang en het verloop van de diverse reserves en voorzieningen in 2020 ten opzichte van de begroting 2020 neergezet.

Verloop reserves/voorzieningen bedragen * € 1.000	Begroting 2020			Jaarrekening 2020		
	begin 2020	mutaties 2020	eind 2020	begin 2020	mutaties 2020	eind 2020
Algemene reserve	3.940	-76	3.864	4.030	310	4.340
Bestemmingsreserves	14.173	-571	13.602	14.837	-509	14.328
totaal reserves	18.113	-647	17.466	18.867	-199	18.668
totaal voorzieningen	2.251	42	2.293	2.657	186	2.843
Totaal reserves en voorzieningen	20.364	- 605	19.759	21.524	-13	21.511

De afwijking in het beginsaldo tussen de jaarrekening en begroting wordt veroorzaakt door effecten vanuit besluiten die genomen zijn tussen de besluitvorming van de begroting 2020 (november 2019) en de jaarrekening 2019 (juli 2020).

Bij het opmaken van de jaarrekening 2019 bleek de reservepositie van de gemeente per eind 2019/begin 2020 € 754.000 positiever dan waarmee bij het samenstellen van de begroting 2020 is uitgegaan. Dit is met name veroorzaakt doordat reserves minder zijn aangesproken dan waarmee bij de samenstelling van de begroting rekening is gehouden. Het gaat hierbij om de algemene reserve (€ 90.000), de reserve ruimtelijke ontwikkelingen (€ 134.000), de reserve krimp (€ 4.000), de reserve overloop (€ 176.000), de innovatiereserve (€ 22.000), de reserve duurzaamheid (€ 38.000) en de reserve sociaal domein (€ 290.000).

De afwijking tussen de oorspronkelijk begrote en werkelijke mutaties in 2020 wordt onderstaand nader toegelicht.

Het verschil in de algemene reserve wordt met name veroorzaakt door de bestemming van het jaarrekening saldo 2019 (€ 329.000) en de toevoeging van rijks-compensatiemiddelen COVID-19 (€ 247.000). Daarnaast was er een lagere onttrekking t.b.v. de functionele integratie (€ 40.000) en waren er hogere onttrekkingen t.b.v. sloop chalets Haspengouw (€ -40.000), visie verkeersstromen (€ -26.000), kosten COVID-19 (€ -85.000), aanvullend krediet OCK (€ -60.000), wegwerken achterstand archief (€ -12.000), aanvullend budget knooppuntenroutenetwerk (€ -6.000) en in dienst treding Wajongeren (€ -2.000).

Het verschil in de bestemmingsreserve wordt met name veroorzaakt door de bestemming van het jaarrekening saldo 2019 (reserve overloop € 115.000 en reserve duurzaamheid € 237.000) en toevoeging aan de reserve ruimtelijke ontwikkelingen i.v.m. vrijval voorziening levensloopbestendig maken huurwoningen (€ 54.000) en i.v.m. verkoop pand Kerkplein 39 (€ 74.000), toevoegingen vanuit de algemene reserve aan de reserve afschrijving t.b.v. knooppuntenroutenetwerk (€ 6.000) en OCK (€ 60.000), toevoeging middelen decentralisatie-uitkering brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 18.000) en toevoeging provinciale subsidie doorontwikkeling e-carshare (€ 15.000). Verder lagere onttrekkingen bij de reserve krimp (€ 6.000) en de reserve afschrijving (€ 4.000). Daarnaast waren er hogere onttrekkingen bij de reserve overloop (€ -248.000), de reserve ruimtelijke ontwikkelingen (€ -90.000), de reserve sociaal domein (€ -100.000), de innovatiereserve (€ -22.000) en de reserve duurzaamheid (€ -68.000).

De voorzieningenpositie is per begin 2020 € 406.000 positiever gebleken bij het opstellen van de jaarrekening 2019, dan waarvan uitgegaan is bij het samenstellen van de begroting 2020. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds een hogere dotatie aan de voorziening gemeentelijke gebouwen (€ 9.000) en anderzijds door hogere onttrekkingen aan de voorziening gemeentelijke gebouwen (€ -232.000), door lagere onttrekkingen aan de voorziening levensloop bestendig maken huurwoningen (€ 54.000) en de

egalisatievoorziening riolering (€ 61.000) en een hogere onttrekking aan de voorziening vervanging sporttoestellen gymzalen (€ -14.000).

Verder is er een extra dotatie gedaan aan de voorziening dubieuze debiteuren (€ 394.000) en de voorziening personeel uit dienst gedaan (€ 143.000), waar tegenover een hogere onttrekking staat (€ -9.000).

Voor de daadwerkelijke onttrekkingen aan de reserves in 2020 wordt verwezen naar het overzicht bij rekeningresultaat voor- en na reservering.

Investeringsprojecten

Naast de zogenoemde exploitatie, de jaarlijkse baten en lasten, zijn er nog diverse lopende investeringsprojecten. Dit betreffen eenmalige grote uitgaven, welke niet rechtstreeks in één keer in het resultaat van een boekjaar tot uitdrukking komen, maar waarbij over een langere periode de lasten via rente en afschrijving (kapitaallasten) worden toegerekend.

Onderstaand wordt de stand van de investeringsprojecten eind 2020 weergegeven:

Lopende investeringen					
	Gevoteerde krediet		Huidige stand van zaken		
	Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
Herontwikkeling locatie Raadhuisplein 3	Najaarsrapp 2017	45.000	79.000	-34.000	2021
Motion 2 ^e fase (digitalisering personeelsdossiers)	Begroting 2019	21.000	0	21.000	2021
Reconstructie Ransdalerstraat – verharding	Begroting 2013 Rb. 01-10-2015	290.000 718.000	1.222.000	116.000	gereed
	Begroting 2017 Rb. 08-06-2017	200.000 130.000			
– riolering (incl. aanleg groene buffer)	Begroting 2013 Rb. 01-10-2015	1.590.000 - 21.000	1.507.000	162.000	
	Rb. 08-06-2017 Rb. 04-04-2019	230.000 - 130.000			
		3.007.000	2.729.000	278.000	
Raadhuisplein-Schilsstraat – verharding	Begroting 2015 Begroting 2018	120.000 149.000	22.000	247.000	2021
– afkoppelen hemelwater	Begroting 2015 Begroting 2018 Rb. 01-10-2020	200.000 83.000 238.000			
		790.000	43.000	500.000 747.000	
Daelsweg, fietspad bubeko wegdeel	Rb. 06-07-2017 Rb. 29-05-2019	760.000 - 23.000	27.000	710.000	2022
		737.000			
Daelsweg, aanleg fietspad bubeko	Rb. 29-05-2019	732.000	242.000	489.000	2022
Vrakelbergerweg-Vijfbunderweg, fietspad bubeko wegdeel	Rb. 06-07-2017 Begroting 2019 Rb. 29-05-2019	150.000 650.000 292.000	42.000	1.030.000	2022
		1.072.000			
Vrakelbergerweg-Vijfbunderweg, aanleg fietspad	Rb. 29-05-2019	622.000	261.000	361.000	2022
Minnegardsweg – verharding	Begroting 2015	204.000	196.000	8.000	gereed
– afkoppelen hemelwater	Begroting 2015 Najaarsrapp 2019	185.000 70.000	266.000 462.000	- 11.000 - 3.000	
		459.000			
Dorpsplein Ransdaal	Rb. 01-10-2015	50.000	34.000	16.000	gereed
GVVP maatregelen 2017-2018	Begroting 2016	200.000	128.000	72.000	2021
Herinrichting buitenruimte kerk Kunrade	Rb. 05-07-2018 Begroting 2019	25.000 81.000	90.000	16.000	gereed
		106.000			
Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelauffer Gewande		0	435.000	- 435.000	2021
Natuurtransferium Kunradersteengroeve	Rb. 04-04-2019	450.000	287.000	163.000	2021
Transferium Mingersborg	Begroting 2019	150.000	13.000	137.000	2021
Upgrade vijfsprong Mingersborg	Begroting 2019	50.000	0	50.000	2021

Lopende investeringen					
	Gevoteerde krediet		Huidige stand van zaken		
	Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant	Gereed
Wandelknooppunten netwerk Zuid Limburg	Begroting 2019 Voorj.rapp. 2020	50.000 6.000 56.000	0	56.000	2021
Sloop gymzaal Ubachsberg	Rb. 04-07-2019	198.000	196.000	2.000	gereed
Voetbalvelden vv Hellas	Rb. 08-06-2017	1.636.500	1.545.000	91.500	2021
Veldverlichting RKSVB	Voorj.rapp. 2020	26.000	28.000	- 2.000	gereed
Herinrichting Böschke an dur Baneberg	Begroting 2017 Rb. 11-05-2017 Voorj.rapp. 2018	300.000 107.000 77.000 484.000	453.000	31.000	gereed
Open club Klimmen	Begroting 2014 Rb. 08-06-2017 Rb. 04-06-2020 voetbalvelden	500.000 9.862.000 2.985.000 - 1.636.500 11.710.500	689.000	11.021.500	2023
Rioolreconstructie diverse wegen Ransdaal	Rb. 01-10-2015 Rb. 04-04-2019	1.392.000 1.085.000 2.477.000	1.839.000	638.000	2021
Watervoerende veldwegen, kwalitatieve opwaarding	Begroting 2017	120.000 - 50.000 70.000	66.000	4.000	gereed
Bereikbaar maken blinde putten	Begroting 2012 Begroting 2017	218.000 200.000 418.000	25.000	393.000	2021
Rioolmaatregelen Winthagen	Voorj.rapp. 2016	25.000	0	25.000	2021
Kersboomkensweg, afkoppelen hemelwater	Begroting 2019	150.000	136.000	14.000	gereed
Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater	Rb. 04-04-2019	91.000	79.000	12.000	2021
Watermaatregelen Retersbekerweg	Voorj.rapp. 2019	22.000	14.000	8.000	gereed
Rioolreliningswerkzaamheden 2020	Begroting 2019	317.500	254.000	63.500	2021
Ontwikkeling locatie Bergseweg 109			594.000	- 594.000	
Herontwikkeling locatie gymzaal/school Ubachsberg	Begroting 2021	1.700.000	31.000	1.669.000	2022
Klepelmaaier (gazonzitmaaier)	Begroting 2020	65.000	64.000	1.000	gereed
Heetwatermachine (onkruidbestrijding)	Begroting 2020	60.000	62.000	-2.000	gereed

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de meeste projecten binnen de beschikbare middelen gerealiseerd zijn/worden. Bij enkele investeringsprojecten is sprake van een overschrijding van het beschikbare krediet. Onderstaand hierover een beknopte toelichting:

Herontwikkeling locatie Raadhuisplein 3

Op basis van stedenbouwkundig onderzoek en marktverkenning is deze locatie geschikt geacht om hierop (senioren) woningen te realiseren. Om het perceel bouwrijp te kunnen aanbieden voor de markt, zijn onderzoeks-, sloop-, en ambtelijke kosten gemaakt. De gemaakte kosten worden naderhand verrekend met de verkoopopbrengst. Op basis van een selectieproces heeft gunning aan een projectontwikkelaar plaatsgevonden. De projectontwikkelaar is bezig met de voorbereidingen om te komen tot bestemmingsplan en aanvraag Omgevingsvergunning. Verwezen wordt naar raadsinformatiebrief van 09-10-2020.

Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelauffer Gewande

Het betreft hier de gemaakte kosten voor de verwerving van het bedrijfsperceel gelegen naast de voormalige standplaatsen, de herinrichting van het gehele terrein en het afboeken van boekwaarden voormalige standplaatsen. Ook de kosten voor het laten opstellen van bestemmingsplan en de voorbereiding van de verkoop, komen ten laste van dit project.

Het terrein wordt momenteel procedureel herontwikkeld tot bedrijfslocatie via de bestemmingsplanprocedure. Verder is een beeldkwaliteitsplan opgesteld dat als kader dient tezamen met de gemaakte verkoopbrochure voor de 2 bedrijfskavels. De verkoop wordt in februari 2021 gestart.

Ontwikkeling locatie Bergseweg 109

Het betreft hier de gemaakte kosten voor de verwerving en sanering van het bedrijfsperceel (voormalige nertsfarm). Verwezen wordt naar raadsinformatiebrief van 16-10-2020.

Het perceel heeft de potentie om geschikt te worden gemaakt voor woningbouw. Besluitvorming hieromtrent heeft nog niet plaatsgevonden. Uitgangspunt is dat de gemaakte kosten worden afgedekt door te realiseren verkoopopbrengst bouwgrond.

Bestemming jaarrekeningsaldo

Met het vaststellen van de jaarrekening 2020 verleent de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders decharge over het gevoerde beleid van 2020. Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met de bestemming van het positief jaarrekeningresultaat van € 1.993.924.

Voorgesteld wordt:

1. € 787.024 toevoegen aan de algemene reserve.
2. € 242.000 toe te voegen aan de reserve overloop, bestaande uit:
 - € 40.000 restant budget t.b.v. projecten Middengebied;
 - € 20.000 restant budget t.b.v. implementatiekosten Key2Burgerzaken;
 - € 37.000 restant budget t.b.v. kwaliteitsmanagementsysteem;
 - € 45.000 restant budget t.b.v. wegwerken achterstand archief;
 - € 10.000 restant budget t.b.v. 2-jaarlijkse wegininspecties;
 - € 55.000 restant budget t.b.v. overgangskosten peuteropvang en kosten VVE training;
 - € 5.000 restant budget t.b.v. éénmalige kosten ontvlechten Zorgned;
 - € 25.000 restant budget t.b.v. pilot maatschappelijke begeleiding;
 - € 5.000 restant budget t.b.v. "Gezond in de stad".
3. € 763.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal domein;
4. € 201.900 van Parkstad ontvangen BDU-gelden toe te voegen aan de reserve afschrijving.

BALANS

Balans 2020

Balans per 31-12-2020 (bedragen in euro's)

ACTIVA	2019	2020	PASSIVA	2019	2020
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Materiële vaste activa	38.804.793	39.580.575	Eigen vermogen	18.867.388	18.667.570
Economisch nut	18.182.971	17.551.170	Algemene reserve	4.030.517	4.339.978
Economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	14.067.676	15.538.546	Bestemmingsreserves	14.836.871	14.327.592
Maatschappelijk nut	6.554.146	6.490.859	Rekeningresultaat	681.212	1.993.924
Financiële vaste activa	1.632.109	2.536.630	Voorzieningen	2.155.192	2.341.136
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	315.171	316.061			
Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391			
Leningen aan woningbouw coöperaties	0	0			
Leningen aan deelnemingen	0	0	Langlopende schulden	19.132.938	17.993.899
Overige langlopende leningen	1.311.547	2.215.178	Vaste geldleningen	19.107.851	17.974.812
Bijdrage aan activa derden	0	0	Waarborgsommen ontvangen	25.087	19.087
Totaal vaste activa	40.436.902	42.117.205	Totaal vaste passiva	40.836.730	40.996.529
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Voorraden	10.786	6.636			
Onderhanden werk en bouwgrond in exploitatie					
Werkvoorraad documenten	10.786	6.636			
Vorderingen	4.579.658	4.707.961	Vlottende schulden	3.170.132	6.455.233
Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	1.272.758	841.756			
Vorderingen op openbare lichamen	2.421.899	3.624.939			
Verstrekte kasgeldleningen	0	0			
Overige vorderingen	885.001	241.266			
Liquide middelen	115.206	1.482.939	Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Overlopende activa	887.362	1.088.095	Overlopende passiva	2.023.052	1.951.074
Totaal vlottende activa	5.593.012	7.285.631	Totaal vlottende passiva	5.193.184	8.406.307
Totaal activa	46.029.914	49.402.836		46.029.914	49.402.836

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met in achtname van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten, die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn geworden, zijn in het betreffende verslagjaar verwerkt.

In artikel 24 van het BBV is opgenomen, dat de balans en toelichting verplichte onderdelen zijn van de jaarrekening. Ook moet in de jaarrekening worden uitgelegd op welke manier het resultaat is bepaald en via welke methode de boekwaarde van de bezittingen en schulden wordt bepaald. In deze paragraaf zal hier nader op worden ingegaan.

Grondslagen van de waardering van activa (bezittingen).

Activa worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs - of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt ook wel de historische kostprijs genoemd. Deze is opgebouwd uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de grond- en hulpstoffen die zijn gebruikt om het goed te vervaardigen. Daarbij komen nog bijkomende kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook kunnen een redelijk deel van de indirecte kosten worden meegenomen in de vervaardigingsprijs. Op de vaste activa wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen per investering (actief) zijn opgenomen in de Financiële verordening 2017 (raadsbesluit 22 december 2016). Als sprake is van een investering tijdens het boekjaar, wordt pas afgeschreven in het daaropvolgende boekjaar.

Soort activa	Waarderingsgrondslag
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Bij investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden ook eventuele beschikkingen over reserves in mindering gebracht. Ook bijdragen van derden worden in mindering gebracht. Om te komen tot een uniform afschrijvingsbeleid zijn de afschrijvingstermijnen in de Financiële verordening 2017 herzien.
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekking en deelnemingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met aflossingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitgezette gelden met een looptijd langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden onder de vorderingen (vlottende activa) opgenomen.
Voorraden	Voorraden worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Voorraden en deelnemingen moeten tegen de marktwaarde worden gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65 BBV).
Vorderingen	De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Liquide middelen	De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende activa	De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de waardering van passiva (schulden)

Passiva worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Soort passiva	Waarderingsgrondslag
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming, volgend uit de programmarekening. De balans toont de financiële positie na aanwendungen en toevoegingen aan reserves.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van: – verliezen of risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico en dit wordt afgedekt door het vormen van een voorziening; – kosten die een volgend begrotingsjaar worden gemaakt en die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar. Het doel van deze voorziening is dan ook om de kosten gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren.
Langlopende schulden	Langlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Verplichtingen	Verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva	Overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening is het baten- en lastenstelsel gehanteerd. Dit houdt in, dat de opbrengsten (baten) en de kosten (lasten) zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alleen die baten en lasten zijn meegenomen, die op het moment van het opmaken van de jaarrekening bekend waren. Dit betekent in de praktijk dat alle financiële informatie over 2020 is meegenomen tot en met eind april 2021.

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Volgens de balans-indeling worden de materiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- economisch nut;
- economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa	2019	2020
Investerings met een economisch nut	18.182.971	17.551.170
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.067.676	15.538.546
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.554.146	6.490.859
Totaal materiële vaste activa	38.804.793	39.580.575

In onderstaande tabellen worden de investeringen met economisch nut, investering met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en de investeringen met maatschappelijk nut gespecificeerd. In de productenrekening, welke ter inzage ligt, is een compleet overzicht opgenomen van de materiële vaste activa (staat van geactiveerde kapitaaluitgaven). Investerings hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investerings met economisch nut	2019	2020
Gronden en terreinen	3.087.287	3.670.725
Woonruimten	1.199.866	50.170
Bedrijfsgebouwen	12.755.146	12.710.273
Vervoermiddelen	218.457	151.438
Machines, apparaten en installaties	702.162	746.233
Overige materiële vaste activa	220.053	222.331
Totaal investeringen met economisch nut	18.182.971	17.551.170

De boekwaarde van de investeringen met economisch nut is in 2020 met € 631.802 afgenomen ten opzichte van 2019.

Verloop investeringen met economisch nut	2019	2020
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	25.007.002	24.951.104
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	-1.090.266	-713.334
Investerings in het boekjaar	1.034.368	32.276
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Bijdrage van derden	0	0
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	24.951.104	24.270.046
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-6.761.742	-6.768.133
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	1.090.266	713.334
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-1.096.657	-664.077
Boekwaarde investeringen met economisch nut	18.182.971	17.551.170

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investerings 2020 met economisch nut (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Herontwikkeling locatie voormalige standplaatsen Lindelauffer Gew	23	
Bouwrijpmaken locatie Raadhuisplein 3	34	
Verkoop stroken groen		3
Open Club Klimmen, aanleg voetbalvelden	37	
Ontwikkeling locatie Bergseweg 109	594	
Herontwikkeling locatie gymzaal Ubachsberg	31	
Herontwikkeling hoek Houtstraat-Dr.Poelsstraat	1	
Verkoop woningen statushouders		1.147
Open Club Klimmen, voorbereiding	104	
Aankoop Kerkplein 56	198	
Sloop gymzaal Ubachsberg	3	
Pand buitendienst	4	
Aankoop gazonzitmaaier	63	
Heetwatermachine t.b.v. onkruidbestrijding	62	
Veldverlichting RKSVB	28	

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	2019	2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.067.676	15.538.546
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	14.067.676	15.538.546

De boekwaarde van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven is in 2020 met € 1.470.870 toegenomen ten opzichte van 2019.

Verloop investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	2019	2020
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	18.097.617	18.874.167
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	0	-72.418
Investerings in het boekjaar	776.550	1.885.079
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Bijdrage van derden	0	-0
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	18.874.167	20.686.828
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-4.341.074	-4.806.491
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	0	72.418
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-465.417	-414.209
Boekwaarde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	14.067.676	15.538.546

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investeringen 2020 met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Bereikbaar maken blinde putten	2	
Reconstructie Minnegardsweg, afkoppelen hemelwater	3	
Rioolreconstructie diverse wegen Ransdaal	1.534	
Kersboomkensweg, afkoppelen hemelwater	19	
Stimuleringsmaatregeling afkoppelen regenwater	59	
Watermaatregelen Retersbekerweg	14	
Rioolreliningswerkzaamheden 2020	254	

Investeringen met maatschappelijk nut betreffen investeringen in de openbare ruimte (b.v. wegen, bruggen, rotondes e.d.).

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2019	2020
Gronden en terreinen	36.276	36.276
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.517.870	6.454.583
Overige materiële vaste activa	0	0
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	6.554.146	6.490.859

De boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut is in 2020 afgenomen met € 63.287 ten opzichte van 2019.

Verloop investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2019	2020
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 1 januari	7.576.762	8.133.270
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	-9.336	-59.675
Investeringen in het boekjaar	610.671	522.661
Bijdrage uit exploitatie	0	0
Onttrekking aan voorziening	0	0
Bijdrage van derden	-44.827	-275.365
Oorspronkelijk bedrag kapitaaluitgaven 31 december	8.133.270	8.320.891
Afschrijvingen en aflossingen tot en met vorig boekjaar	-1.184.356	-1.579.124
In voorgaand dienstjaar volledig afgeschreven	9.336	59.675
Afschrijvingen en aflossingen in boekjaar	-404.104	-310.583
Boekwaarde investeringen met maatschappelijk nut	6.554.146	6.490.859

De mutaties hebben onder andere betrekking op de in onderstaande tabel opgenomen investeringen:

Investeringen 2020 in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Reconstructie Ransdalerstraat	13	
Daelsweg, aanleg vrijliggend fietspad	270	140

Investerings 2020 in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	vermeerdering	vermindering
Vrakelbergerweg, aanleg vrijliggend fietspad	166	135
Reconstructie Minnegardsweg, renovatie verharding	32	
Herinrichting buitenruimte kerk Kunrade	7	
GVVP 2017-2018	28	
Transferium Mingersborg	6	

Financiële vaste activa

Volgens de balans-indeling zijn de financiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen;
- kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen;
- leningen aan woningcorporaties;
- leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen;
- bijdrage aan activa in eigendom van derden.

Financiële vaste activa	2019	2020
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	315.171	316.061
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen	5.391	5.391
Overige langlopende leningen	1.311.547	2.215.178
Totaal financiële vaste activa	1.632.109	2.536.630

Per onderdeel worden de belangrijkste gegevens op een rijtje gezet.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.
De gemeente heeft de volgende aandelen in haar bezit.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2019	2020	Dividend
NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)	18.152	18.152	0
Enexis Holding NV	263.250	263.250	184.510
CSV Amsterdam BV	35	0	0
Verkoop Vennootschap BV	35	0	0
Vordering op Enexis BV	35	0	0
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	28.078	28.078	14.265
NV Sturing Afvalverwijdering Limburg (AVL)	5.586	5.586	0
Woonwijzerwinkel	0	995	0
Totaal kapitaalverstrekkingen deelnemingen	315.171	316.061	198.775

Dividend-opbrengsten van deelnemingen worden volgens de geldende voorschriften verantwoord in het jaar waarin het recht op ontvangst ontstaat (het jaar waarin de aandeelhoudersvergadering plaats vindt).

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

Kapitaalverstrekkingen gemeenschappelijke regelingen	2019	2020	Dividend
NV Reinigingsdiensten Rd-4	5.391	5.391	6.822
Totaal kapitaalverstrekkingen gemeensch. regelingen	5.391	5.391	6.822

Overige langlopende leningen

Aan de stichting MFC Ubachsberg is een renteloze lening verstrekt ad € 12.500 welke in 10 jaar wordt afgelost.

Aan Enexis is een converteerbare hybride lening verstrekt voor de financiering van investeringen ten behoeve van de energie-transitie. Deze hybride lening wordt voor 50% gerekend tot het eigen vermogen van Enexis, waardoor verdere financiering op de kapitaalmarkt beter mogelijk wordt. Enexis heeft de keuze deze lening op termijn af te lossen of om te zetten in aandelenkapitaal.

In het kader van Zonnepanelenproject Parkstad wordt aan deelnemers een lening verstrekt voor het plaatsen van zonnepanelen. Deze leningen worden in 15 jaar afgelost.

Overige langlopende leningen	Boekwaarde 31-12-2019	Verstrekt in 2020	Aflossing 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Rente- vergoeding
Lening Stg. MFC Ubachsberg	11.250	0	1.250	10.000	0
Converteerbare hybride lening Enexis BV	0	879.363	0	879.363	0
Woonwijzerwinkel	0	18.005	0	18.005	360
Zonnepanelenproject	1.300.297	135.626	128.113	1.307.810	19.490
Totaal overige langlopende leningen	1.311.547	1.032.994	129.363	2.215.178	19.850

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De voorraden betreft de werkvoorraad van documenten met waarde (VVV-bonnen, trouwboekjes en eigen verklaringen voor de aanvraag van een rijbewijs).

Vorraden	Boekwaarde 31-12-2019	Vermeerdering 2020	Vermindering 2020	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Werkvoorraad documenten	10.786	7.225	11.375	0	6.636
Totaal voorraden	10.786	7.225	11.375	0	6.636

Vorderingen

Kortlopende vorderingen	2019	2020
Schatkistbankieren	1.272.758	841.756
Totaal vorderingen op openbare lichamen	1.272.758	841.756

De BNG is gemachtigd om tegoeden welke het drempelbedrag (van € 250.000) overschrijden, automatisch af te dragen aan de schatkist.

Op basis van 7 meetmomenten bedraagt de gemiddelde overschrijding van dit drempelbedrag:

Gemiddelde overschrijding drempelbedrag schatkistbankieren 2020	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Saldo BNG-bank	88	186	173	362
Saldo Rabobank	2	31	29	6
drempel	250	250	250	250
overschrijding	-160	-33	-48	118

Vorderingen op openbare lichamen	2019	2020
Vorderingen op openbare lichamen	2.419.467	3.622.728
Rekeningcourant GBRD / BSGW	2.432	2.211
Totaal vorderingen op openbare lichamen	2.421.899	3.624.939

De openstaande vorderingen hebben een normaal verloop. Een specificatie van openstaande vorderingen is aanwezig op de administratie. Tot de vorderingen op openbare lichamen behoren ook de nog terug te ontvangen BTW (met name de compensabele BTW, welke slechts 1 keer per jaar wordt verrekend).

Vorderingen	2019	2020
Overige vorderingen	1.386.971	743.236
Voorziening dubieuze debiteuren	-501.970	-501.970
Totaal overige vorderingen	885.001	241.266

Liquide Middelen

Liquide Middelen	2019	2020
Bank voor Nederlandse Gemeenten	108.174	1.470.631
Rabobank	908	1.026
Kasgeld	6.124	11.282
Totaal liquide middelen	115.206	1.482.939

De stand van de liquide middelen betreft een momentopname per 31 december van het jaar. Het kan daarom zijn dat per jaar de stand van de liquide middelen sterk verschilt.

Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende activa

Overlopende activa	2019	2020
Vooruitbetaalde bedragen	887.362	1.088.095
Totaal overlopende activa	887.362	1.088.095

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde bedragen voor het volgende dienstjaar. Het betreft ontvangen facturen betrekking hebbende op het volgende dienstjaar, maar betaald moeten worden vóór 31 december.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen vermogen	2019	2020
Algemene reserve	4.030.517	4.339.978
Bestemmingsreserves	14.836.871	14.327.592
Totaal eigen vermogen	18.867.388	18.667.570

Het verloop in 2020 wordt hieronder per reserve weergegeven:

Eigen vermogen	boekwaarde 31-12-2019	resultaat bestemming vorig jaar	toevoeging dienstjaar	onttrekking dienstjaar	onttrekking i.v.m. afschrijving	boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve	4.030.517	328.912	247.250	266.701		4.339.978
<i>Bestemmingsreserves:</i>						
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	261.139		128.145	89.665	6.759	292.860
Reserve krimp-gelden	72.143			12.015		60.128
Reserve afschrijving	12.953.145		65.876		281.388	12.737.633
Reserve sociaal domein	767.007		17.628	213.000	2.600	569.035
Innovatiereserve	258.363			22.000		236.363
Reserve duurzaamheid	219.097	237.000	15.000	82.101		388.996
Reserve overloop	175.477	115.300		248.200		42.577
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	30.500			30.500		0
Egalisatiereserve belastingtarieven OZB	100.000			100.000		0
Totaal eigen vermogen	18.867.388	681.212	473.899	1.064.182	290.747	18.667.570

De raad heeft in haar vergadering van 13 december 2018 de "Nota Reserves en Voorzieningen 2019" vastgesteld, waarin beleidsafspraken over reserves en voorzieningen zijn vastgelegd.

Onderstaand een toelichting per reserve.

Algemene reserve: De Algemene Reserve vormt het weerstandsvermogen (de buffer) voor het incidenteel opvangen van mogelijke risico's en toekomstige financiële tegenvallers, waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen bestaan, zodat de continuïteit van de gemeentelijke taken niet in gevaar komt. Daarnaast kan de algemene reserve uiteraard aangewend worden voor het uitvoeren van beleid.

Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2019 en compensatie middelen Rijk COVID-19-pandemie.

Onttrekking(en): functionele integratie (€ 10.000), sloop chalets Haspengouw (€ 40.000), visie verkeersstromen (€ 26.075), extra middelen POVV (€ 26.000), kosten COVID-19-pandemie (€ 84.750), extra dekking Open Club (€ 60.000), extra middelen knooppuntenroutenetwerk Zuid Limburg (€ 5.876), aanvullend budget wegwerken achterstand archief (€ 12.000) en in dienst treding Wajongeren (€ 2.000).

Reserve Ruimtelijke ontwikkeling: Doelstelling van deze reserve is de inzet van middelen voor projecten in het kader van het volkshuisvestingsbeleid of de herstructurering, zoals het verbeteren van de fysieke woon- en leefomgeving, het treffen van maatregelen voor kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad, nieuwbouw of herstructurering van overtollig bedrijfsvastgoed waarbij knelpunten opgelost worden en transformatie naar de gewenste functies plaatsvindt. Aanwending voor strategische (grond) aankopen en uitgaven ter verbetering van de fysieke woon-/leefomgeving. Looptijd is t/m 2022.

Toevoeging(en): vrijval voorziening LLB huurwoningen (€ 54.000) en opbrengst verkoop pand Kerkplein 39 (€ 74.145).

Onttrekking(en): Corio Glana (€ 8.715), visie behoud doorontwikkeling cultureel erfgoed (€ 20.000), afschrijving Böschke an dur Baneberg (€ 6.759), "Dame van Voerendaal" (€ 29.000), inhuur kwaliteitstoezicht Op Gen Hek (€ 4.740), aflossing hypotheek Kerkplein 39 (€ 24.000) en sloop gymzaal Ubachsberg (€ 3.210).

Reserve krimp-gelden: Conform het gestelde in het Lokaal Volkshuisvestingsplan, door uw raad vastgesteld op 28 juni 2012, worden de zgn. krimp-gelden (eindigend in 2015) ingezet voor het levensloop bestendig maken van particuliere woningen middels het beschikbaar stellen van een stimuleringsbijdrage ad € 9.000 per woning. Looptijd van deze reserve is t/m 2022. Daarom is de onttrekking niet na 2022 doorgetrokken. **Onttrekking(en):** levensloopbestendig maken particuliere woningen (€ 12.015).

Reserve afschrijving: Deze reserve is ontstaan door samenvoeging van de reserve afschrijving activa met maatschappelijk nut, de reserve afschrijving activa met economisch nut en de reserve leefbaarheid. Deze reserve wordt ingezet ter dekking van meerjarig afschrijvingslasten.

Toevoeging(en): dotaties vanuit de algemene reserve t.b.v. wandelknooppunten netwerk (€ 5.876) en Open Club Klimmen (€ 60.000).

Onttrekking(en): financiële dekking afschrijvingslasten diverse investeringen.

Reserve sociaal domein: Binnen het sociale domein zijn gemeenten voor verschillende wet en regelgeving op het gebied van Jeugd, Participatie en Wmo verantwoordelijk. De uitvoering is op onderdelen een open-eindregeling. Deze reserve heeft daarom als doel om risico's en fluctuaties binnen deze domeinen op te vangen. Verder kan deze reserve worden ingezet voor pilots in het kader van transformatie en innovatie in de ruimste zin des woords. Looptijd is t/m 2022. Aan deze reserve is de reserve WSW toegevoegd.

Toevoeging(en): extra middelen decentralisatie uitkering brede aanpak dak- en thuisloosheid.

Onttrekking(en): afschrijvingslast keuken MFC Ubachsberg, lumpsum jeugd en aanvullende bijdrage JENS.

Innovatiereserve: Het mogelijk maken van nieuwe visies en/of ontwikkelingen en te komen tot verantwoorde innovatieve investeringen op het fysieke en sociale domein. Looptijd is t/m 2022.

Onttrekking(en): implementatieplan informatiemanagement.

Reserve duurzaamheid: Conform "Raadsakkoord 2018-2022" is dit duurzaamheidsfonds ingesteld. In de regio werken wij samen om de energieambities van Palet vorm te geven met zo min mogelijk landschappelijke ingrepen in kwetsbare natuurgebieden. Het streven is om tot en met 2020 de eerste 8% van de ambitie "Voerendaal 2040 energieneutraal" voor zowel energiebesparing als energieopwekking in te vullen met concrete onderzoekslijnen en met projectvoorstellen. Daarbij ervaren wij de energietransitie als een kans voor nieuwe beroepen in de arbeidsmarkt: ook hiervoor zetten wij ons in om toekomstige technische beroepen te koppelen aan het arbeidspotentieel van Voerendaal.

Het duurzaamheidsfonds is ondersteunend aan de acties die vanuit Parkstad Limburg worden geïnitieerd, zoals het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed of het actieplan duurzame mobiliteit. De hiervoor benodigde (extra) personele capaciteit wordt mede uit dit fonds gedekt. Daarnaast zullen uit het fonds projecten worden gefinancierd om particulieren, bedrijven en verenigingen te stimuleren hun vastgoed te verduurzamen. Looptijd is t/m 2022.

Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2019 (€ 237.000) en provinciale subsidie doorontwikkeling e-carshare (€ 15.000).

Onttrekking(en): bijdrage woonwijzerwinkel t.b.v. inrichting energieloket (€ 25.000) en bijdrage Parkstad t.b.v. uitwerken warmtevisie naar warmteplan (€ 57.101).

Reserve overloop: Deze reserve wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar (T). Deze budgetten dienen beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar (T+1).

Toevoeging(en): bestemming jaarrekeningsaldo 2019.

Onttrekking(en): bij jaarrekening 2017, 2018 en 2019 in deze reserve gereserveerde budgetten.

Egalisatiereserve afvalstoffenheffing: Deze reserve vormt indirect het verrekenmiddel om in enig jaar teveel gevraagde afvalstoffenheffing terug te betalen aan de burgers. Conform het BBV dient de egalisatie van de afvalstoffenheffing te verlopen via een voorziening. Deze reserve zal worden opgeheven.

Onttrekking(en): resultaat inzameling huishoudelijk afval 2018 welk is ingezet voor verlaging tarief afvalstoffenheffing 2020.

Egalisatiereserve belastingtarieven OZB: Deze reserve is bedoeld om in enig jaar de tariefstijging van de OZB af te vlakken. De inzet van deze reserve wordt gezien als "incidenteel" dekkingsmiddel. (Voor het bepalen van het structureel begrotingsevenwicht wordt de inzet van deze reserve buiten beschouwing gelaten). Looptijd is t/m 2020.
 Onttrekking(en): verlaging tarief OZB 2020.

Rekeningresultaat

Rekeningresultaat	2019	2020
Rekeningresultaat na toevoeging/onttrekking reserves	681.212	1.993.924
Totaal rekeningresultaat	681.212	1.993.924

Het rekeningresultaat is het zogenaamde "resultaat na bestemming". Dit wil zeggen na toevoegingen / onttrekkingen aan reserves. Hierbij is nog geen rekening gehouden met voorstellen die gedaan worden met betrekking tot bestemming van dit rekeningresultaat.

Voorzieningen

Voorzieningen	boekwaarde 31-12-2019	toevoeging	onttrekking	vrijval t.g.v. exploitatie	boekwaarde 31-12-2020
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	516.774	408.741	274.902	0	650.613
Voorziening verplichtingen personeel uit dienst	1.012.455	105.617	46.280	0	1.071.792
Voorziening levensloopbestendig maken huurwoningen	54.000			54.000	0
Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal	-5.769	12.000	3.057	0	3.174
Voorziening egalisatie rioolheffing	577.731	37.827		0	615.558
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	0			0	0
Totaal voorzieningen	2.155.191	564.185	324.239	54.000	2.341.137

In bovenstaand overzicht van voorzieningen is de voorziening dubieuze debiteuren niet opgenomen. Op basis van de voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten voorzieningen wegens oninbaarheid worden verrekend met de nominale waarde van leningen en vorderingen. Op de balans is deze voorziening dus onder de activa opgenomen (vorderingen).

Onderstaand een toelichting per voorziening.

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen: De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud van gemeentelijke gebouwen e.e.a. gericht op de instandhouding van gebouwen.

Toevoeging(en): gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud in de komende 10 jaar op basis van het door de raad vastgestelde meerjaren onderhoudsprogramma (€ 365.241), bedrag voor onderhoud woningen statushouders (€ 35.000), bedrag voor onderhoud pand Kerkplein 54 en 56 (€ 8.500).

Onttrekking(en): onderhoud gemeentelijke gebouwen op basis meerjaren onderhoudsprogramma (€ 269.374), onderhoud woningen statushouders (€ 5.022) en onderhoud pand Kerkplein 54 en 56 (€ 506).

Voorziening verplichtingen personeel uit dienst: Deze voorziening dient ter dekking van toekomstige verplichtingen i.v.m. pensioenbetalingen en wachtgeld aan gewezen wethouders, en voor het afdekken van financiële aanspraken die ontstaan als gevolg van het feit dat medewerkers, hun relatie en/of dienstverband met de gemeente hebben beëindigd. De voorziening dient voldoende middelen te bevatten om aan toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

Toevoeging(en): jaarlijks ingehouden APPA-premie (€ 14.328) en aanvullend benodigde dotatie op basis van actuariële berekening wethouderspensioen (€ 91.289).

Onttrekking(en): verplichting afvloeiingsregelingen personeel (€ 46.280).

Voorziening levensloopbestendig maken huurwoningen: De voorziening is bedoeld voor stimuleringsbijdragen ter compensatie van noodzakelijke extra kosten om nieuwe huurwoningen levensloopbestendig te maken. Deze voorziening is volledig vrijgevalen en het saldo is toegevoegd aan de reserve ruimtelijke ontwikkelingen.

Voorziening vervanging sporttoestellen gymzaal: De voorziening is bedoeld ter egalisatie van de jaarlijks sterk fluctuerende kosten voor onderhoud/vervanging van sporttoestellen in gymzalen.

Toevoeging(en): gemiddeld bedrag benodigd voor onderhoud/vervanging in de komende 10 jaar op basis van meerjaren onderhoudsprogramma.

Onttrekking(en): onderhoud/vervanging sporttoestellen gymzalen "De Joffer", "t Wouves" en "MFC Ubachsberg".

Voorziening egalisatie rioolheffing: Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven rioolheffing en te voorzien in voldoende middelen voor dekking van de onderhoudskosten en investeringslasten als gevolg van de wettelijke zorgplicht op het gebied van riolering. De voorziening zorgt voor een gelijkmatig verloop van de betreffende lasten en baten in de exploitatie.

Toevoeging(en): saldo van lasten en baten aan riolen toe te rekenen kosten in de exploitatie 2020.

Onttrekking(en): -.

Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing: Deze (nieuwe) voorziening is bedoeld voor het opvangen van fluctuaties in de tarieven afvalstoffenheffing. De egalisatiereserve afvalstoffenheffing komt te vervallen.

Toevoeging(en): -

Onttrekking(en): -

Langlopende schulden

Langlopende schulden	Schuldrestant 31-12-2019	Opgenomen in 2020	Aflossing 2020	Schuldrestant 31-12-2020
Langlopende geldleningen	19.107.851	0	1.133.039	17.974.812
Waarborgsommen	25.087	0	6.000	19.087
Totaal langlopende schulden	19.132.938	0	1.139.039	17.993.899

Een specificatie van de langlopende geldleningen is opgenomen in de uitvoeringsinformatie welke ter inzage ligt. De waarborgsommen hebben met name betrekking op 4 bouwkavels Overheek (€ 12.000) en De Borenborg (€ 6.550).

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 492.932,55.

Viottende schulden

Viottende schulden	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2020
Crediteuren	1.863.639	1.098.868
Afdracht loonheffing	304.695	287.307
Afdracht pensioenpremies	1.798	69.058
Opgenomen kasgeldlening	1.000.000	5.000.000
Totaal viottende schulden	3.170.132	6.455.233

Onder kortlopende schulden worden schulden verstaan met een looptijd van kleiner dan 1 jaar. De openstaande crediteuren hebben een normaal verloop. Een specificatie is aanwezig op de administratie. Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit (veelal bij de BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie, waarover u meer leest in de paragraaf financiering.

Overlopende passiva

Verplichtingen	2019	2020
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.628.754	1.845.775
Totaal verplichtingen	1.628.754	1.845.775

Het betreft verantwoorde kosten van uitgevoerde werkzaamheden en diensten, waarvoor in het dienstjaar nog geen factuur is ontvangen. Ontvangst van deze facturen vindt plaats in de eerste maanden van het nieuwe jaar.

Vooruit ontvangen subsidies	Saldo 31-12-2019	ontvangen	vrijgevallen of terugbetaald	Saldo 31-12-2020
Vooruit ontvangen subsidies overheden	394.298		288.999	105.299
Totaal vooruit ontvangen subsidies	394.298	0	288.999	105.299

Betreft het ontvangen (provinciale) subsidies waartegenover nog geen kosten staan. Dit betreft met name subsidies voor natuurtransferium Kunradersteengroeve.

Niet uit de balans blijvende verlichtingen

In dit hoofdstuk zijn de verplichtingen opgenomen, die niet uit de balans zijn te herleiden. Dit kunnen verplichtingen zijn in de vorm van borg en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen.

COVID-19

COVID-19 (coronavirus) heeft geen negatieve financiële gevolgen gehad voor de jaarrekening 2020. Hoe groot de financiële impact in de nabije toekomst zal zijn is onzeker. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Om de eventuele financiële effecten te kunnen opvangen heeft de raad op 6 mei 2020 een noodfonds ingericht ter hoogte van € 200.000. Verder wordt verwezen naar de paragraaf COVID-19.

Gewaarborgde leningen.

Met ingang van 1 januari 1995 zijn alle bestaande risico's ten aanzien van verleende gemeentegaranties voor eigen woningen en gemeenteleningen (particuliere woningbouw) afgekocht en overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds eigen woningen. De gemeentegarantie met rijksdeelneming is met ingang van 1 januari 1995 vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Met ingang van 1 januari 2012 staat het rijk voor nieuwe leningen die onder de NHG vallen voor 100% garant.

Door de gemeente zijn per balansdatum nog de volgende geldleningen gewaarborgd:

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag gewaarborgde lening	% borg- stelling	Restant bedrag 31-12-2019	Restant bedrag 31-12-2020
Leningen verstrekt aan particulieren (NHG)			203.295	140.446
Achtergestelde leningen woningstichting	36.818.000		24.494.533	29.315.655
Totaal gewaarborgde geldleningen	0		24.697.828	29.456.101

Voor de leningen verstrekt aan particulieren loopt de gemeente geen risico, de totale WOZ-waarde van de woningen waarop hypotheek verstrekt is hoger dan het restant leningenbedrag.

Bij achterborgstelling is de gemeente indirect blootgesteld aan risico's, omdat de garantieverplichtingen in dat geval niet worden afgegeven door de gemeente, maar door een stichting. De gemeente wordt pas aangesproken wanneer de stichting niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

BIJLAGEN

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn als baten opgenomen onder het programma “Bestuur & Dienstverlening”. Inzicht in de algemene dekkingsmiddelen is echter essentieel. Daarom is een toelichting op de volgende onderdelen verplicht voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording (BBV):

- lokale lasten, waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo van de financieringsfunctie;
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Lokale lasten, waarvan de besteding niet gebonden is.

Voorbeelden van lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is zijn de OZB, de hondenbelasting en toeristenbelasting. Voor de gemeente Voerendaal bedraagt het totaal van deze heffingen in 2020 € 2.908.392.

Voorbeelden van lokale heffingen, waarvan de besteding wel is gebonden zijn het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Dergelijke heffingen dienen op de desbetreffende programma's te worden verantwoord. Een gespecificeerde toelichting op de lokale heffingen is eveneens te vinden in de paragraaf “lokale heffingen”.

Algemene uitkering 2020

Aan de hand van de decembercirculaire 2020 is de uitkering uit het gemeentefonds voor 2020 herberekend. De algemene uitkering Voerendaal 2020 is becijferd op totaal € 17.876.542. Hierin begrepen is de Rijkscompensatie in het kader van de COVID-19-pandemie voor een totaal bedrag van € 247.250, welk bedrag vooralsnog is/wordt toegevoegd aan de algemene reserve (noodfonds COVID-19).

Dividend 2020

Van onderstaande deelnemingen heeft Voerendaal daadwerkelijk aandelenbezit en ontvangen wij dividend:

Omschrijving deelneming	Aantal aandelen	Boekwaarde 31-12-2020	dividend
NV Bank Nederlandse Gemeenten	11.232	28.078	14.265
Enexis Holding	263.250	263.250	184.510
NV Reinigingsdienst RD4	1.188	5.391	6.822
Totaal		296.719	205.597

Incidentele baten en lasten en bedrag voor onvoorzien

Overzicht incidentele lasten en baten (Bedragen × € 1.000)		
	Last	Baat
Programma Bestuur en ondersteuning		
Uitbreiding discussiesysteem raadzaal	5	
Uitzending raadsvergadering i.v.m. COVID-19-pandemie	9	
Ondersteuning gespreksverslagen / training vertrouwenscommissie herbenoeming burgemeester	7	
Facilitering samenwerking Voerendaal-Simpelveld *	35	
Opknappen entree Voerendaal rondom spoortunnel *	4	
Aankoop videoconference units	16	
Aankoop software TMV 2.0	5	
Facilitaire kosten COVID-19 pandemie gerelateerd	9	
Wegwerken achterstand archief *	73	
Journaals Evisualfilms betreffende COVID-19-pandemie *	5	
Opheffing "Verkoop Vennootschap BV", "Vordering op Enexis BV" en "CBL Vennootschap BV" (finale schikking)		15
Algemene uitkering gemeentefonds, compensatie Covid-19 pandemie		247
Aanwending reserve egalisatie belastingtarieven OZB		100
Boeking bestemming jaarrekeningsaldo 2019	681	681
Toevoeging algemene reserve compensatiemiddelen COVID-19-pandemie	247	
Toevoeging reserve duurzaamheid provinciale subsidie e-carshare	15	
Aanwending algemene reserve t.b.v. functionele integratie		10
Aanwending algemene reserve t.b.v. wegwerken achterstand archief		12
Aanwending algemene reserve t.b.v. journaals Evisualfilms		2
Aanwending algemene reserve t.b.v. afsluiten heuvelland i.v.m. COVID-19		50
Aanwending algemene reserve t.b.v. opstellen visie verkeersstromen		26
Aanwending algemene reserve t.b.v. extra middelen POVV		26
Aanwending algemene reserve t.b.v. sloop chalets		40
Aanwending algemene reserve t.b.v. dotatie aan reserve afschrijving		66
Aanwending algemene reserve t.b.v. in dienst treding Wajongeren		2
Aanwending algemene reserve t.b.v. tijdelijke verblijfsvoorzieningen buitendienst		33
Aanwending innovatiereserve t.b.v. implementatieplan informatiemanagement		22
Aanwending reserve overloop t.b.v. onderuitputting rijksbegroting 2018		55
Aanwending reserve overloop t.b.v. rapportage generiek toezicht archief		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. wegwerken achterstand archief		38
Aanwending reserve overloop t.b.v. opknappen entree spoortunnel		13
Aanwending reserve overloop t.b.v. STRIP 2.0		12
Aanwending reserve overloop t.b.v. bijdrage bouwstenen personen met een verward gedrag		16
Aanwending reserve overloop t.b.v. belijning		19
Aanwending reserve overloop t.b.v. bewegwijzering ANWB		7
Aanwending reserve overloop t.b.v. vervanging verkeersborden		8
Aanwending reserve overloop t.b.v. verharding rondom sportvelden		11
Aanwending reserve overloop t.b.v. kosten overname beheer Cortemich		16
Aanwending reserve overloop t.b.v. educatieve agenda		5
Aanwending reserve overloop t.b.v. ondersteuning behoud beeldbepalende panden		5

Overzicht incidentele lasten en baten			(Bedragen × € 1.000)
	Last	Baat	
Aanwending reserve overloop t.b.v. verwachte toename behoefte versterking leefbaarheid		19	
Aanwending reserve overloop t.b.v. aanleg pad rondom waterpomp Laurentiuspln		7	
Aanwending reserve overloop t.b.v. opknappen kapel Valkenburgerweg		12	
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling vrijval voorziening LLB huurwoningen	54		
Toevoeging reserve ruimtelijke ontwikkeling verkoop pand Kerkplein 39	74		
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. Corio Glana		9	
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. sloop gymzaal Ubachsberg		3	
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. kwaliteitstoezicht Op Gen Hek		5	
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. realisatie "Dame van Voerendaal"		29	
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. hypotheek Kerkplein 39		24	
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. visie behoud doorontwikkeling cultureel erfgoed		20	
Aanwending reserve ruimtelijke ontwikkeling t.b.v. afschrijving Böschke an der Baneberg		7	
Toevoeging reserve sociaal domein decentralisatie uitkering brede aanpak dak- en thuisloosheid	18		
Aanwending reserve sociaal domein t.b.v. lumpsum jeugd		113	
Aanwending reserve sociaal domein t.b.v. aanvullende bijdrage JENS		100	
Aanwending reserve sociaal domein t.b.v. afschrijving keuken MFC Ubachsberg		3	
Toevoeging reserve afschrijving dotatie vanuit algemene reserve	66		
Aanwending reserve duurzaamheid t.b.v. uitwerken warmtevisie		57	
Aanwending reserve duurzaamheid t.b.v. inrichten energieloket		25	
Programma Veiligheid			
Compensatie kazerne Maastricht		51	
Bestuurlijke/integrale aanpak	65		
Afsluiting heuvelland i.v.m. COVID-19-pandemie *	50		
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat			
Onderzoek Midweg en Bergseweg	13		
Inventarisatie en beoordeling kunstwerken	14		
Kosten juridisch geschil groot onderhoud wegen 2019	6		
Verharding rondom sportvelden *	11		
Opstellen STRIP 2.0	35		
Belijning *	19		
Opstellen visie verkeersstromen *	42		
Afrekening BDU 2015-2017		202	
Verkeersborden en ANWB-bewegwijzering *	15		
Programma Economie			
Kwaliteitstoezicht afbouw Lindelauffer Gewande III (Op Gen Hek) *	5		
Afronden ontwikkeling Lindelauffer Gewande III (Op Gen Hek)	127	130	
Cadeau actie ondernemers i.h.k.v. COVID-19-pandemie	25		
Realisatie "Dame van Voerendaal" bij NS-station *	29		
Programma Onderwijs			
Afschrijving ineens sloop gymzaal Ubachsberg *	3		
Huurovereenkomst Ritmo jazzballet	15	15	
Programma Sport, cultuur en recreatie			
Tijdelijke verblijfsvoorzieningen medewerkers buitendienst *	37		
Begeleiding aanbesteding exploitatie De Joffer	16		

Overzicht incidentele lasten en baten		(Bedragen × € 1.000)
	Last	Baat
Opstellen lijst karakteristieke en beeldbepalende panden *	28	
Aanleg pad rondom waterpomp Laurentiusplein *	8	
Opknappen kapel Valkenburgerweg	2	
Project Corio Glana Highlight 3 en 4 *	9	
Programma Sociaal domein		
Tijdelijke Ondersteuningsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)	1.322	1.322
Vergoeding uitvoeringskosten TOZO regeling		136
Doorbetaling rijkscompensatie COVID-19-pandemie Wet Sociale Werkvoorziening	102	
Programma Volksgezondheid en milieu		
-		
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Onderzoek verduurzamen gemeentelijke vastgoed	37	
Bijdrage Woonwijzerwinkel t.b.v. inrichten energieloket *	25	
Bijdrage Parkstad t.b.v. uitwerken warmtevisie naar warmteplan *	57	
Herstructureringsvraagstukken en herbestemming locaties	14	
Hypotheek pand Kerkplein 39 / verkoop pand Kerkplein 39	24	74
Vrijval voorziening levensloop bestendig maken huurwoningen		54
Ontvangen bijdrage en doorbetaling sloopfonds	11	11
Opgelegde dwangsommen		6
Sloop chalets Haspengouw 2 en 4 *	40	
Totaal	3.529	3.976

* dekking vindt plaats door onttrekking uit reserve.

Onvoorzien

De stelpost onvoorzien is in 2020 niet ingezet en valt vrij bij deze jaarrekening.

Verplichte beleidsindicatoren

Wettelijke indicator	Eenheid	Bron	Voerendaal	Limburg
Formatie	FTE per 1.000 inwoners		6,7 fte	n.v.t.
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners		6,0 fte	n.v.t.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner		€ 536	n.v.t.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen		10,41%	n.v.t.
Overhead	% van totale lasten		10,97%	n.v.t.
Veiligheid:				
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	Bureau Halt (2019)	172	125
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2019)	0,0	2,0
Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2019)	2,5	4,8
Diefstal uit woningen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2019)	2,8	2,8
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	CBS (2019)	3,6	6,2
Economie:				
Functiemenging	De verhouding tussen banen en woningen (bij 50% zijn er evenveel woningen als banen)	CBS/BAG/LISA (2019)	31,7%	50,3%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA (2019)	149,3	137,7
Onderwijs:				
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado (2018)	0,0	0,9
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado (2019)	24	25
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% leerlingen (12-23 jaar) aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado (2018)	1,0%	2,0%
Sport, cultuur en recreatie:				
Niet sporters	Het % inwoners (van 19 jaar en ouder) dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners (van 19 jaar en ouder)	Gezondheidsmonitor volwassenen (GGD-CBS-RIVM) 2016	51,8%	52,9%
Sociaal domein:				
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA (2019)	360,4	757,0
Jongeren met een delict voor de rechter	Percentage jongeren van 12 t/m 21 jaar	CBS-jeugd (2015)	0%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar	CBS-jeugd (2015)	4%	7%
Netto arbeidsparticipatie	Percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking	CBS (2019)	67,2%	65,9%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen die als werkzoekende staan ingeschreven bij UWV	CBS-jeugd (2015)	0%	2%
Personen met bijstandsuitkeringen	Aantal personen met een uitkering o.b.v. WWB en de participatiewet per 10.000 inwoners	CBS (2020)	154,3	397,4
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS (2020)	378,7	165,6
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	CBS-jeugd (2019)	9,7	14,6
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming t.o.v. van alle jongeren tot 18 jaar	CBS-jeugd (2019)	0,9%	1,6%

Wettelijke indicator	Eenheid	Bron	Voerendaal	Limburg
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren van 12 tot 23 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel t.o.v. alle jongeren van 12 tot 23 jaar.	CBS-jeugd (2019)		0,4%
Cliënten met maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS-Monitor Sociaal Domein WMO (2020)	630	726
<i>Volksgezondheid en Milieu:</i>				
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid niet gescheiden huishoudelijk afval in kg per inwoner per jaar.	CBS (2019)	113	123
Hernieuwbare elektriciteit	Het aandeel nieuwe energie als percentage van het totale energieverbruik in de gemeente.	Klimaatmonitor-RWS (2018)	11,6%	5,4%
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing:</i>				
Gemiddelde woz-waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen maal duizend euro	CBS – WOZ (2020)	254	215
Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouw-woningen per 1.000 woningen	BAG / ABF (2019)	6,2	4,5
Demografische druk *	Het aantal personen van 0-20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS (2020)	85,3%	73,1%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's aan woonlasten per jaar.	COELO (2020)	€ 916	€ 734
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's aan woonlasten per jaar.	COELO (2020)	€ 967	€ 801

Sisa bijlage

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 46.293	€ 5.000	€ 10.000	€ 0		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)		
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			1					
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2019	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr						
		verantwoorden hier het totaal (jaar T-1).						
		(Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06
		1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 1.528.747	€ 82.082	€ 64.006	€ 275	€ 16.413	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12
		1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 0	€ 0	€ 294	€ 0	€ 58.564	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)					
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam					
			I.7 Participatiewet (PW)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14				
		1 060986 Gemeente Voerendaal	€ 449					

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking SiSa - d.d. 5 februari 2021								
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.329	€ 3.687	€ 7.098
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021							
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld			
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02			
			€ 16.828	€ 5.695			
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07
			1 Exploitatie t' Wouves	€ 2.181	€ 1.831	€ 350	€ 0
			2 Voetbalcomplexen	€ 3.450	€ 3.450	€ 0	€ 0
			3 Voetbalvelden	€ 5.502	€ 845	€ 4.657	€ 0
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05
			€ 8.575	€ 13.232	€ 8.575	€ 13.232	Nee

RAADSBESLUIT

\ gemeente
voerendaal

voerendaal

Voerendaal, 2021/..... Vaststellen Jaarrekening 2020

De raad van de gemeente Voerendaal, gelet op artikel 190 en 191 van de gemeentewet, besluit:

1. De inhoudelijke programmaverantwoording 2020, zoals verwoord in deel 1 van deze jaarrekening 2020, vast te stellen;
2. De jaarrekening van de gemeente Voerendaal voor het jaar 2020 vast te stellen inclusief een voordelig saldo van € 1.993.924, welk bedrag als volgt wordt bestemd:
 - a) € 787.024 toe te voegen aan de algemene reserve;
 - b) € 242.000 toe te voegen aan de reserve overloop bestaande uit:
 - € 40.000 restant budget t.b.v. projecten Middengebied;
 - € 20.000 restant budget t.b.v. implementatiekosten Key2Burgerzaken;
 - € 37.000 restant budget t.b.v. kwaliteitsmanagementsysteem;
 - € 45.000 restant budget t.b.v. wegwerken achterstand archief;
 - € 10.000 restant budget t.b.v. 2-jaarlijkse wegininspecties;
 - € 55.000 restant budget t.b.v. overgangskosten peuteropvang en kosten VVE training;
 - € 5.000 restant budget t.b.v. éénmalige kosten ontvlechten Zorgned;
 - € 25.000 restant budget t.b.v. pilot maatschappelijke begeleiding;
 - € 5.000 restant budget t.b.v. “Gezond in de stad”.
 - c) € 763.000 toe te voegen aan reserve Sociaal domein.
 - d) € 201.900 ontvangen BDU-gelden toe te voegen aan reserve afschrijving.
3. De raad verleent het college decharge voor het uitgevoerd beleid.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 8 juli 2021.

de griffier,

de voorzitter,

F.H.A. Meijerink

W. Houben

Controleverklaring

RSM Netherlands Accountants N.V.

Bekkerweg 10
Postbus 6005
6401 SB Heerlen

T +31(0)45 405 55 55

info@rsm-nl.nl
www.rsmnl.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Voerendaal

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeente Voerendaal te Voerendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de gemeente Voerendaal op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol 2020 van de gemeente Voerendaal.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2020;
- 2 de balans per 31 december 2020;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 5 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2020 van de gemeente Voerendaal en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Voerendaal zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 293.000 voor fouten en € 879.000 voor onzekerheden. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 voor fouten en € 25.000 voor onzekerheden rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol 2020 van de gemeente Voerendaal.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol 2020 van de gemeente Voerendaal, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
 het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Heerlen, 1 juli 2021
RSM Netherlands Accountants N.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'L.C.M. van Wersch', with several horizontal lines extending to the right.

drs. L.C.M. van Wersch RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A small, stylized handwritten mark or signature in blue ink, possibly a monogram or a specific symbol used for certification.